

Sofinancira
Evropska unija

EVROPSKA UNIJA

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Sofinancira in izvaja
Svet Evrope

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

Gradimo Evropo
za otroke in z otroki

ANALIZA VRZELI IN PRIPOROČILA ZA IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA NAJVEČJE KORISTI OTROK V CIVILNIH SODNIH POSTOPKIH V SLOVENIJI

Osnutek poročila sta pripravili:
Ana Bajt in Katarina Bervar Sternad

Ljubljana, 16. september 2024

Skupni projekt EU in Sveta Evrope

**“Zagotavljanje največje koristi otrok v civilnih sodnih postopkih v
Sloveniji”**

23SI08

Projekt sofinancirata Evropska unija preko instrumenta za tehnično pomoč in Svet Evrope, ki ga v sodelovanju z Generalnim direktoratom Evropske komisije za podporo strukturnim reformam (DG REFORM) tudi izvaja.

Ta študija je bila pripravljena s finančno podporo Evropske unije in Sveta Evrope. Njegova vsebina je izključna odgovornost avtorjev. Stališča, izražena v tem dokumentu, nikakor ne odražajo uradnega mnenja Evropske unije ali Sveta Evrope.

POVZETEK

Z uporabo empirične metode raziskovanja ter analizo dokumentacije in literature na področju je PIC - Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja v sklopu projekta *"Zagotavljanje največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih v Sloveniji"*, ki ga financirata Svet Evrope in Evropska Unija, izvaja pa ga Oddelek za pravice otrok Sveta Evrope v tesnem sodelovanju s slovenskim Ministrstvom za pravosodje RS, pripravil priporočila za zagotavljanje največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih. Priporočila se primarno tičejo sprememb na področju izobraževanj in usposabljanj, kar je tudi obseg te raziskave, sekundarno pa zadevajo tudi širši kontekst in priporočila za sistemske spremembe na področju. Raziskava uvodoma oriše kontekst poročila in cilje projekta, predstavi metodologijo dela in deležnike na področju, ki so v raziskavi tudi sodelovali. PIC je priporočila zbral in jih predstavil skupaj z orisom problematik, iz katerih izhajajo. V Poglavju 3, PIC predstavi samooceno usposobljenosti delavcev v pravosodju za delo v otroki ter ovire s katerimi se srečujejo, kot tudi ovire s katerimi se tekom sodnih postopkov srečujejo otroci sami. V naslednjih tematskih sklopih so nato predstavljena priporočila: Delo s starši in preventiva, Sistemske spremembe za zagotavljanje največje koristi otroka, Teme za izobraževanja na področju zagotavljanja največje koristi otroka, Okrepitev sodelovanja med deležniki in Načini izvedbe izobraževanj. V sklopu tem za izobraževanja so obravnavane tako teme vsebinske kot tudi organizacijske narave: teme neposredno povezane z otrokom, delovanje institutov, služb za zaščito otrok in drugih udeležencev v postopku ter izobraževanja o veščinah pri delu na družinskem področju in z otroki. V Poglavju 4 so predstavljena že izvedena izobraževanja na področju in njihova povezava s priporočili raziskave. Na podlagi podatkov je bilo ugotovljeno, da je bilo več tem za izobraževanja že obravnavanih v sklopu preteklih izobraževanjih, vendar v omejenem obsegu. Pomemben doprinos k raziskavi na področju predstavlja tudi Priloga 5, ki vsebuje natančnejši pregled izobraževalnih aktivnosti izvedenih s strani relevantnih izobraževalnih institucij, kot dopolnilo Poglavju 4. Poročilo v splošnem zagotavlja stališče, da naj akcijski načrt in nadaljna izobraževanja, ki bodo izvedena v sklopu projekta, temeljita na podlagi preteklih izobraževalnih aktivnosti predstavljenih v poročilu in na podlagi prepoznanih potreb. Vsa priporočila so zbrana v zaključku poročila.

EXECUTIVE SUMMARY

Using empirical research methods and analysis of documentation and literature in the field, the PIC - Legal Centre for the Protection of Human Rights and the Environment has prepared recommendations for ensuring the best interests of the child in civil court proceedings. The recommendations were prepared as part of the project "*Ensuring the Best Interests of the Child in Civil Court Proceedings in Slovenia*" funded by the Council of Europe and the European Union, and implemented by the Children's Rights Division of the Council of Europe in close cooperation with the Slovenian Ministry of Justice. The recommendations primarily concern changes in the field of education and training, which is the scope of this research, but secondarily they also concern the broader context and recommendations for systemic change in the field. The study starts by outlining the context of the report and the objectives of the project, introducing the methodology of the work and the stakeholders in the field who also participated in the study. The recommendations have been compiled and presented by PIC, together with an outline of the issues from which they emerge. In Chapter 3, PIC presents a self-assessment of the capacity of justice workers to work with children and the obstacles they face, as well as the obstacles that children themselves face in the course of court proceedings. The following thematic sections then present recommendations: working with parents and prevention, systemic changes to ensure the best interests of the child, topics for training in the area of ensuring the best interests of the child, strengthening cooperation between stakeholders, and ways of delivering training. The training topics cover both substantive and organisational topics: topics directly related to the child, the functioning of institutes, child protection services and other actors in the process, and training on skills in working with families and children. Chapter 4 presents the training already provided in the field and the link with the recommendations of the research. Based on the data, it was found that several training topics have already been covered in past training, but only to a limited extent. Annex 5, which provides a more detailed overview of the training activities carried out by the relevant training institutions, is also an important contribution to the field survey, as a complement to Chapter 4. The report generally follows the proposition that the action plan and the upcoming training to be carried out in the framework of the project should be based on the past training activities presented in the report and on the identified needs for training, as presented in recommendations. All recommendations are summarised in the conclusion of the report.

KAZALO VSEBINE

POVZETEK	3
EXECUTIVE SUMMARY	4
Preglednica kratic	7
1. UVOD	8
2. METODOLOGIJA	8
2.1. Profili deležnikov projekta	9
2.2. Metodologija zbiranja podatkov z vprašalniki	10
2.3. Metodologija zbiranja podatkov s fokusnimi skupinami	12
2.4. Metodologija zbiranja podatkov z intervjuji	14
2.5. Metodologija zbiranja podatkov o izobraževanjih, ki so bila izvedena, so v teku ali so načrtovana	15
2.6. Predstavitev predhodnih rezultatov	16
3. Zbrani podatki in analiza podatkov	17
3.1. Samoocena usposobljenosti delavcev v pravosodju za delo z otroki	17
3.2. Ovire, s katerimi se srečujejo deležniki v pravosodju in otroci	17
3.2.1. Ovire, s katerimi se srečujejo delavci v pravosodju	18
3.2.2. Ovire, s katerimi se srečujejo otroci	20
3.3. Delo s starši in preventiva	21
3.4. Sistemske spremembe za zagotavljanje največje koristi otroka	22
3.5. Teme za izobraževanja na področju zagotavljanja največje koristi otrok	23
3.5.1. Teme, neposredno povezane z otrokom	24
3.5.2. Izobraževanja o delovanju institutov, služb za zaščito otrok in drugih udeležencev v postopku	26
3.5.3. Izobraževanja o veččinah pri delu na družinskem področju in z otroki	29
3.6. Okrepitev sodelovanja med deležniki	31
3.7. Načini izvedbe usposabljanj	33
4. Izvedena izobraževanja, povezana z otrokom prijaznim pravosodjem	35
4.1. Pregled izobraževanj o zagotavljanju koristi otrok v sodnih postopkih	35
4.2. Empirični del	39
5. Zaključek	40
PRILOGA 1 – Vabilo k izpolnitvi vprašalnika	49

PRILOGA 2 – Nabor odprtih vprašanj za izvedbo fokusne skupine z odvetniki	50
PRILOGA 3 – Nabor odprtih vprašanj za izvedbo fokusne skupine z zagovorniki	51
PRILOGA 4 – Pregled usposabljanj in izobraževanj na področju zagotavljanja največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih v Sloveniji	52
PRILOGA 5 – Izobraževalne aktivnosti povezane z zagotavljanjem največje koristi otroka v sodnih postopkih	54

Preglednica kratic

PIC – Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja

VČP – Varuh človekovih pravic Republike Slovenije

MP – Ministrstvo za pravosodje Republike Slovenije

CSD – Center za izobraževanje za pravosodje

SCSD – Skupnost centrov za socialno delo

OZS – Odvetniška zbornica Slovenije

CIP – Center za izobraževanje v pravosodju

Društvo SOS – Društvo SOS telefon za ženske in otroke – Žrtve nasilja

DNK – Društvo za nenasilno komunikacijo

1. UVOD

PIC – Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja je bil na podlagi javnega razpisa Sveta Evrope za strokovnjake, ki bi opravljali storitve svetovanja v okviru projekta "Zagotavljanje največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih v Sloveniji", izbran za pripravo analize obstoječih izobraževanj in usposabljanj za deležnike, ki sodelujejo v civilnih sodnih postopkih, vključno s pomanjkljivostmi sistema, in za pripravo priporočil za nadaljnja izobraževanja in usposabljanja. Projekt sofinancirata Evropska unija in Svet Evrope, izvaja pa ga Oddelek za pravice otrok Sveta Evrope v tesnem sodelovanju s slovenskim Ministrstvom za pravosodje RS. Projekt poteka od 1. septembra 2023 do 28. februarja 2026.

Namen projekta je izboljšati varstvo otrokovih pravic v civilnih sodnih postopkih, predvsem družinskih postopkih, ki se tičejo otrok. Projekt bo prispeval k reformi na področju spoštovanja otrokovih pravic v sodnih postopkih v Sloveniji in k temu, da Slovenija postane pionirska država, ki širi odličnost otrokom prijaznega pravosodja tudi v drugih državah članicah EU.

Projekt ima dva glavna cilja:

1. Vzpostavitev celovitega akcijskega načrta za reformo slovenskega pravnega okvira na področju civilnih sodnih postopkov, v katere so vključeni otroci.
2. Izvajanje akcijskega načrta in strategije za sistemsko omogočanje otrokom prijaznega pravosodja ter hitrega reševanja primerov na nacionalni ravni.

Rezultati projekta predvidevajo tudi spremembe na področju izobraževanja in usposabljanja deležnikov v pravosodju, saj je usposobljenost oseb, ki prihajajo v stik z otroki, eden ključnih elementov za zagotavljanje njihove največje koristi v civilnih sodnih postopkih v praksi.

PIC je za potrebe projekta pripravil analizo trenutnega stanja na področju izobraževanja deležnikov v pravosodju za delo z otroki v civilnih sodnih postopkih in oblikoval priporočila, ki so namenjena izboljšanju trenutnega stanja usposobljenosti. V tem poročilu predstavljamo analizo prejetih podatkov in priporočila.

2. METODOLOGIJA

Z namenom priprave analize stanja in oblikovanja priporočil je PIC pripravil metodologijo zbiranja informacij, ki vključuje naslednje aktivnosti:

- priprava vprašalnikov in analiza prejetih podatkov;
- organizacija fokusnih skupin in analiza prejetih podatkov;
- organizacija intervjujev in analiza prejetih podatkov;
- pregled izobraževalnih dejavnosti, ki so na voljo deležnikom v pravosodju, ki prihajajo v stik z otroki v civilnih sodnih postopkih, pregled tovrstnih izobraževanj v drugih

evropskih državah in obstoječe literature o zagotavljanju največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih na način izvedbe izobraževanj.

Aktivnosti zbiranja podatkov so bile v večini izvedene med 11. junijem in 10. julijem 2024. V obdobju med 10. in 15. julijem je PIC pripravil predhodne analize podatkov in na podlagi vseh prejetih informacij do 30. avgusta pripravil prvi osnutek poročila. Prvi osnutek poročila je bil poslan v pregled predstavnikom Sveta Evrope, Evropske unije, Ministrstva za pravosodje in članom medresorske delovne skupine, njihovi komentarji in mnenja pa so bili vključeni v pripravo končne verzije poročila. Poročilo vključuje dopolnjen pregled trenutnega stanja izobraževanj na področju dela z otroki s strani ključnih deležnikov v pravosodju ter priporočila za izvedbo potrebnih izobraževanj različnih deležnikov v prihodnje.

Tekom pisanja poročila sta avtorici pri zbiranju podatkov in preverjanju kakovosti in ustreznosti poročila sodelovali s konzorcijsko skupino naslednjih strokovnjakov: odv. Zoran Stankić Rupnik (kolizijski skrbnik, pooblaščenec otrok žrtev v kazenskih postopkih, zagovornik mladoletnih storilcev kaznivih dejanj, član strokovnega sveta v Hiši za otroke, član skupine za spremembo Družinskega zakonika), Barbara Šegula Škoberne, dr. med. (spec. otroške in mladostniške psihiatrije, sodna izvedenka za področje otroške in mlad. psihiatrije) ter Maša Gril, specialna pedagoginja (zunanja sodelavka Varuha človekovih pravic pri zagovorništvu otrok, koordinatorica za Gorenjsko).

2.1. Profili deležnikov projekta

Za namene projekta je PIC naslednje deležnike indentificiral kot ključne za izvedbo posvetovanj:

1. Sodstvo:

- Vrhovno sodišče Republike Slovenije;
- višja sodišča (Celje, Koper, Ljubljana, Maribor);
- okrožna sodišča (Celje, Koper, Nova Gorica, Kranj, Krško, Ljubljana, Novo mesto, Maribor, Murska Sobota, Ptuj, Slovenj Gradec).

2. Institucije za varstvo človekovih pravic:

- Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (VČP) – Zagovorništvo otrok;
- Zagovornik načela enakosti.

3. Ministrstva:

- Ministrstvo za pravosodje Republike Slovenije (MP);
- Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije;
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Republike Slovenije (MDDSZ).

4. Socialno delo:

- centri za socialno delo (CSD) (Celje, Dolenjska in Bela krajina, Gorenjska, Južna Primorska, Koroška, Ljubljana, Maribor, Osrednja Slovenija - Vzhod, Osrednja Slovenija - Zahod, Pomurje, Posavje, Primorsko-Notranjska, Savinjsko-Šaleška, Severna Primorska, Spodnje Podravje, Zasavje);
- Skupnost centrov za socialno delo (SCSD).

5. Druge institucije:

- Hiša za otroke (Barnahus projekt);
- Zbornica kliničnih psihologov Slovenije;
- Strokovni svet za sodno izvedenstvo, sodno cenilstvo in sodno tolmačenje;
- Odvetniška zbornica Slovenije;
- Društvo mediatorjev Slovenije;
- Slovensko sodniško društvo;
- Nevladne organizacije s področja zaščite otrok in socialnega varstva.

6. Drugi:

- kolizijski skrbniki;
- akademiki;
- osebe z izkušnjo sodelovanja v civilnem sodnem postopku (starši, otroci).

2.2. Metodologija zbiranja podatkov z vprašalniki

Za namen raziskave je PIC 11. junija 2024 pripravil vprašalnik, namenjen zbiranju preliminarnih informacij o izobraževanjih in usposabljanjih, ki so na voljo delavcem v pravosodju, natančneje sodnikom, strokovnemu osebju na sodiščih in odvetnikom. Prav tako je bil vprašalnik namenjen zbiranju njihovih predlogov za nadaljnja izobraževanja, povezana z varovanjem instituta največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih, predvsem družinskih postopkih, ter potreb po takih izobraževanjih. PIC je vprašalnik, skupaj z vabilom (glej [Priloga 1](#)) posredoval na Ministrstvo za pravosodje RS, ki ga je po predhodnem dogovoru s PIC 12. junija 2024 posredovalo ključnim institucijam na omenjenih področjih dela, tj. na naslove predsednikov okrožnih sodišč in Odvetniško zbornico Slovenije. Vprašalnik je bil odprt za izpolnjevanje do 21. junija 2024.

Odgovori na vprašalnik so bili v splošnem anonimni, pri čemer je bila edina izjema, če je oseba ob koncu vprašalnika navedla svoj elektronski naslov, o čemer je bila dodatno obveščena. Oseba tako osebnih podatkov, kot sta ime in priimek, ni razkrila, zbirali pa smo naslednje podatke: delovno mesto (sodnik/sodnica, strokovni sodelavec/sodelavka, odvetnik/odvetnica in drugo), okrožno sodišče, pod katerega sodi njihova delovna aktivnost, in število let delovnih izkušenj na področju.

Podatki o deležnikih

Poklic/področje dela:	Okrožno sodišče, pod katerega sodi vaša delovna aktivnost:	Število let delovnih izkušenj na področju:
Odvetnik/odvetnica	Okrožno sodišče v Ljubljani	10–20
Sodnik/sodnica	Okrožno sodišče v Celju	20 ali več
Sodnik/sodnica	Okrožno sodišče v Kopru	0–5
Sodnik/sodnica	Okrožno sodišče v Kranju	20 ali več
Sodnik/sodnica	Okrožno sodišče v Krškem	20 ali več
Sodnik/sodnica	Okrožno sodišče v Ljubljani	20 ali več
Sodnik/sodnica	Okrožno sodišče v Ljubljani	20 ali več
Sodnik/sodnica	Okrožno sodišče v Mariboru	20 ali več
Sodnik/sodnica	Okrožno sodišče v Novem mestu	20 ali več
Sodnik/sodnica	Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu	20 ali več
Sodnik/sodnica	Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu	20 ali več
Strokovni sodelavec/sodelavka	Okrožno sodišče v Kopru	0–5
Strokovni sodelavec/sodelavka	Okrožno sodišče v Kranju	0–5
Strokovni sodelavec/sodelavka	Okrožno sodišče v Ljubljani	10–20
Strokovni sodelavec/sodelavka	Okrožno sodišče v Mariboru	20 ali več
Strokovni sodelavec/sodelavka	Okrožno sodišče v Murski Soboti	5–10
Strokovni sodelavec/sodelavka	Okrožno sodišče v Novem mestu	5–10
Strokovni sodelavec/sodelavka	Okrožno sodišče v Novi Gorici	10–20
Strokovni sodelavec/sodelavka	Okrožno sodišče v Novi Gorici	10–20
Strokovni sodelavec/sodelavka	Okrožno sodišče v Ljubljani	5–10

Enaki podatki so se od sodelujočih zbirali ob izvedbi fokusnih skupin in intervjujev.

Pod okriljem CIP je maja 2023 v sklopu *Šole družinskega prava* potekala okrogla miza z naslovom "Izvedenstvo v družinskih postopkih" na kateri je kot družinska sodnica sodelovala tudi Frida Burkelc, družinska sodnica na Okrožnem sodišču v Celju (tudi članica Sodnega sveta RS). Poleg vprašalnika, ki ga je za namen te raziskave izvedel PIC, se v tej raziskavi sklicujemo tudi na izsledke raziskave Fride Burklec, ki jo je v pripravi na okroglo mizo maja lani izvedla sama na podlagi anketnega vprašalnika.¹ Metodologija te raziskave tako vključuje tudi izsledke anketnega vprašalnika izvedenega s strani družinske sodnice Fride Burkelc, kot so predstavljeni v strokovni reviji *Odvetnik*.

2.3. Metodologija zbiranja podatkov s fokusnimi skupinami

Za potrebe projekta je PIC zasnoval tri fokusne skupine:

- fokusna skupina z odvetniki;
- fokusna skupina z zagovorniki otrok (VČP);
- fokusna skupina s predstavniki področnih nevladnih organizacij.

Fokusna skupina z odvetniki je bila izvedena 27. junija 2024 v sodelovanju z odvetnikom in članom konzorcija projekta, odv. Zoranom Stankićem Rupnikom. Fokusne skupine so se udeležile štiri odvetnice in en odvetnik, skupaj z dvema strokovnima sodelavkama PIC in omenjenim članom konzorcija. Pogovor fokusne skupine je moderiral odv. Stankić Rupnik, in sicer na podlagi vprašanj odprtega tipa, ki jih je moderatorju pogovora predhodno poslal PIC. Pogovor fokusne skupine z odvetniki je trajal 1 uro in 15 minut.

Fokusna skupina z zagovorniki otrok je bila izvedena 28. junija 2024 v sodelovanju s specialno pedagoginjo na osnovni šoli Šenčur, območno koordinatorico zagovorništva pri VČP in članico konzorcija projekta, Mašo Gril, ter namestnikom varuha človekovih pravic in odgovornim za otrokove pravice ter zagovorništvo na VČP, dr. Jožetom Ruparčičem. Fokusne skupine se je udeležilo šest zagovornic otrok, skupaj z dvema strokovnima sodelavkama PIC in omenjenima predstavnika zagovorništva na VČP. Pogovor fokusne skupine je moderirala Maša Gril, in sicer na podlagi vprašanj odprtega tipa, ki jih je predhodno pripravil PIC. Pogovor fokusne skupine z zagovornicami otrok je trajal 1 uro in 20 minut.

Podatki o deležnikih

Fokusne skupine z odvetniki so se udeležili naslednji deležniki:

Poklic/področje dela:	Okrožno sodišče, pod katerega	Število let delovnih izkušenj
-----------------------	-------------------------------	-------------------------------

¹ Frida Burkelc, Problematika izvedenstva v družinskih zadevah (2023), Revija *Odvetnik*. Dostopno na: <https://www.odv-zb.si/upload/revija/2023/ODVETNIK%20st-112.pdf> stran 12;

	sodi vaša delovna aktivnost:	na področju:
Odvetnik	Ljubljana	10
Odvetnica	Ljubljana	20
Odvetnica	Ljubljana	29
Odvetnica	Ljubljana	24
Odvetnica	Ljubljana	30

Fokusne skupine z zagovorniki otrok so se udeležili naslednji deležniki:

Poklic/področje dela:	Okrožno sodišče, pod katerega sodi vaša delovna aktivnost:	Število let delovnih izkušenj na področju:
Učiteljica dodatne strokovne pomoči v OŠ	Ljubljana	8
univ. dipl. soc. delavka	Kranj	2
dipl. soc. delavka, univ. dipl. soc. pedagog., svetovalna služba	Kranj	8
univ. dipl. pedagog., šolska svet. delavka	Kranj	8
vzg. pred. otrok / HBS. inkl. pedagog.	Kranj	5
specialna pedagoginja	Kranj	25

Z namenom zagotoviti anonimnost izvajalci fokusne skupine nismo izbirali osebnih podatkov udeležencev fokusnih skupin (imen in priimkov).

Vprašanja za polstrukturiran intervju

Seznama vprašanj odprtega tipa za izvedbo fokusnih skupin sta vsebovala vprašanja o tem, kako udeleženci fokusnih skupin ocenjujejo svojo usposobljenost za naslavljanje potreb otrok

v postopkih, ki jih vodijo/obravnavajo; katera usposabljanja, relevantna za njihovo delo, bi jim koristila; ali jim izobraževalne institucije na področju, kjer delajo, nudijo usposabljanja o temah varstva koristi otrok v civilnih sodnih postopkih, predvsem družinskih postopkih, ter ali se jih udeležujejo; kako bi izboljšali sistem izobraževanj na tem področju; katere predavatelje bi predlagali za izobraževanja; kako ocenjujejo svojo usposobljenost za to področje drugi zaposleni v pravosodju, ki so prav tako udeleženi v civilnih sodnih postopkih, ki vključujejo otroke; katera izobraževanja menijo, da bi bila koristna za druge zaposlene glede na njihovo izkušnjo dela z njimi; kakšni tipi izobraževanj in usposabljanj so jim blizu (v živo, na daljavo, hibridno, delavnice, predavanja, spletni moduli itd.). Povprašali smo jih tudi o njihovem mnenju o institutu zagovorništva otrok pri VČP in institutu kolizijskega skrbnika ter možnosti izboljšav na tem področju. Predlagan je bil tudi nabor tem za izobraževanja.

Seznam odprtih vprašanj, ki jih je PIC posredoval moderatorjem obeh fokusnih skupin, sta na voljo v [Priloga 2](#) in [Priloga 3](#). Čeprav je bila tema pogovorov obeh skupin predvsem izobraževanje, so se udeleženci fokusnih skupin med razpravo dotaknili tudi drugih tem in problematik, ki se tičejo dela z otroki in civilnih sodnih postopkov v širšem, sistemskem smislu. V poročilu so ta v neki meri prav tako povzeta, saj dajejo boljši vpogled v razumevanje problematike s strani udeležencev fokusnih skupin in v splošnem za razumevanje problematike v širšem kontekstu.

Fokusna skupina s predstavniki področnih nevladnih organizacij zaradi težav pri usklajevanju terminov za pogovor v času poteka empiričnega dela raziskave ni bila izvedena (razlogi za to vključujejo čas letnih dopustov, poletni čas). Namesto fokusne skupine je PIC zasnoval izvedbo intervjuja s predstavnico ene od nevladnih organizacij na področju z večletnimi izkušnjami dela z otroki v civilnih sodnih postopkih.

2.4. Metodologija zbiranja podatkov z intervjuji

Poleg priprave vprašalnikov in izvedbe fokusnih skupin je PIC za potrebe projekta izvedel šest intervjujev z relevantnimi deležniki na področju. Pri izbiri oseb za intervju je PIC pretežno izhajal iz odzivov na vprašalnik (vprašalnik je vseboval vabilo na nadaljnji intervju v sklopu projekta) ter svojih izkušenj dela z nekaterimi deležniki na področju.

Podatki o deležnikih

Poklic / področje dela:	Okrožno sodišče pod katerega sodi vaša delovna aktivnost:	Število let delovnih izkušenj na področju:
Sodnica	Kranj	10 let
Sodnica	Maribor	28 let
Pedopsihiatrinja, sodna	N/A	/

izvedenka		
Univerzitetna učiteljica, raziskovalka	N/A	20 let
Predsednica nevladne organizacije	Ljubljana	29 let
Mama otroka z izkušnjo zagovorništva otrok	Ljubljana	N/A

2.5. Metodologija zbiranja podatkov o izobraževanjih, ki so bila izvedena, so v teku ali so načrtovana

Pri zbiranju podatkov o izobraževanjih na področju zagotavljanja največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih se je PIC osredotočil na zbiranje naslednjih informacij:

- trenutne, izvedene in načrtovane izobraževalne dejavnosti na področju zagotavljanja največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih;
- pregled dejavnosti usposabljanja v drugih evropskih državah na področju;
- pregled obstoječe literature o vprašanju zagotavljanja največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih.

Za namen zbiranja informacij o **trenutnih, izvedenih in načrtovanih izobraževalnih dejavnostih** je PIC 20. junija 2024 med relevantne institucije in organizacije na področju poslal poziv za zbiranje informacij o usposabljanjih in izobraževanjih, ki so potekala v Republiki Sloveniji na temo zagotavljanja največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih od leta 2018 dalje (glej [Priloga 4](#)). PIC je poziv poslal naslednjim institucijam in organizacijam, ki jih je predhodno identificiral kot relevantne za obravnavano področje: Center za izobraževanje v pravosodju (CIP), Odvetniška akademija - Odvetniška zbornica Slovenije (OZS), Varuh človekovih pravic, Skupnost centrov za socialno delo (SCSD), Društvo za nenasilno komunikacijo (DNK), Društvo SOS telefon za ženske in otroke – Žrtve nasilja (Društvo SOS) in Mreža za otrokove pravice. Navedene institucije in organizacije so bile prepoznane kot ključne za izvedbo izobraževalnih dejavnosti za deležnike projekta, tj. osebe, ki pri svojem delu prihajajo v stik z otroki v civilnih sodnih postopkih, predvsem družinskih postopkih.

O izobraževanjih, ki so bila izvedena, so v fazi izvajanja ali so načrtovana, je PIC poizvedovali po naslednjih podatkih:

- naslov izobraževanja;
- kraj in termin izvedbe;
- ciljna skupina:
 - poklic udeležencev (npr. odvetniki, socialni delavci),

- geografska omejenost (npr. izobraževanje je bilo namenjeno strokovnim delavcem Okrožnega sodišča v Ljubljani, izobraževanje je bilo namenjeno širši strokovni javnosti);
- program dogodka, vključno s seznamom govorcev;
- podatki o udeležbi, če obstajajo (število in profili udeležencev);
- informacijo o tem, ali se je izobraževanje v tej obliki že ponovilo.

Podatke o izobraževanjih je PIC prejel od naslednjih institucij ali organizacij:

- Center za izobraževanje v pravosodju (CIP), Ministrstvo za pravosodje RS;
- Odvetniška akademija, Odvetniška zbornica Slovenije;
- Zagovorništvo otrok, Varuh človekovih pravic;
- Skupnost centrov za socialno delo (SCSD);
- Društvo SOS telefon za ženske in otroke – Žrtve nasilja.

Poziv za prejem informacij je bil odprt do 5. julija 2024.

Poleg zbiranja informacij prek poziva je PIC informacije o trenutnih in že izvedenih izobraževalnih dejavnostih pridobival tudi sam, in sicer s spletnim brskanjem. Obenem je PIC prek spleta pričel z zbiranjem informacij o izobraževanjih, ki se na zadevnem področju izvajajo v drugih evropskih državah in o obstoječi literaturi, ki obravnava vprašanje zagotavljanja največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih.

2.6. Predstavitev predhodnih rezultatov

Z uporabo opisanih metod zbiranja podatkov je PIC v obdobju med 11. in 15. julijem 2024 pripravil štiri **vmesna poročila**:

- Poročilo o pripravi vprašalnika v sklopu projekta "Zagotavljanje največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih v Sloveniji" in predhodna analiza zbranih podatkov;
- Poročilo o izvedbi fokusnih skupin v sklopu projekta "Zagotavljanje največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih v Sloveniji" in predhodna analiza zbranih podatkov;
- Poročilo o izvedbi intervjujev v sklopu projekta "Zagotavljanje največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih v Sloveniji" in predhodna analiza zbranih podatkov;
- Poročilo o pregledu izobraževalnih dejavnosti v sklopu projekta "Zagotavljanje največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih v Sloveniji" in predhodna analiza zbranih podatkov.

Na podlagi vmesnih poročil in z nadaljnjim pridobivanjem podatkov v okviru naštetih metod zbiranja je PIC pripravil prvi osnutek poročila v sklopu projekta "Zagotavljanje največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih v Sloveniji".

3. Zbrani podatki in analiza podatkov

Teme, ki so bile predmet vprašalnikov, fokusnih skupin in intervjujev, so v nadaljevanju predstavljene v tematskih sklopih. Tematski sklopi predstavljajo izzive, s katerimi se srečujejo različni deležniki v pravosodju in onkraj ter priporočila glede izobraževanj in usposabljanj, ki bi te izzive lahko naslovila. S tem poročilo sledi namenu projekta, tj. zbrati in oblikovati priporočila glede izobraževanj in usposabljanj na področju zagotavljanja največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih. Poleg empirične raziskave so priporočila, zbrana v poročilu, osnovana tudi na izsledkih področne literature in pravnih virov.

3.1. Samoocena usposobljenosti delavcev v pravosodju za delo z otroki

Kljub naštetim možnostim izobraževanj se delavci v pravosodju počutijo različno usposobljeni za delo z otroki. Na primer, na lestvici od 1 do 5 (tj. od *“neusposobljen”* do *“zelo usposobljen”*) se samoocena sodnikov, strokovnih delavcev na sodiščih in odvetnikov, ki so odgovorili na vprašalnik, giblje med 3 in 4. Polovica vprašanih se počuti precej usposobljene pri obravnavi zadev, ki vključujejo otroke, medtem ko se jih slaba tretjina počuti dobro usposobljene. Ena oseba se počuti zelo usposobljeno (sodnik/sodnica z delovno aktivnostjo pri Okrožnem sodišču v Mariboru in 20 ali več leti delovnih izkušenj), ena oseba precej neusposobljeno (sodnik/sodnica z delovno aktivnostjo pri Okrožnem sodišču v Ljubljani in 20 ali več leti delovnih izkušenj), dve osebi pa neusposobljeno (strokovni sodelavec/sodelavka z delovna aktivnostjo pri Okrožnem sodišču v Kranju in 0–5 leti delovnih izkušenj ter strokovni sodelavec/sodelavka z delovno aktivnostjo pri Okrožnem sodišču v Kopru in 0–5 leti delovnih izkušenj).

Udeleženci fokusne skupine z odvetniki so prav tako izpostavili pomisleke, v kolikšni meri se počutijo usposobljene za delo z otroki kot, denimo, kolizijski skrbniki, za kar ni predpisanega posebnega usposabljanja. Prav tako je bil predmet razprave dvom, ali lahko osebe, ki same morebiti nimajo otrok, poznajo in zastopajo koristi otroka, ter ali lahko osebe z manj leti izkušenj na področju dela otroke zastopajo (npr. zastopanje otroka s strani odvetnika, ki ima sam 28 let). Slednja dvoma sta bila soglasno ovržena, saj po mnenju odvetnikov nista ključna za zagotavljanje največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih.

3.2. Ovire, s katerimi se srečujejo deležniki v pravosodju in otroci

Pred povzemanjem ovir s katerimi se srečujejo deležniki v pravosodju na področju dela z otroki v civilnih sodnih postopkih velja pojasniti, da je bilo maja 2023, na prvostopenjskih sodiščih, v vseh enajstih okrožnih sodišč v Sloveniji, na družinskem področju razporejenih 67 sodnikov, med njimi štirje moški, pri čemer so nekateri sodniki opravljali zgolj dežurstvo za nujne

družinske zadeve.² Po raziskavi iz maja 2023, je “ na prvostopenjskih sodiščih veliko sodnikov, ki v družinskih zadevah odločajo pet let ali manj”.

3.2.1. Ovire, s katerimi se srečujejo delavci v pravosodju

Odgovori v sklopu vprašalnika, ki so bili podani pretežno s strani sodstva, predstavljajo dober vpogled v težave, s katerimi se srečujejo v civilnih sodnih postopkih, ki vključujejo otroke. Odgovor na vprašanje odprtega tipa so podale dobre tri četrtine vprašanih, tj. 16 deležnikov, izpostavili pa so te težave:

- **Premalo sodelovanja sodišč z otroki.** Sodniki in sodnice v postopku premalo sodelujejo z otrokom; ga ne naslavljajo neposredno, ne skrbijo za njegove koristi ves čas postopka. Problem je, kadar so postopki dolgi, mnenja CSD stara (včasih tudi več kot eno leto) in sodniki sploh ne vedo, kako je v resnici z otrokom.
- **Prevelik obseg dela in časovna omejenost.** Največji problem je dolgotrajnost postopkov zaradi prezasedenosti vseh organov in izvedencev, ki sodelujejo v postopku. Preobremenjenost z zadevami ter obremenjenost z nesodniškimi opravili, kar onemogoča dovolj hitro vodenje zadev. Poleg tega je bilo v empiričnem delu raziskave izpostavljeno, da deležniki pogrešajo hitrejše odločitve sodišč, samozavest sodnikov, da odločijo in spišejo sodbo, ki ne bo padla na višjem sodišču. Prepogosto kopičijo mnenja in sklicujejo nove naroke, ko bi lahko zadevo že zaključili.
- **Odsotnost materialnih pogojev za delo** (strokovna literatura, strokovni sodelavci, sodniški pomočniki, vpisničarji in strojepisci,...).
- **Neusposobljenost kadra na sodišču za delo z otroki.** Po mnenju enega od vprašanih mora kader na sodiščih znanje o ravnanju z otroki črpati zgolj iz lastnih izkušenj, pri čemer skoraj nihče na sodišču ni strokovno podkovan s pedagoškim ali pa socialnopedagoškim znanjem, kar predstavlja veliko oviro pri razumevanju otrok v postopkih. Premalo je usposobljenosti o tem, kako z otroki ravnati na naroku, na neformalnem razgovoru, kako začeti pogovor, kaj je smiselno vprašati in česa ne, kako podati pravni pouk ipd.
- **Premalo znanj s področja psihologije.**
- **Premajhno število izvedencev, zlasti klinično-psihološke stroke, pedopsihiatrične stroke in stroke psihologije družine.** Predolgo čakanje na mnenje izvedencev predvsem kliničnopsihološke stroke v postopku, kjer je njihovo mnenje ključno, in katerega je nujno pridobiti hitro. Predvsem pomanjkanje izvedencev s področja klinične psihologije, ki so po mnenju enega od vprašanih najbolj kompetentni izvedenci v družinskih postopkih. Izvedenci s področja pedopsihiatrične stroke so v Sloveniji samo trije.

² Frida Burkelc, Problematika izvedenstva v družinskih zadevah (2023), Revija Odvetnik. Dostopno na: <https://www.odv-zb.si/upload/revija/2023/ODVETNIK%20st-112.pdf> stran 12;

- **Druge težave z izvedenci**, ki jih povzema raziskava družinske sodnice iz maja 2023, vsebujejo neodzivnost izvedencev, težave z usklajevanjem terminov, »izbiranje« zadev glede na vsebino spora, neobstoj evidence o zasedenosti posameznih izvedencev, zapleti, ki nastajajo z razrešitvijo že določenih in določitvijo novih izvedencev ter situacije, ko izvedenci ne podajo prošnje za podaljšanje roka priprave izvedenskega mnenja, ko mnenje ni bilo izdelano v roku.³
- **Pomanjkanje ustreznih zavodov**, kamor bi nameščali otroke, in ustreznost usposobljenost kadra v teh zavodih.
- **CSD nimajo delovnega tima, ki bi vključeval različne strokovnjake (npr. psihologa, pravnika,...)**. Nimajo zaposlenih pravnikov niti kliničnih psihologov, ki bi bili nujno potrebni za vsak CSD, da bi strokovni delavci lahko opolnomočeni opravljali naloge, določene v Družinskem zakoniku, in v predpisanih rokih. Strokovni delavci na CSD včasih tudi niso dovolj samozavestni za opravljanje svojega dela.
- **Pomanjkanje dovoljšnjega števila različnih programov, kamor bi lahko napotili starše, da bi izboljšali svoje starševske sposobnosti**, čeprav je bila Slovenija zaradi tega že obsojena pred Evropskim sodiščem za človekove pravice (ESČP) (*Volk v. Slovenia*).
- **Manko preventive in dela s starši**. Visoko konfliktni spori, kjer bi starša prvenstveno potrebovala psihosocialno pomoč, pogovor in razbremenitve, da bi uvidela oz. postavila otrokove potrebe pred svoje.
- **Nedostopnost terapij za udeležence zaradi čakalnih vrst in plačljivosti**. Gre za neurejenost področja psihoterapije pri nas – v okviru zdravstva in sociale je strokovnjakov malo, na prostem trgu pa ni jasne meje med strokovnjaki in drugimi.
- **Supervizija, intervizija**. Po mnenju vprašanih obravnave družinskih zadev zahtevajo veliko priprave, potrpežljivosti in časa, da starša dobita občutek, da sta slišana, sodnik pa vodi postopek na način, da bo najbolj zaščitil njunega otroka. Sodnik bi moral imeti nek vzvod, da te občutke, s katerimi se je na nek način uglasil, ko jih je poskušal razumeti, čimprej predela. Sistemskega zagotavljanja struktur inter- in supervizije trenutno nimamo.
- **Ločnica med kazenskimi in civilnimi postopki**. Družinski sodniki nimajo vstopa v Hišo za otroke, kjer bi se otroka, ki je žrtev kaznivih dejanj ali nasilja v družini, lahko zaslišalo le enkrat oziroma čim manjkrat. Namesto tega se ga v civilnih postopkih znova in znova izpostavlja in spominja na krute in neprijetne dogodke. Poleg tega se zaradi te ločnice zgodi, da sodnik v civilnem postopku otroke zaupa v vzgojo in varstvo obema staršema, ne glede na to, da kazenski postopek zoper enega starša še poteka (npr. zaradi

³ Frida Burkelc, Problematika izvedenstva v družinskih zadevah (2023), Revija Odvetnik. Dostopno na: <https://www.odv-zb.si/upload/revija/2023/ODVETNIK%20st-112.pdf> stran 12;

prijavljenega nasilja nad otroki).

- **Odvetniki strank**, ki ne zasledujejo največje koristi otrok, temveč koristi za “uspeh” svoje stranke. Zastopanje odvetnikov, ki nimajo posebnih ali temeljnih znanj na področju družinskega prava in zasledovanju koristi otroka. Neprimernost odvetnikov na naroku.
- **Pomanjkanje strokovnjakov, ki bi tekoče sodelovali v postopkih s sodnikom.**
- **Obširnost vlog**, več predlogov za izdajo začasne odredbe, itd.
- **Omejena sredstva proračuna, ki se nanašajo na koristi otrok.**

Od 15 odgovorov na vprašanje, “ali obstajajo kakšni posebni izzivi, ki bi vas odvrnili od sodelovanja pri stalnem strokovnem izpopolnjevanju na tem področju”, so deležniki, ki so odgovorili na vprašalnik, v desetih primerih odgovorili z jasnim “ne”, v enem primeru pa z “mislim, da ne”. Drugi vprašani so kot izziv izpostavili čas in z mankom časa povezane omejitve: preobremenjenost z delom na drugih, prav tako nujnih področjih, pomanjkanje kadra, veliko nujnih zadev, ko ima sodnik občutek krivde, da se izobražuje, namesto da bi bil na narokih. Prav tako prihaja do psihološke preobremenjenosti in pomanjkanja časa za fizično in psihično regeneracijo. Pri tem vprašanju je bila prav tako izpostavljena potreba, celo nuja, po psihološki podpori in inter- ter superviziji med delom.

3.2.2. Ovire, s katerimi se srečujejo otroci

Otroci niso vedno slišani in ne prejemajo takojšnje nujne psihološke podpore, da bi lahko svobodno in neobremenjeno izrazili svojo voljo in mnenje. Zapletena družinska dinamika pogosto otežuje, da bi izrazili svoje mnenje (kako lahko otrok uspešno izrazi svoje mnenje v postopku, ne da bi prizadel katerega od staršev).

Obstaja miriada institucij, ki želijo iz otroka izvleči številne informacije, obenem pa jih nihče ne sliši, postopek pogosto poteka mimo njih. Delavci v pravosodju in institucije si večkrat ne vzamejo časa, da bi se z otrokom v miru in na njemu razumljiv način pogovorili.

Otroci se večkrat sprašujejo, zakaj jih za mnenje vprašamo, če ga potem ne upoštevamo, kar je lahko za otroka zelo boleče. Otroku je treba pojasniti, da odločba sodišča vselej ne sovпада z mnenjem, ki ga je otrok izrazil, in mu pojasniti, zakaj odločba mnenja ne odraža (ga pa upošteva). Zagovorniki otroku na začetku zagovorništva pojasnijo razliko med željo in koristjo in jim ne obljublajo, da bodo v celoti slišani.

Neprilagojenost postopka njihovi starosti in razvoju. Uporaba zapletenega jezika otežuje razumevanje postopka s strani otrok.

Sodišč jih je strah, med postopkom občutijo nelagodje, sram in negotovost, počutijo se izpostavljeni. Pogosto ne razumejo postopkov in njihovega namena. Manko informacij o načinu in poteku sodnega postopka ter posledicah sklepa sodišč, ki bi bile razumljive in prosto

dostopne za otroke.

Od staršev lahko med postopkom dobivajo napačne informacije (zaradi dejanskega nerazumevanja postopka s strani staršev ali pristranskosti pri razlagi postopka). Konflikt med staršema vpliva na razumevanje postopka in informacij s strani otrok.

Neprimerni prostori za opravljanje razgovora z otroki.

Nedostopnost terapij in pomanjkanje psihološke podpore otrokom, ki bi bila hitra in učinkovita in bi otroke podprla že pred in med sodnim postopkom.

3.3. Delo s starši in preventiva

Za zagotavljanje največje koristi otroka je po mnenju sodelujočih v fokusni skupini z zagovorniki potrebno tudi delo na starših ter ne zgolj na institucijah, uradnih osebah ali institutih, kot sta kolizijski skrbnik ali zagovornik otrok. Starše je poleg pomena zagovorništva treba izobraziti tudi o konceptu zagotavljanja največje koristi otroka v sodnem postopku nasploh. Gre za preventivno delo, preden primer konča na sodišču.

- **Priporočilo #1:** Starše v postopku naj se informira o samem postopku in o institutu zagotavljanja največje koristi otroka v postopku. Oblikujejo naj se smernice in priporočila za zagotavljanje največje koristi otrok v postopku s strani staršev, tako v postopkih pred sodišči kot na CSD. V smernice in priporočila naj se vključi praktične primere na podlagi katerih se starši lahko učijo in znanja prenesejo v svojo prakso.

Nekateri intervjuvanci so poudarili čimprejšnje napotovanje staršev v različne tipe programov in obravnav na CSD ter v nevladnih organizacijah, ki spodbujajo oblikovanje starševskih kompetenc že pred pričetkom postopkov pred sodišči. Izpostavili so tudi težavo majhnega števila institucij in programov, namenjenih staršem, oz. usposobljenega kadra za delo z njimi. V splošnem obstaja potreba po preventivnem delu na starših.

- **Priporočilo #2:** Opolnomoči naj se strokovne delavce CSD za delo s starši. Kader CSD naj se izobražuje glede na potrebe (npr. o nasilju v družini).
- **Priporočilo #3:** Ustanovi naj se »šola zdravega razvezovanja«, ki starše celostno informira o načinih razveze, ki so otrokom prijazni (od točke »midva greva narazen« do točke »narazen, a kljub temu ok«). Pri tem naj se zagotavlja čim več podpore vsem, staršem in otrokom, ter poudarja, da sama razveza za otroke ni travmatična, medtem ko konflikti med staršema so.
- **Priporočilo #4:** Podpre in nadgradi naj se programe, namenjene preventivi v okviru družine. Zagotovi naj se redno financiranje programov CSD in NVO na področju varovanja koristi otrok in družine (financiranje za kadrovske in izobraževalne namene).

3.4. Sistemske spremembe za zagotavljanje največje koristi otroka

Priprava protokola za delo z otroki in družinami na CSD in v sodnih postopkih. Načina obravnave otrok v sodnih postopkih ne gre povsem prepustiti diskreciji deležnikov (npr. sodnikov ali strokovnih delavcev na CSD), ampak je smiselno oblikovati protokol, ki bo delovanje deležnikov usmerjal ali celo predpisoval ter navsezadnje standardiziral (npr. med regijami). Po besedah udeležencev intervjujev način obravnave otrok ne bi smel biti prepuščen posamezniku, njegovim dobri volji, energetski opremljenosti ali njegovim človeškim lastnostim, ampak predpisan in zagotovljen po standardu. Po mnenju intervjuvancev bi se deležniki protokola držali, če bi ta obstajal. Ker pa ne obstaja, zaposleni delujejo po svojih zmožnostih in znanjih.

- **Priporočilo #5:** Pripravi naj se protokol za obravnavo otrok in družin na CSD s strani strokovnih delavcev.
- **Priporočilo #6:** Pripravi naj se protokol za obravnavo otrok in družin na sodiščih s strani zaposlenih v sodstvu.
- **Priporočilo #7:** Protokola naj vsebujeta smernice za (1) kvalitetno delo z družino v obdobju, preden zadeva pride na sodišče, (2) pripravo kvalitetnega mnenja CSD na podlagi večjega števila srečanj z otrokom, obiskov na domu, pridobivanje mnenja šol, vrtcev itd. (3) pridobitev mnenja otroka, ki naj bo aktualno, pridobljeno tekom več srečanj, lahko preko CSD ali zagovorništv, (4) učinkovitejša odločanja sodišč, ki naj bo kvalitetno in znotraj ustreznih časovnih okvirov;

Problematika vključevanja pedopsihiatrov in kliničnih psihologov v izvedenstvo. Po mnenju ene od udeleženk intervjuja bi se bilo prav tako dobro posvetiti vprašanju, kako v izvedenstvo privabiti več strokovnjakov, saj je izvedencev premalo, hkrati pa so ključni akterji v sodnih procesih. Po raziskavi iz maja 2023, sodniki mnenja izvedencev največkrat potrebujejo takrat, ko odločajo o varstvu, vzgoji in stikih. Glavni problem, ki je bil izpostavljen v enem izmed intervjujev te raziskave je to, da so pedopsihiatri in klinični psihologi polno zaposleni na svojih deloviščih, izvedenstvo pa za njih predstavlja dodatno zaposlitev, ki jo izvajajo v sicer svojem prostem času. Predlogi so bili podani v smeri:

- **Priporočilo #8:** Na sistemski ravni naj se psihologom / pedopsihiatom, ki so poleg redne službe še izvedenci, omogoči ugodnosti (npr. ukinitve obveznega dela v popoldanskih izmenah, nočni službi, dežurstvih ...)
- **Priporočilo #9:** Uredi naj se poseben status za izplačevanje in obdavčitev plačil za izvedenstvo (načeloma so trenutno sodni izvedenci uradno registrirani kot normirani s.p.-jevci, ob vladni politiki vedno večjega obdavčevanja s.p.-jev pa so stroški vedno večji)

Sistemska ureditev izvedenstva in pregled njihovega dela. Potreben je sistemski pristop k zagotavljanju dovoljšnjega števila izvedencev. Na tem področju izsledki raziskave iz maja 2023 predlagajo naslednje možne rešitve:

- **Priporočilo #10:** Vzpostavi naj se ustanova, ki se bo ukvarjala izključno z izvedenstvom.⁴
- **Priporočilo #11:** Na nivoju ministrstva naj se postavi koordinator, ki bi vodil evidenco obremenjenosti izvedencev, zagotavljal možnost angažiranja *ad hoc* izvedencev ...⁵
- **Priporočilo #12:** Na sodiščih naj se zaposli strokovnjake, zlasti psihologe, ki bi sodelovali pri mediaciji v družinskih zadevah in zagotavljali strokovno pomoč sodnikom.⁶

Organizacija supervizijskih in intervizijskih srečanj. Po mnenju udeležencev fokusne skupine k zagotavljanju največje koristi otroka pozitivno pripomore tudi udeležba na intervizijskih in supervizijskih srečanjih, ki so v primeru zagovorništva do določene mere obvezna (60 % prisotnost je minimum, da zagovornik otrok dobi primer). Sodniki in odvetniki sistemske možnosti v tem primeru še nimajo, čeprav so predvsem sodniki tisti, ki primere obravnavajo v celoti (za razliko od zagovornikov se ne osredotočajo zgolj na otroka, ampak tudi na druge stranke v postopku).

- **Priporočilo #13:** Preveri naj se poznavanje instituta supervizijskih in intervizijskih srečanj ter potreba po njihovi organizaciji v ciljnih skupinah sodnikov, odvetnikov in strokovnih delavcev na CSD. Preveri naj se zanimanje za sistemsko organizacijo intervizijskih in supervizijskih srečanj za razbremenitev.
- **Priporočilo #14:** Sodnike, odvetnike in strokovne delavce na CSD naj se v splošnem informira o pomenu intervizije in supervizije ter njihovih pozitivnih vidikih za njihovo delo.

3.5. Teme za izobraževanja na področju zagotavljanja največje koristi otrok

Pridobivanje specializiranih znanj za delo na družinskem področju in z otroki je ključnega pomena za zagotavljanje otrokovih največjih koristi.⁷ Specializirana znanja naj zajemajo širok nabor tem, ki delavcem v pravosodju pomagajo bolje razumeti otroka, službe za zaščito otrok

⁴ Frida Burkelc, Problematika izvedenstva v družinskih zadevah (2023), Revija Odvetnik. Dostopno na: <https://www.odv-zb.si/upload/revija/2023/ODVETNIK%20st-112.pdf> stran 12;

⁵ Frida Burkelc, Problematika izvedenstva v družinskih zadevah (2023), Revija Odvetnik. Dostopno na: <https://www.odv-zb.si/upload/revija/2023/ODVETNIK%20st-112.pdf> stran 12;

⁶ Frida Burkelc, Problematika izvedenstva v družinskih zadevah (2023), Revija Odvetnik. Dostopno na: <https://www.odv-zb.si/upload/revija/2023/ODVETNIK%20st-112.pdf> stran 12;

⁷ Sodelujoči sodniki so v raziskavi maja 2023 poudarili, "da morajo odvetniki, ki zastopajo udeležence v družinskih postopkih, nujno pridobiti specializacijo oziroma dodatna strokovna znanja." Frida Burkelc, Problematika izvedenstva v družinskih zadevah (2023), Revija Odvetnik. Dostopno na: <https://www.odv-zb.si/upload/revija/2023/ODVETNIK%20st-112.pdf> stran 12;

in sam sodni postopek. V nadaljevanju predstavljamo nabor tem za izobraževanja na družinskem področju.

V vprašalniku so vprašani lahko izbirali med že navedenimi temami ali pa so sami navedli teme za izobraževanja, ki bi jim koristile pri delu z otroki. Lahko so izbrali več tem. Osebe, ki so vprašalnik izpolnile, se v naslednjih deležih strinjajo, da so potrebna izobraževanja o temah:

95 %: psihosocialno stanje in delovanje otrok (razvoj, stopnja zrelosti,...).

85 %: delo z otroki (praktični napotki glede razgovorov, posebnih ukrepov, razumnih prilagoditev,...).

75 %: multidisciplinarno delo (načini sodelovanja s sodnimi izvedenci, socialnim delom,...).

70 %: podporne storitve za zaščito otrok.

65 %: ovire, s katerimi se srečujejo otroci v sodnih postopkih.

60 %: delo z otroki z oviranostjo (praktični napotki glede razgovorov, posebnih ukrepov,...).

55 %: pravice otrok v civilnih sodnih postopkih.

3.5.1. Teme, neposredno povezane z otrokom

Poznavanje instituta največje koristi otroka in njegovo uresničevanje v praksi. Med pogovorom so udeleženci fokusne skupine z odvetniki večkrat izpostavili brezbriznost do spoštovanja instituta največje koristi otroka med sodnim postopkom s strani kolegov odvetnikov. Ti na obravnavah v veliki meri zasledujejo zgolj koristi svoje stranke, tj. starša, brez ozira na to, kakšne posledice bosta imela potek postopka ali vsebina končne odločbe na otroka tega starša. Odvetniki večkrat prioritizirajo koristi svoje stranke in ne koristi otroka, ki je otrok stranke. Odvetniki se udeležujejo srečanj na CSD namesto staršev in na ta način namesto staršev prevzemajo starševske naloge v postopku. Po mnenju udeležencev fokusne skupine z odvetniki so sodniki v splošnem v večji meri izobraženi o institutu varovanja največje koristi otroka kot odvetniki.

Obenem je ena od intervjuvank poudarila, da se sodniki večkrat ujamejo v krog iskanja krivcev oz. ugotavljanja, kdo je manj problematičen starš ali skrbnik v določenem primeru ter kdo v večji meri sodeluje. Pri tem sodnik in drugi deležniki pozabljajo, da mora postopek pred družinskim sodiščem, ki obravnava otroke, odgovoriti na to, kako najbolje zaščititi otroka in kako z odločbo organizirati njegovo življenje na način, da bo v največji možni meri zavarovana otrokova korist.

- **Priporočilo #15:** Izvede naj se izobraževanja o institutu zagotavljanja največje koristi otroka in temeljnem pomenu zagotavljanja instituta med celotnim postopkom (na CSD, pred sodiščem ...).
- **Priporočilo #16:** Izobraževanja in usposabljanja naj se izvede v povezavi z vsemi postopki in z vsemi ciljnimi skupinami, ne glede na njihovo vlogo v postopku (s sodniki, odvetniki staršev, kolizijskimi skrbniki, strokovnimi delavci na CSD, starši otrok ...).
- **Priporočilo #17:** Izvedejo naj se izobraževanja posebno za poklicno skupino odvetnikov, v sodelovanju z Odvetniško akademijo OZS.
- **Priporočilo #18:** Izvedejo naj se izobraževanja posebno za poklicno skupino sodnikov in drugih zaposlenih na sodiščih, v sodelovanju s CIP in Slovenskim sodniškim društvom.

Poznavanje instituta skupnega varstva in vzgoje. V raziskavi iz maja 2024 je bila izpostavljena “neprimernost avtoritativnega argumentiranja na način »ker sem jaz tako rekel«, celo pristranskost izvedenca in favoriziranje enega od staršev, pri čemer so posamezni sodniki zaznali tudi izvedenčevo nepoznavanje instituta skupnega varstva in vzgoje”.

- **Priporočilo #19:** Sodelujoče v civilnih sodnih postopkih naj se izobrazijo o institutu skupnega varstva in vzgoje, posebno izvedence in starše otrok v postopku.⁸

Razumevanje otrok kot nosilcev pravic in dolžnosti. Udeleženci so izpostavili, da se otrok večkrat ne razume kot polnih subjektov z lastnimi pravicami in dolžnostmi. Velikokrat se jih še vedno postavlja v formalen položaj, ni razumevanja, da je to skupina ljudi s posebnimi pravicami, dolžnostmi in potrebami, ki je obenem zaradi starosti še toliko ranljivejša in ima potrebo po prilagoditvi postopka.

- **Priporočilo #20:** Izvede naj se izobraževanja o pravicah otrok v sodnem postopku, njihovem položaju (ranljivosti) in uresničevanju njihovih pravic v praksi.

Družinska dinamika in razvoj otrok. Vplivi staršev so večkrat prisotni, vendar jih je težko prepoznati.

- **Priporočilo #21:** Izvede naj se izobraževanja s področja psihologije, otrok kot takih, z različnih vidikov njihove rasti in razvoja.
- **Priporočilo #22:** Izvede naj se izobraževanja s področja družinske dinamike in prepoznavanja vplivov staršev na otroka ter njegovo mnenje.

⁸ Frida Burkelc, Problematika izvedenstva v družinskih zadevah (2023), Revija Odvetnik. Dostopno na: <https://www.odv-zb.si/upload/revija/2023/ODVETNIK%20st-112.pdf> stran 12;

3.5.2. Izobraževanja o delovanju institutov, služb za zaščito otrok in drugih udeležencev v postopku

Vloga kolizijskega skrbnika. Udeleženci fokusne skupine z odvetniki so izpostavili, da ni vedno jasno, kakšna je vloga kolizijskega skrbnika tako za kolizijskega skrbnika kot tudi za druge udeležence civilnega postopka (npr. CSD, sodniki). Kolizijski skrbniki, ki so sodelovali v fokusni skupini, so izpostavili, da tudi sami večkrat podvomijo v to, kaj je njihovo delo, kje so meje, kaj lahko in česa ne. Obenem je informiranje deležnikov o vlogi kolizijskega skrbnika pomembno v primeru odvetnikov, saj ti svojim strankam, tj. staršem ali skrbnikom, lahko razložijo, kaj vloga kolizijskega skrbnika pomeni za njihovega otroka, tj. varovanje največje koristi otroka v sodnem postopku, in da kolizijski skrbniki kot tak ni njihov antagonist (kot stranke v postopku). Poleg tega drugi, ki so del civilnih sodnih postopkov, npr. CSD, večkrat niso seznanjeni o obstoju instituta, kot je kolizijski skrbnik.

→ **Priporočilo #23:** Izvede naj se izobraževanja vseh deležnikov, tudi odvetnikov, ki so sami kolizijski skrbniki, o institutu kolizijskega skrbnika in možnostih vložitve predloga za dodelitev kolizijskega skrbnika otroku.

Udeleženci fokusne skupine z zagovorniki otrok so izpostavili, da se sodniki večkrat ne poslužujejo instituta kolizijskega skrbnika, saj pravijo, da so oni tisti, ki morajo po uradni dolžnosti varovati pravice in koristi otrok v postopku.

→ **Priporočilo #24:** Sodnike naj se informira o pomenu in dodatni vrednosti dodelitve kolizijskega skrbnika otroku za varovanje njegovih pravic v času postopka.

Vloga zagovornikov otrok (VČP). Nekateri intervjuvanci so bili mnenja, da bi morala biti uporaba instituta zagovornika otrok dostopna vsem otrokom v postopkih pred sodiščem in v postopkih, ki jih vodijo CSD. Smiselno se jim zdi, da bi o določitvi zagovornika razmišljali, še preden pride primer na sodišče, tj. v času obravnave družine na CSD. Institut zagovorništva otrok, ki od leta 2018 spada pod redne naloge VČP, večinoma pohvalijo ter so mnenja, da bi ga bilo treba uporabljati večkrat in prej v postopku obravnave otroka. Različne ciljne skupine je treba informirati o vlogi zagovornika otrok v civilnem sodnem postopku ter njegovem pomenu za otroka. Poleg institucij je o konceptu zagovorništva treba informirati tudi starše in zakonite zastopnike otrok, saj so ti prvi, od katerih se po ugotovitvi potrebe po zagovorniku s strani VČP išče soglasje. Če ni soglasja enega ali obeh staršev, Varuh predlaga pristojnemu CSD ali sodišču, da postavi zagovornika, zato velja o njihovi vlogi predlagatelja instituta targetirano informirati tudi ti dve instituciji. O delu in vlogi zagovornika otrok je treba informirati tudi odvetnike, ki so po mnenju udeležencev fokusne skupine najmanj seznanjeni z njihovim delom. Poleg tega so udeleženci fokusnih skupin izpostavili, da je koncept zagovorništva med regijami Slovenije različno poznan. Izobraževanja je treba izvajati redno, saj na družinskem področju v sodstvu prihaja do velikih fluktuacij, so prav tako izpostavili.

→ **Priporočilo #25:** Izvedejo naj se izobraževanja o vlogi zagovornika otrok (instituta pri VČP) za različne ciljne skupine – sodnike, druge zaposlene na sodiščih, odvetnike, strokovne delavce na CSD, starše ... Medtem ko sodelovanje s sodniki že obstaja (npr. udeležba zagovornikov na družinskopravnih šolah), prav tako sodelovanje s Socialno

zbornico Slovenije, zagovorniki otrok in urad VČP sodelovanja z Odvetniško zbornico Slovenije še ni vzpostavil, zato tu obstajajo možnosti izboljšav.

- **Priporočilo #26:** Strokovne delavce na CSD naj se informira o pomenu instituta zagovornika otrok in spodbudi k podaji predlogov za postavitve zagovornika z njihove strani.⁹
- **Priporočilo #27:** Izvedejo naj se izobraževanja o zagovorništvu otrok po različnih regijah v Sloveniji. Z vzpostavitvijo že omenjenega protokola za obravnavo otrok na sodiščih in CSD bi se uporaba instituta zagovorništva lahko standardizirala.
- **Priporočilo #28:** Izobraževanja o konceptu zagovorništva otrok naj se izvedejo na letni ravni, da se z njim seznanijo vsi novi deležniki, ki v področje dela šele vstopajo (npr. družinski sodniki). Drugi deležniki, ki so se izobraževanja že udeležili, pa s ponovnimi izvedbami izobraževanj znanja o zagovorništvu lahko obnavljajo.

Vloga kolizijskega skrbnika v povezavi z vlogo zagovornika otrok. Udeleženci obeh fokusnih skupin so ugotovili, da delavci v pravosodju in strokovni delavci na CSD večkrat ne poznajo razlike med delom kolizijskega skrbnika in zagovornika otrok. Zaradi tega lahko prihaja do nesporazumov glede vloge in pristojnosti vsakega od njih ali nepripravljenosti sodnika, da bi otroku postavil tako kolizijskega skrbnika kot zagovornika. Udeleženci so izpostavili, da je deležnikom treba pojasniti, da sta v postopku potrebna oba, saj eden ne prevzema dela drugega, ampak zapolnjujeta vrzel. Če je postavljen kolizijski skrbnik, je zelo pomembno, da se ta prav tako posluži zagovornika. S tem se otroku omogoči uporaba tega, kar mu sistem ponuja. Učinkovitost pravnega postopka je z uporabo obeh institutov veliko večja.

- **Priporočilo #29:** Izvedejo naj se izobraževanja o razliki med delom in vlogo kolizijskega skrbnika ter zagovornika otrok, vključno z informacijami o pozitivnih vidikih vključitve obeh institutov v civilne postopke.

Sistem institucionalnega varstva otrok v času sodnega postopka. Vprašanim prav tako manjkajo strokovna znanja s področja socialnega dela in o načinu dela CSD ter drugih institucij za zaščito otrok.

- **Priporočilo #30:** Izvedejo naj se izobraževanja o sistemu institucionalnega varstva otrok v smislu ukrepov za zaščito otrok, ki so na voljo.
- **Priporočilo #31:** Izvedejo naj se izobraževanja o vlogi centrov za socialno delo, kjer se za deležnike opredeli njihova vloga.

⁹ Udeleženka intervjuja je v tem primeru predlagala uporabo t. i. semaforja ogroženosti družine, kjer bi CSD z obravnavo družine že predhodno lahko napovedal zahtevnost civilnega postopka prek indikatorjev in ocenil, ali bosta starša v postopku sposobna upoštevati koristi otroka kot vodilno pri razreševanju situacije ali ne; v tem primeru bi v delo vključil zagovornika otroka.

Opolnomočenje sodnikov za zaščito institutov in služb za podporo otrok v času postopka.

Sodnike je poleg informiranja o pozitivnih vidikih uporabe koncepta zagovorništva otrok v civilnem postopku treba informirati o lastni moči, da v času postopka ustavijo “napade” na zagovornike otrok s strani odvetnikov, ki se v praksi še vedno dogajajo, so pojasnili udeleženci fokusne skupine z zagovorniki. Odvetniki včasih nimajo razumevanja do koncepta zagovorništva otrok in se na vlogo zagovornikov na sodišču lahko tudi neprimerno odzovejo.¹⁰

- **Priporočilo #32:** Izvedejo naj se izobraževanja sodnikov o njihovi pravici in dolžnosti, da v primerih neprimerne komunikacije odvetnikov in drugih z zagovorniki otrok ustrezno in nemudoma odreagirajo.

Poznavanje različnih področij izvedenstva, njihove metodologije dela in potrebe po njihovem angažmaju. Sodniki lahko opravo izvedenske naloge zaupajo izvedencem različnih strok: s področja klinične psihologije, s področja medicine - podpodročje psihiatrija odraslih ter podpodročje psihiatrija otrok in mladostnikov, s področja psihologije družine in s področja socialnega dela. Glede na raziskavo iz maja 2023, sodniki strokovna mnenja na družinskem področju največkrat pridobivajo s strani izvedencev klinične psihologije, najmanj pa s področja socialnega dela.¹¹ Čeprav so nujno potrebne sistemske spremembe na področju dovoljšnjega zagotavljanja kliničnih psihologov v izvedenstvu, je težavo po povpraševanju v določeni meri mogoče mitigirati s tem, da se sodniki in strokovni delavci v pravosodju pri svojem delu začnejo v večji meri opirati na mnenja centrov za socialno delo in izvedencev z drugih področji, ki bi prav tako lahko podali ustrezno mnenje v določenem primeru. Prav tako je bilo maja izpostavljena problematika odnosa odvetnikov do izvedenstva, in sicer da ne znajo pravilno postavljati vprašanj, da so vprašanja nerelevantna, sugestibilna ali postavljena z namenom diskreditacije izvedenca in njegovih metod, kadar mnenje izvedenca ni v prid stranki, ki jo zastopajo.¹²

- **Priporočilo #33:** Delavce v pravosodju, predvsem odvetnike, naj se informira o pomenu izvedenskega dela in zagotavljanju spoštljivosti do izvedencev tekom obravnave.
- **Priporočilo #34:** Delavce v pravosodju, predvsem sodnike, naj se informira o razlikah med posameznimi področji izvedenstva, tj. o tem, mnenja izvedencev katerih strok so v določenih primerih ustrezna (npr. mnenja izvedencev s podpodročja socialnega dela, psihologije družine, klinične psihologije, otroške in mladostniške psihiatrije in psihiatrije).¹³ Za informiranje o razlikah med področji izvedenstva se lahko uporablja

¹⁰ Do tega, da bi odvetnik ali sodnik vlogo zagovornika na sodišču narobe razumel, redko pride, ker so zagovorniki na sodišča (razen v Kranju) v splošnem redko vabljeni.

¹¹ Frida Burkelc, Problematika izvedenstva v družinskih zadevah (2023), Revija Odvetnik. Dostopno na: <https://www.odv-zb.si/upload/revija/2023/ODVETNIK%20st-112.pdf> stran 12;

¹² Frida Burkelc, Problematika izvedenstva v družinskih zadevah (2023), Revija Odvetnik. Dostopno na: <https://www.odv-zb.si/upload/revija/2023/ODVETNIK%20st-112.pdf> stran 12;

¹³ Strokovni področji socialno delo ali psihologija družine sta relativno novi, saj sta vzpostavljeni od leta 2018.

dokument »Opisi podpodročij in seznam sodnih izvedencev v družinskih zadevah«, ki ga je leta 2023 pripravilo Ministrstvo za pravosodje.¹⁴

- **Priporočilo #35:** Delavce v pravosodju, predvsem sodnike, naj se informira o metodologijah dela, ki jih pri izvedenstvu uporabljajo izvedenci posameznih strok (poznavanje psiholoških testov in načinov interpretacije).¹⁵
- **Priporočilo #36:** Sodnike naj se informira kdaj je angažma izvedenca sploh potreben, saj v določenih primerih zadostuje že mnenje CSD, ki je kvalitetno (tj. nastalo na podlagi posveta z drugimi institucijami, ki so otroka ali družino že obravnavale, npr. šole, vrtci, pediatri, policija; glej spodaj).¹⁶

3.5.3. Izobraževanja o veščinah pri delu na družinskem področju in z otroki

Vzpostavitev osebne meje pri delu z otroki in na družinskem področju. Udeleženci fokusne skupine z odvetniki so izpostavili težavo pri postavljanju lastnih meja v odnosu z otrokom in drugimi udeleženi v postopku - v kolikšni meri izkazovati otroku naklonjenost in razumevanje, da ne pride do napačnih predstav ali pričakovanj s strani otroka o vlogi odvetnika / kolizijskega skrbnika in možnosti podpore, ki jo otroku lahko (strokovno) nudi. Kolizijski skrbnik lahko otroku predstavlja tudi osebo, na katero se otrok lahko obrne, ter na ta način deluje kot psihiatri, za kar pa ni strokovno usposobljen.

- **Priporočilo #37:** Izvede naj se izobraževanja in delavnice za ciljno skupino odvetnikov / kolizijskih skrbnikov na temo postavljanja lastnih meja pri delu z (ranljivimi) strankami. Izvede naj se usposabljanja o veščinah potrebnih za vzpostavitev dobrega odnosa s strankami, ki bo hkrati zaupen in hkrati profesionalen.

14

<https://www.odv-zb.si/upload/novice/2024/11%20Opis%20podro%20C4%20Dij%20in%20seznam%20sodnih%20izvedencev.pdf>

¹⁵ Frida Burkelc, Problematika izvedenstva v družinskih zadevah (2023), Revija Odvetnik. Dostopno na: <https://www.odv-zb.si/upload/revija/2023/ODVETNIK%20st-112.pdf> stran 12; "Za osnovno seznanitev s testi, ki so uporabljivi v Sloveniji, in boljše razumevanje njihove vsebine ter namena posameznega psihodiagnostičnega sredstva kot tudi zahtev glede usposobljenosti za njegovo uporabo je nekaj osnovnih informacij mogoče pridobiti tudi na spletni strani Centra za psihodiagnostična sredstva", tu: <https://www.center-pds.si/Katalogtestov/Seznamitestovinknjig/Pokategorijah.aspx>

¹⁶ Iz raziskave maja 2023 izhaja, da je potrebno zavrniti "neprepričljive tendence po pridobivanju izvedenskih mnenj v primerih, ko to ni res potrebno za ugotovitev največje koristi otrok." Prav tako so sodniki "opozorili tudi na potrebo po premiku v sodni praksi (zlasti višjih sodišč), in sicer v smeri, da ni treba vedno angažirati izvedenca, čeprav med staršema obstaja spor." Frida Burkelc, Problematika izvedenstva v družinskih zadevah (2023), Revija Odvetnik. Dostopno na: <https://www.odv-zb.si/upload/revija/2023/ODVETNIK%20st-112.pdf> stran 12;

Poleg otrok se na kolizijske skrbnike, po izkušnjah udeležencev, večkrat obračajo drugi udeleženci v sodnem postopku, npr. strokovni delavci CSD, ki kolizijskim skrbnikom nalagajo vloge, ki jim ne pritičejo (npr. CSD kliče kolizijskega skrbnika, če lahko uskladi s starši, da bo šel otrok lahko na počitniški tabor, ali da odda letno poročilo, čeprav kolizijski skrbnik ni v vlogi otrokovega skrbnika kot takega).

→ **Priporočilo #38:** Izvede naj se izobraževanja drugih udeleženih v civilnih sodnih postopkih o delu in nalogah kolizijskega skrbnika.

Kot problematično so udeleženci fokusne skupine izpostavili tudi pričakovanja staršev, da bodo odvetniki v postopkih pred sodiščem zagovarjali njihove (starševske) pravice pred varovanjem največje koristi otroka v postopku. V teh primerih morajo odvetniki, ki spoštujejo primat največje koristi otroka, stranki že uvodoma pojasniti, da njihovo delo temelji na predpostavki največje koristi otroka, šele nato se “uresničujejo” želje stranke, ki jo odvetnik zastopa. V kolikor se stranka s takim pristopom ne strinja, s stranko ne sodelujejo.

→ **Priporočilo #39:** Izvede naj se izobraževanja o tem, kako vzpostaviti osebno mejo pri zastopanju starša ali skrbnika v postopku.

→ **Priporočilo #40:** Izvede naj se izobraževanja staršev in skrbnikov o pomembnosti varovanja največje koristi otroka tekom celotnega sodnega postopka, kot primat pred enostranskim uresničevanjem njihovih želja in želja nasprotne stranke.

Usposobljenost delavcev v pravosodju za opravljanje razgovora z otrokom. Eden od odvetnikov je izpostavil primer, ko je strokovna delavka CSD sama odklonila opravljanje pogovora z otrokom, saj je sama dvomila v svojo usposobljenost.

→ **Priporočilo #41:** Izvede naj se izobraževanja vseh deležnikov (sodnikov, odvetnikov, CSD-jev, zagovornikov) za opravljanje razgovora z otrokom.

Izdelava kvalitetnih mnenj centrov za socialno delo. Intervjuvanci so v splošnem zadovoljni z mnenji CSD in menijo, da so v večini njihova mnenja strokovna. Če so slabša, so slabša zato, ker CSD ne pridobi informacij z različnih virov. Kvalitetno mnenje je po mnenju nekaterih izdelano, ko vključuje različne vire informacij, recimo tudi mnenje vrtca ali šole ali drugih deležnikov, ki so prisotni v otrokovem življenju. Če je takšno zbiranje informacij že del mnenja CSD, potem je praviloma ali več verjetnosti, da bodo potrebe in koristi otroka v mnenju bolje opredeljene, družinski kontekst pa s tem boljše razgrnjen. S tem se v veliki meri olajša delo izvedencev, po mnenju intervjuvanke s stroke izvedenstva.

→ **Priporočilo #42:** Izdelajo naj se smernice za pripravo kvalitetnega mnenja s strani CSD, ki vsebuje seznam vseh relevantnih deležnikov, ki lahko strokovnega delavca CSD opolnomočijo za pisanje kvalitetnega mnenja.

→ **Priporočilo #43:** Izvedejo naj se izobraževanja strokovnih delavcev na CSD o smernicah in/ali pripravi kvalitetnih mnenj s področja socialnega dela.

Poleg že naštetih tem za izobraževanja so udeleženci empiričnega dela raziskave izpostavili tudi potrebo po izobraževanjih, ki podajo holističen vpogled v problematike, ki zadevajo družinsko področje. Udeleženci so izpostavili potrebo po umestitvi obravnavanih problematik družinskih postopkov v širši kontekst, tj. informiranje udeleženih v družinskih postopkih tudi o tematikah, kot sta nasilje v družini in medvrstniško nasilje. Prav tako so potrebo po boljšem širšem razumevanju konteksta izpostavili udeleženci fokusne skupine z zagovorniki. Izrazili so potrebo po obravnavi koncepta zagovorništva v širšem kontekstu, tj. zakaj smo priča čedalje več primerom, ko je zagovornik potreben, kaj kot družba v tem pogledu delamo narobe.

- **Priporočilo #44:** Izvedejo naj se izobraževanja o širšem kontekstu dela z otroki in na družinskem področju, ki se tičejo tematik kot so nasilje v družini, medvrstniško nasilje ...

3.6. Okrepitev sodelovanja med deležniki

Organizacija izobraževanj skupaj z drugimi deležniki v pravosodju. Udeleženci fokusne skupine z zagovorniki so izpostavili potrebo po izvajanju izobraževalnih aktivnosti skupaj z drugimi deležniki, ki so del civilnega postopka, predvsem sodniki in CSD, saj so najbolj v stiku z njimi. Na usposabljanjih bi si želeli biti z njimi v enakovrednem položaju, kot poslušalci, in ne na način, da drug drugemu predavajo – vse z namenom, da se razvije razprava, enakovredna izmenjava mnenj. Izpostavili so, da je pomembno, da se deležniki med seboj poznajo, sploh tisti, ki delajo skupaj na določenem primeru. Tako primer bolj teče, otrokova korist je prav tako v večji meri varovana. Udeleženci fokusne skupine z odvetniki so prav tako izpostavili, da je predvsem področje družinskih postopkov področje, ki kot tako ni polarizirano, kjer se v določeni meri lahko sodeluje, sploh kar se tiče otrok. Izpostavili so manko deljenja informacij in sodelovanja med odvetniki in sodniki ter drugimi deležniki (npr. CSD, strokovnimi službami na šolah) v postopkih, ki zadevajo otroke. Skupna izobraževanja bi delo enih približala drugim in sodelovanje okrepila.

- **Priporočilo #45:** Organizirajo naj se izobraževanja z različnimi deležniki, sploh v naslednji zasedbi: zagovorniki otrok, sodniki, strokovni delavci CSD. Organizacija skupnih izobraževanj in delavnic za skupno učenje ter ne kot promocija zagovorništva.
- **Priporočilo #46:** Organizirajo naj se izobraževanj na regionalni ravni, da se deležniki med seboj osebno spoznajo.¹⁷

Obenem je potrebna tudi izmenjava znanj med regijami, saj imajo nekatere regije, kar se tiče zagovorništva, veliko dobrih primerov sodelovanja (npr. Gorenjska), medtem ko druge take izkušnje (še) nimajo.

¹⁷ Urad VČP izobraževanja na regionalni ravni v sklopu zagovorništva otrok v neki meri že izvaja.

- **Priporočilo #47:** Organizirajo naj se izobraževanja med regijami, da se deležniki v določeni regiji seznanijo s prakso v drugi regiji (dobro ali slabo). Na ta način se lahko izmenjajo mnenja in uvidi v stanje zagovorništva otrok po Sloveniji ter se razvije sodelovanje med institucijami v posameznih regijah. S tem so lahko identificirane možnosti izboljšav v določeni regiji.

Okrepitev sodelovanja s strokovnimi delavci s področja otrok in šolstva. Udeleženci so izpostavili potrebo po vključevanju strokovnih delavcev s področja otrok in šolstva (npr. svetovalne službe) tako v civilnih postopkih kot tudi v sklopu izobraževanj deležnikov. Udeležencem večkrat manjkajo znanja o, denimo, razvoju otroka, komunikaciji z otrokom, kako otroka “prebrati”. Četudi gre za različne postopke, so lahko ta znanja uporabna, saj se tičejo dela in komunikacije z otroci nasploh.

- **Priporočilo #48:** V postopke na CSD in pred sodišči naj se vključi storkovne delavce s področja šolstva v delo CSD. Po mnenju udeležencev bi imeli CSD daleč najboljše mnenje, če bi se pri pripravi mnenja povezali s svetovalno službo.
- **Priporočilo #49:** Strokovnih delavce s področja šolstva naj se prav tako vključi v izobraževanja in usposabljanja, ki se tičejo zagotavljanja največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih.

Sodelovanje z nevladnimi organizacijami. Kot pomembno pri njihovem delu in za izobraževanje so udeleženci izpostavili delo nevladnih organizacij, ki nudijo tako izobraževalne kot tudi podporne storitve. Medtem ko so nekateri že v stiku z njimi, so drugi izrazili željo, da bi njihovo delo in storitve, ki jih nudijo, želeli bolje spoznati. Poznavanje dela nevladnih organizacij je tudi ključno z vidika napatitve strank odvetnikov na podporne storitve, ki jih sami ne morejo nuditi, npr. psihosocialna, terapevtska pomoč. Poleg tega so izpostavili potrebo po opolnomočenju vloge nevladnih organizacij v postopku, saj se predstavniki, ki v okviru postopka podajo izjavo, v postopku večkrat lahko prestrašijo, “stopijo tri korake nazaj” in so, po besedah udeleženke, “na nek način tolerantni do nasilja”.

- **Priporočilo #50:** V izobraževalne procese naj se vključi zaposlene v področnih nevladnih organizacijah. Prav tako naj se deležnike informira o delu NVO na področju zagotavljanja največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih. Deležniki morajo prepoznati, da imajo nevladne organizacije veliko znanj in izkušenj, ki so lahko relevantne tako za posamezni primer kot na ravni sistema.
- **Priporočilo #51:** Z izobraževanji naj se nevladne organizacije opolnomoči za podajo izjave v sklopu sodnih postopkov.

Sodelovanje zagovornikov otrok z izvedenci. Za zagotavljanje največje koristi otroka se je kot pozitivno izkazalo dobro sodelovanje med zagovornikom otroka in izvedencem, ki je otroka prav tako obravnaval. S sodelovanjem sta zagovornik otroka in izvedenec uspešneje “sestavila zgodbo” otroka, predstavila njegov pogled.

- **Priporočilo #52:** Raziščejo naj se možnosti sodelovanja med zagovornikom otroka in izvedencem. Na kakšne načine se njuni vlogi dopolnjujeta in ali bi bila dobrodošla skupna usposabljanja (zagovornikov otrok z izvedenci).

Več sodelovanja med izvedenci, CSD in zagovorniki otrok. To so deležniki, ki aktivno in neposredno delajo z otroki v civilnih sodnih postopkih, se z njimi pogovarjajo in jih neposredno obravnavajo. Pomembno je, da izvedenci, CSD in zagovorniki otrok pri tem sodelujejo, saj jim mnenja drug drugega koristijo pri delu.

- **Priporočilo #53:** Organizirajo naj se skupni posveti za izvedence, CSD in zagovornike otrok z namenom izmenjave izkušenj iz prakse, vzpostavitvijo odnosa in odkrivanja možnosti sodelovanja.

3.7. Načini izvedbe usposabljanj

Sodelujoči v empiričnem delu raziskave so prav tako podali mnenja o načinih izvedbe izobraževanj. Veliki večini vprašanih so všeč predavanja in interaktivne delavnice, slabi tretjini oseb, ki so vprašalnik izpolnile, pa so ljubši spletni tečaji. Multidisciplinarne okrogle mize so bile prav tako navedene kot način izobraževanja, ki je koristen za pridobivanje novih znanj.

90 %: predavanja.

85 %: interaktivne delavnice.

30 %: spletni tečaji.

Redno zagotavljanje izobraževanj o zagotavljanju koristi otrok. Po mnenju udeležencev intervjujev je treba zagotoviti redna usposabljanja deležnikov na področju dela z otroki. Težko je oceniti, ali so deležniki na področju usposobljeni ali ne, generaliziranje v tem primeru pa po mnenju ene od udeleženk intervjujev ni relevantno – pomembno je, da so delavci v pravosodju usposobljeni in da se redno usposabljujejo. Prav tako se kot problematično za izobraževanje prepozna fluktuacijo osebja na družinskem področju, kjer so nekateri sodniki in strokovni delavci sicer konstanta, drugi pa prihajajo na novo in tudi hitro odhajajo, kar ne zagotavlja kontinuiranosti usposabljanja in razvoja kompetenc za zagotavljanje največje koristi otroka na družinskem področju. Iz teh razlogov obstaja potreba po udeležbi na izobraževanjih in rednih obnavljanjih znanja s tega področja.

- **Priporočilo #54:** Organizacija izobraževanj o zagotavljanju največje koristi otrok in delu z otroki na redni bazi.

Raznolikost predavateljev. Udeleženci fokusne skupine z odvetniki so izpostavili potrebo po organizaciji izobraževanj, ki niso le multidisciplinarna in zadevajo različne tematike. To so izobraževanja, kjer predavajo različni predavatelji iste stroke in ne zgolj osebe, ki so se vzpostavile kot avtoritete na določenem področju. S tem se ohranja zanimanje za izobraževanja v ciljni publiki in možnost vpogleda v problem z različnih zornih kotov.

- **Priporočilo #55:** Organizirajo naj se izobraževanja s predavatelji različnih strok, ki so včasih spregledane, npr. z družinskimi terapevti, socialnimi pedagogi; tudi kliničnimi psihologi in mediatorji.¹⁸
- **Priporočilo #56:** Organizirajo naj se izobraževanja “s svežimi obrazi”. Četudi je slovenski prostor majhen, bi bilo po navedbah udeležencev dobrodošlo imeti predavatelje z različnimi pogledi in pristopi ter izkušnjami dela na določenem področju. Potrebni so praktiki, nekdo z veliko relevantnimi in aktualnimi izkušnjami iz prakse.

Obveznost udeležbe na izobraževanjih. Udeleženci fokusne skupine z odvetniki so izobraževanja na področju zagotavljanja največje koristi otroka izpostavili kot nujna, obvezna in široka – tako vsebinsko kot z vključitvijo vseh deležnikov, ki prihajajo v stik z otroki, na izobraževanjih.

- **Priporočilo #57:** Opravi naj se razmislek o naboru izobraževanj, ki bi morala biti obvezna za deležnike v pravosodju, ki prihajajo v stik z otroki (npr. izobraževanja s področja nasilja v družini za sodnike).

Učenje na primerih iz prakse. Udeleženci fokusne skupine z zagovorniki so izpostavili, da veliko znanja sicer pridobijo na posvetih in drugih izobraževalnih aktivnostih, ki jih organizira urad VČP, vendar jim veliko pomenijo izkušnje iz prakse in deljenje informacij o posameznih primerih. Odvetniki so prav tako izpostavili, da jim pri delu v veliki meri pomaga posvetovanje z drugimi odvetniki, saj menijo, da se veliko znanja pridobi v praksi.

- **Priporočilo #58:** Organizira naj se učenje na podlagi primerov iz prakse – multidisciplinarno ali znotraj poklicnih skupin. Pri tem je nujna anonimizacija primerov iz prakse.

Simulacija, tj. delo na fiktivnih primerih, kot izobraževalna aktivnost. Ena od udeleženk intervjuja je izpostavila uporabo simulacij, tj. delo na fiktivnih primerih iz prakse, kot dobro prakso učenja deležnikov. Simulacije odpirajo prostor za različna mnenja in pristope ob obravnavi dejanskega primera ter tako spodbujajo izmenjavo znanj.

- **Priporočilo #59:** Organizira naj se učenje na podlagi fiktivnih primerov.

Sooblikovanje programov za izobraževanja. Udeleženci posvetov, ki so organizirani v sklopu zagovorništva, so ob koncu posveta aktivno pozvani k podaji predlogov za nadaljne posvete – kaj bi si želeli na naslednjem posvetu, katere teme se jim zdijo pomembne in jih zanimajo. Na ta način imajo udeleženci aktivno vlogo pri oblikovanju programa.

- **Priporočilo #60:** Omogočijo naj se načini za zbiranje povratnih informacij o izvedenih izobraževanjih (predlogi za izboljšave, teme za prihodnja izobraževanja).

¹⁸ Pri tem je bil specifično omenjen g. Rudi Tavčar, in sicer kot “izjemen” ko-mediator v mediacijskih postopkih.

Število odprtih mest za izobraževanja in možnost spletnih izobraževanj. Udeleženci so kot problematično izpostavili omejenost števila mest za izobraževanja in kvote, ki predpisujejo maksimalno število udeležencev določene stroke na izobraževanju (npr. v primeru izobraževanj CIP je odvetnikom na voljo zgolj nekaj mest). Kot dodatek izobraževalnim aktivnostim v živo so predlagali izvedbo spletnih izobraževanj, ali celo boljše, hibridnih izobraževanj. Na ta način je dostop do izobraževanj omogočen tudi tistim, ki ne bivajo v kraju izvedbe izobraževanja in bi se zaradi razdalje ali prezasedenosti urnika izobraževanja sicer ne udeležili. Izpostavili so tudi uporabnost izobraževanj [HELP Sveta Evrope](#), ki so uporabnikom na voljo v kateremkoli delu dneva, ter vsebujejo veliko informacij o pravni praksi.

- **Priporočilo #61:** Ponudijo naj se izobraževanja prek spleta ali hibridno.
- **Priporočilo #62:** Vzpostavijo naj se spletni moduli za izobraževanje o zagotavljanju največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih, ki vključujejo primere iz sodne prakse (npr. adaptacija e-tečaja Sveta Evrope - HELP o otrokom prijaznem pravosodju v slovenščino ali nov spletni tečaj o zagotavljanju največjih koristi otrok v civilnih postopkih v Sloveniji).

Izobraževanja o delu z otroki in v družinskih zadevah že od samega začetka pravnega izobraževanja. Poleg navedenih predlogov glede načina izobraževanj so udeleženi izpostavili tudi potrebo po zagotavljanju takih izobraževanj že zgodaj v učnem procesu. Udeleženci so prav tako izpostavili manko specializacij na področju družinskega prava v Sloveniji¹⁹, ki bi obravnavale specifično otrok in delo z njimi, tako s teoretičnega kot praktičnega vidika.

- **Priporočilo #63:** Pripravijo naj se izobraževalni moduli in izvedejo izobraževanja na temo zagotavljanja največje koristi otroka v času študijskih izobraževanj (npr. na pravnih fakultetah ali fakultetah za socialno delo, tj. fakultetah, kjer izobražujejo kader za delovna mesta, ki se tičejo civilnih postopkov, predvsem družinskih postopkov, in položaja otrok v njih).

4. Izvedena izobraževanja, povezana z otrokom prijaznim pravosodjem

4.1. Pregled izobraževanj o zagotavljanju koristi otrok v sodnih postopkih

V nadaljevanju so analizirane informacije o izobraževalnih aktivnostih izvedenih s strani naslednjih institucij na področju zagotavljanja največje koristi otrok v sodnih postopkih: Center za izobraževanje v pravosodju (Ministrstvo za pravosodje), Odvetniška akademija (Odvetniška zbornica Slovenije), Skupnost centrov za socialno delo (SCSD) in Zagovorništvo otrok (Varuh človekovih pravic RS). Informacije so analizirane v povezavi s priporočili, oblikovanimi v predhodnih sekcijah tega poročila.

¹⁹ Kot primer dobre prakse je bila omenjena Anglija, kjer imajo možnost specializacije v otroško pravo.

Na področju zagotavljanja največje koristi otrok v sodnih postopkih je bilo v Republiki Sloveniji med letoma 2018 in 2024 organiziranih več izobraževanj tako v kontekstu kazenskih kot tudi civilnih postopkov. V splošnem se zdi izobraževanj, ki se tičejo otrok v sodnih postopkih, na kazenskem področju več. Za izobraževanje predvsem sodnikov, strokovnih sodelavcev na sodiščih, državnih tožilcev, strokovnih sodelavcev na državnih tožilstvih, odvetnikov in predstavnikov policije skrbi Center za izobraževanje v pravosodju, za izobraževanje odvetnikov Odvetniška akademija Odvetniške zbornice Slovenije, za izobraževanje strokovnih delavcev na centrih za socialno delo pa Skupnost centrov za socialno delo Slovenije.

Podrobnejši pregled izobraževalnih aktivnosti, skupaj s seznamom posameznih predavanj in govorcev je na voljo v [Prilogi 5](#).

Teme za izobraževanja na področju zagotavljanja največje koristi otrok

Izhajajoč iz podatkov o že izvedenih izobraževanjih, so bila na področju zagotavljanja največje koristi otrok v sodnih postopkih v preteklosti že izvedena izobraževanja o temah, povezanih z institutom največje koristi otroka²⁰ in z institutom skupnega varstva iz vzgoje.²¹ Izobraževalne aktivnosti so v manjši meri že zadevale pravice otrok v civilnih sodnih postopkih, vendar v omejenem obsegu.²² Izobraževanja s področja družinske dinamike so bila v preteklosti pogosto postavljena v kontekst nasilja v družini,²³ družinska dinamika brez elementov nasilja pa je bila

²⁰ Na primer, *Postopki za varstvo koristi otroka in vloga otroka v teh postopkih* (CIP, Dr. Mateja Končina Peternel, vrhovna sodnica, Vrhovno sodišče Republike Slovenije, Strokovni posvet o predlogu Zakona o nepravdnem postopku Grand hotel Union, Ljubljana, 11. 9. 2018), *Začasne odredbe v postopkih za varstvo koristi otrok – pogoj(i) za izdajo* (CIP, Zvone Strajnar, višji sodnik, Višje sodišče v Ljubljani, Novooblikovana sodna praksa s področja družinskega prava izvedba na daljavo, 4. 11. in 5. 11. 2021;) in *Ukrepi za zaščito otrokove koristi* (OZS, mag. Matej Čujovič, višji sodnik, Višje sodišče v Ljubljani, Odvetniška šola 2019, Kongresni center Bernardin, Portorož petek, 22. marec 2019)

²¹ Na primer, *Skupno starševstvo* (CIP, Dr. Bernarda Dobnik Renko, Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Ljubljana, sodna izvedenka za klinično psihologijo otrok in mladostnikov ter starševstvo in skrbništvo, Novooblikovana sodna praksa s področja družinskega prava izvedba na daljavo, 4. 11. in 5. 11. 2021;), »*SKUPNO STARŠEVSTVO PO RAZPADU ŽIVLJENJSKE SKUPNOSTI*« Katarina Parazajda, višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani in »*PREŽIVNINA PRI SKUPNEM STARŠEVSTVU*« Matej Papler, višji sodnik, Višje sodišče v Kopru (Odvetniška šola 2024, Kongresni center Bernardin v Portorožu, 5. april 2024); *SKUPNO VARSTVO IN VZGOJA OTROKA - razvezni postopek* (SCSD, Mag. Metoda Maj, Rebeka Kovačec in Frida Burkelc, 2021)

²² Na primer, *Institut "zagovorništva otrok" kot dobra praksa uresničevanja 12. člena Konvencije o otrokovih pravicah* (CIP, Mag. Lea Javornik, svetnica Varuha, Varuh človekovih pravic, Izvršilna šola 2020 Hotel Bernardin, Portorož, 27. 1 – 29. 1. 2020, 10. 2. – 12. 2. 2020), *Evropska konvencija o človekovih pravicah in Listina Evropske unije o temeljnih pravicah – otrokove pravice* (CIP, Dr. Marko Bošnjak, Slovenija, predsednik Prve sekcije in podpredsednik sodišča, sodnik, Evropsko sodišče za človekove pravice, Konferenca sodnikov Evropskega sodišča za človekove pravice Grand Hotel Bernardin, Portorož, 5. 5. 2023) in *Pravice otrok, pravice staršev* (Zagovorništvo otrok VČP, dr. Zoran Pavlovič, IZOBRAŽEVANJE ZAGOVORNIKOV OTROK ZA LETO 2021 1. - 2. oktober, 15. - 16. oktober, 22. - 23. oktober, 5. - 6. november, 12. - 13. november 2021)

²³ Na primer, *Nasilje v družini* (Gordana Jekić Bradajčić, namestnica javnega tožilca na Pritožbenem javnem tožilstvu v Beogradu) in *Vpliv odvisnosti na družinsko dinamiko in nasilje v družini* (Dr. Sanja Rozman, dr. med., spec., CSAT, CMAT, TAP) (CIP, 17. strokovni posvet Družinski odnosi v medosebni odvisnosti Kongresni center Brdo pri Kranju, 9. in 10. april 2018), *Obravnavanje nasilja v družini in žrtev nasilja v družini 2021* (CIP, na

obravnavana v okrnjenem obsegu.²⁴ V preteklosti so že bile izvedene izobraževalne aktivnosti s področja razvoja otrok in mladoletnikov,²⁵ vendar večkrat v okviru kazenskih postopkov.²⁶

Izobraževanja o delovanju institutov, služb za zaščito otrok in drugih udeležencev v postopku

V obravnavanem obdobju sta bil v sklopu nekaterih izobraževalnih aktivnostih predstavljena **institut kolizijskega skrbnika** in **institut zagovornika otrok**. Tako kolizijsko skrbništvo kot zagovorništvo otrok sta bila v letošnjem letu predstavljena širokemu spektru strokovne javnosti na Družinskopravni šoli 2024 v organizaciji CIP.²⁷ Institut kolizijskega skrbnika je bil prav tako predstavljen na letošnji Odvetniški šoli 2024, v organizaciji Odvetniške akademije OZS.²⁸ Vloga kolizijskega skrbnika je bila v letošnjem letu prav tako predstavljena na izobraževanjih v organizaciji SCSD za strokovne delavce CSD.²⁹ V preteklih letih izobraževalne aktivnosti načeloma niso izpostavljale instituta kolizijskega skrbnika. Institut zagovornika otrok je bil večkrat predstavljen v sklopu izobraževanj CIP³⁰, sicer pa je izvedba izobraževanj o institutu

daljavo, 2. 9. 2021, 7. 10. 2021, 10. 11. 2021, 9. 12. 2021), *Obravnavanje nasilja v družini in žrtev nasilja v družini 2022* (CIP, Portorož, 20. 6. in 21. 6. 2022);

²⁴ Na primer, *Razumevanje odnosa med sptima staršema* (CIP, Branko Brinšek, dr. med. spec. psih., sodni izvedenec za strokovno področje medicine in podpodročje psihiatrije, Družinskopravna šola 2024)

²⁵ Na primer, *Sklop 2: Razvojne potrebe otrok in mladostnikov* (SCSD, dr. Bernarda Dobnik Renko, Varstvo otrokovih koristi v postopkih na centru za socialno delo, 2023), *VAROVALNI IN RIZIČNI DEJAVNIKI RAZVOJA IN UČENJA OTROK* (SCSD, Dr. Ljubica Marjanovič Umek, 2021), *RAZVOJNA PSIHOLOGIJA MLADOSTNIKA* (SCSD, Dr. Ljubica Marjanovič Umek, 2021), *RAZVOJNA PSIHOLOGIJA OTROKA* (SCSD, Dr. Ljubica Marjanovič Umek, 2019)

²⁶ Na primer, *Razvoj možganov in posebnosti pri mladoletnikih* (CIP, doc. dr. Tina Bregant, specialistka pediatrije, specialistka fizikalne in rehabilitacijske medicine, Zavod CIRIUS Kamnik, 2018); *Pristop k otroku skladno z njegovo razvojno fazo: kognitivni, družbeno-čustveni in moralni razvoj* (CIP, Seminar razgovor z otrokom v sodnem postopku (forenzični intervju), 2018); *MODUL: Razumevanje razvoja mladoletnika* (CIP, Osnovno usposabljanje za sodnike, državne tožilce in poravnalce v kazenskih zadevah, ki sodelujejo v postopku proti mladoletniku, 2022, 2023); *Dejavniki tveganja v razvoju mladostnika* (CIP, Dr. Bernarda Dobnik Renko, spec. klin. psih., Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše, 20. strokovni posvet Ali so otroci, ki storijo protipravno ravnanje, žrtve ali storilci?, 2022)

²⁷ Na primer, *Kolizijsko skrbništvo v praksi* (Tajka Golob Obrenovič, odvetnica, Gross & Golob) in *Zagovorništvo otrok* (Maša Gril, območna koordinatorica zagovorništva otrok, Varuh človekovih pravic Republike Slovenije) (CIP, Družinskopravna šola 2024, Riki Balance Hotel, Bled, 16. 5. in 17. 5. 2024);

²⁸ Na primer, »*KOLIZIJSKI SKRBNIK OTROKA V DRUŽINSKIH POSTOPKIH – POGLED SODNIKA*« (OZS, Vanja Tinta Tavčar, okrožna sodnica, Okrožno sodišče v Ljubljani, ODVETNIŠKA ŠOLA 2024)

²⁹ Na primer, *Vloga odvetnika, vloga kolizijskega skrbnika* (SCSD, Vloga strokovnega delavca CSD v družinskih postopkih na sodišču, 2024)

³⁰ Na primer, *Institut "zagovorništva otrok" kot dobra praksa uresničevanja 12. člena Konvencije o otrokovih pravicah* (CIP, Mag. Lea Javornik, svetnica Varuha, Varuh človekovih pravic, Izvršilna šola 2020); *Institut "zagovorništva otrok" – predstavitev primerov dobre prakse in izzivov pri sodelovanju s sodišči* (CIP, Mag. Lea Javornik, svetnica Varuha, Varuh človekovih pravic (prva izvedba), Jasna Vunduk, višja svetnica Varuha, Varuh človekovih pravic (druga izvedba), Civilnopravna sodniška šola 2020 ter Civilnopravna sodniška šola 2021); *Nasilje v družini in vloga zagovornika otroka* (CIP, Doc. dr. Jože Ruparčič, namestnik varuha, Varuh človekovih pravic Republike Slovenije, Obravnavanje nasilja v družini in žrtev nasilja v družini 2022)

zagovorništva otrok primarno vezana na Urad Varuha človekovih pravic. Urad letno organizira strokovne posvete, ki obravnavajo tematike s področja zagovorništva otrok in njegove vloge v sodnih postopkih (glej Izobraževalne aktivnosti s področja zagovorništva otrok v [Priloga 5](#)). Poleg izobraževanj s področja zagovorništva, ki so namenjena zagovornikom in strokovni javnosti, Urad organizira tudi redna in poglobljena izobraževanja za kandidate za zagovornike. Institut zagovornika otrok je bil v letošnjem letu predstavljen tudi strokovnim delavcem CSD v sklopu cikla izobraževanj “VARSTVO OTROKOVIH KORISTI V POSTOPKIH NA CENTRU ZA SOCIALNO DELO”, v organizaciji SCSD.³¹ Ne zdi se, da so se predavanja doslej posvečala dinamiki med tema dvema institutoma.

Prav tako v omejenem obsegu so bile v preteklosti izvedene izobraževalne aktivnosti s področja **ukrepov za zaščito otrok**,³² **vlogi centrov za socialno delo**³³ in **izobraževanja, ki zadevajo vlogo sodnikov v sodni dvorani** (v luči zaščite institutov in služb za podporo otrok v času postopka)³⁴.

Izobraževalne aktivnosti, ki so se v obravnavanem obdobju v največji meri osredotočale na **izvedenstvo v družinskih zadevah** so bile izvedene s strani CIP v letu 2023.³⁵ Na delavnicah in simpoziju so se udeleženci seznanili s temami kot so kaj naj vsebuje mnenje CSD v postopkih za varstvo otrok, kako sodni izvedenec kliničnopsihološke stroke ali psihiater oblikujeta svoje izvedensko mnenje, kako poteka pogovor izvedenca z otrokom, predstavljene so bile smernice za izvedensko delo v družinskih zadevah ... Izvedena izobraževanja gredo v luči priporočil, zato bi jih veljalo v tej smeri ponavljati in nadgrajevati. Izobraževanje je bilo namenjeno širši strokovni javnosti, ki se pri svojem delu srečuje s področjem izvedenstva v postopkih družinskega sodstva (sodniki, strokovni sodelavci, državni tožilci, državni odvetniki, odvetniki, sodni izvedenci, predstavniki centrov za socialno delo, predstavniki Varuha človekovih pravic, predstavniki Socialne inšpekcije, predstavniki Hiše za otroke, predstavniki

³¹ Na primer, *Zagovorništvo otrok* (SCSD, Dr. Jože Ruparčič, namestnik varuha človekovih pravic, Mag. Lea Javornik, strokovna služba Varuha človekovih pravic, VARSTVO OTROKOVIH KORISTI V POSTOPKIH NA CENTRU ZA SOCIALNO DELO, 11. april, 7. maj, 4. junij, 20. junij, Ljubljana)

³² Na primer, *Ukrepi za varstvo koristi otrok* (Mag. Matej Čujovič, višji sodnik, Višje sodišče v Ljubljani), *Odvzem otroka - teoretični in praktični vidiki* (Frida Burkelc, višja sodnica, Okrožno sodišče v Celju), (CIP, Civilnopravna sodniška šola 2018); *Izpopolnjevalni seminar za izvršitelje 2. sklop - Izbrana vprašanja izvršilnega prava – ukrep odvzema otroka v praksi* (CIP, 2021); *Ukrepi za varstvo otroka* (OZS, mag. Nadja Marolt, okrožna sodnica, vodja Oddelka za družinsko sodstvo na Okrožnem sodišču v Ljubljani, Odvetniška šola 2018); *Ukrepi za zaščito otrokove koristi* (OZS, mag. Matej Čujovič, višji sodnik, Višje sodišče v Ljubljani, Odvetniška šola 2019); *CSD MED PREDLOGOM UKREPOV IN POMOČJO DRUŽINI* (SCSD, ANITA BREGAR, 2022)

³³ Na primer, *Vloga centrov za socialno delo pri izvršbi v družinskih zadevah* (CIP, Anita Bregar, višja svetovalka, pomočnica direktorice CSD Gorenjska enota Jesenice, Izvršilna šola 2022); *Vloga strokovnega delavca CSD v družinskih postopkih na sodišču* (SCSD, 2024)

³⁴ Na primer, *Vzdrževanje reda na glavni obravnavi* (Mag. Nina Betetto, vrhovna sodnica, Vrhovno sodišče Republike Slovenije, Vanja Tinta Tavčar, okrožna sodnica, Okrajno sodišče v Ljubljani, začasno dodeljena na Višje sodišče v Ljubljani, Civilnopravna sodniška šola 2018)

³⁵ Delavnice »Sodno izvedenstvo v družinskih zadevah« (CIP, Vodita: Katarina Parazajda, višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani in Aleksander Šmid, višji sodnik, Višje sodišče v Celju); Simpozij »Sodno izvedenstvo v družinskih zadevah« (CIP, Vodi: mag. Matej Čujovič, vrhovni sodnik, Vrhovno sodišče Republike Slovenije)

Ministrstva za pravosodje), in sicer navedenim ciljnim skupinam z območja celotne Republike Slovenije. Pomemben doprinos na področju izvedenstva je tudi predavanje z naslovom “Mnenje CSD in razmerje do izvedenskega mnenja” na letošnji Odvetniški šoli 2024, ki tematiko izvedenstva obravnava medsektorsko (v povezavi z vlogo CSD).

Glede **veščin pri delu na družinskem področju in z otroki** je bilo v preteklih letih izvedenih nekaj izobraževalnih dejavnosti za pridobivanje mehkih veščin s strani različnih strokovnjakov. S strani CIP so bila na primer izvedena predavanja o empatiji in čuječnosti,³⁶ ter zaščititi lastne integritete³⁷, vendar zgolj enkrat. Usposabljanja za razbremenitev odvetnikov večkrat organizira tudi OZS v sklopu letnih Odvetniških šol.

Glede **načina izvedbe usposabljanj**, dosedanja izobraževanja v določenem obsegu že sledijo priporočilom raziskave, da naj bodo izobraževanja multidisciplinarne narave tako z vidika tem, ki jih obravnavajo, kot tudi glede govorcev na predavanjih, ki v večji meri prihajajo z različnih sfer in področij dela. Iz programov izobraževalnih aktivnosti vseh akterjev izhaja, da so v veliki meri zastavljena širše kot je strogo gledano njihovo področje dela, da tematike obravnavajo v širšem kontekstu, npr. nasilja v družini. Obenem bi izobraževanja lahko bila bolj multidisciplinarna kar se tiče udeležencev. Na izobraževanja o družinskih tematikah za pravosodne akterje bi se prav tako lahko povabilo strokovne delavce CSD, izvedence, socialne delavce na šolah itd. - kot udeležence, ne zgolj kot predavatelje. S tem se razširi krog javnosti, ki sodeluje v diskusiji o določeni temi z različnih zornih kotov dela. Poleg udeležencev, ki naj prihajajo z različnih področij, kot omenjeno v zgornjih priporočilih, bi veljalo usposabljanja večkrat zagotavljati v spletni ali hibridni obliki, ali pa jih vizualno in zvočno posneti za nadaljno uporabo. Doslej se je večina izobraževalnih aktivnosti vseh akterjev, razen v času epidemije, izvajala v živo, brez možnosti hibridne udeležbe.

Dosedanja izobraževanja bi se tako lahko nadgradilo s predlogi iz prejšnjih sekcij, ki so prav tako zbrana v zaključku tega poročila. Pred povzetkom raziskave pa je na kratko predstavljen še empirični del poizvedovanj glede izvedenih izobraževanj.

4.2. Empirični del

Pri navajanju usposabljanj, ki so na voljo delavcem v pravosodju in zadevajo delo z otroki, se je več oseb, ki so izpolnile vprašalnik, sklicevalo na družinskopravne šole, ki jih organizira CIP.³⁸ Pet vprašanih se usposabljanj s tega področja ni udeleževalo, štirje na to vprašanje niso odgovorili, 11 pa se jih izobraževanj udeležuje. Poleg družinskopravnih šol so vprašani navedli,

³⁶ *Empatija in čuječnost* (CIP, Tina Bregant, dr.med.spec.pediatrije, spec. FRM, MAES terapevt, 17. strokovni posvet Družinski odnosi v medosebni odvisnosti, 2018)

³⁷ *Kako zaščititi lastno integriteto* (CIP, Tina Bregant, dr.med.spec.pediatrije, spec. FRM, MAES terapevt, 17. strokovni posvet Družinski odnosi v medosebni odvisnosti, 2018)

³⁸ Nazadnje je bila družinskopravna šola s strani CIP organizirana 16. in 17. maja 2024 na Bledu. <https://cip.gov.si/aktivnosti/detajli/?ID=1f5cddc3-47be-ed11-9c94-005056818ee6&Tag=470>

da so jim prav tako na voljo druga multidisciplinarna izobraževanja na področju otrok, družine, psihologije, psihiatrije, CSD, VČP, društva rejnikov Slovenije, izobraževanja s področja otrok in nasilja ter nasilja v družini ter izobraževanja za mediatorje. Eden od vprašanih se je prav tako spomnil izobraževanja o opravljanju razgovora z otrokom. Odvetnik/odvetnica, ki je odgovoril_a na vprašalnik, je navedla tudi izobraževanja OZS s področja otroku prijaznega pravosodja.

Osebe, ki so se udeležile usposabljanj s področja otrok v civilnih sodnih postopkih, so udeležbo ocenile kot zelo koristno in pozitivno, saj jim nova znanja pomagajo pri reševanju primerov, vsestransko osvetlijo obravnavo otrok, okrepijo zavedanje o pomenu največje koristi za otroka v sodnih postopkih, podajo nov pogled na družinsko dinamiko, drugačne zorne kote za obravnavo posameznih problemov, boljše poznavanje tematike, psihologije in pristopov.

5. Zaključek

V tem poročilu je PIC analiziral podatke prejete z izvedbo fokusnih skupin, intervjujev in vprašalnikov, ter ob pregledu že izvedenih izobraževalnih modulov oblikoval priporočila glede potrebe po nadaljnjih izobraževanjih in usposabljanjih na področju zagotavljanja največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih v Sloveniji. Priporočila v večji meri zadevajo spremembe na področju izobraževanj, v manjšem obsegu pa tudi druge sistemske spremembe. Z uresničevanjem navedenih priporočil lahko odločevalci korenito vplivajo na trenutno ureditev in delovanje sistema. Sistem je trenutno tog, postopki trajajo prekomerno dolgo, sistem pa v več pogledih, predvsem kar se tiče civilnih postopkov, še vedno ni otrokom prijazen.

Za zaključek povzemamo dve ključni ugotovitvi raziskave: spremembe na področju zagotavljanja največje koristi otrok morajo najprej stremeti k zagotavljanju kvalitetnega dela s starši in z otroki, predvsem na centrih za socialno delo, preden njihov primer pride na sodišče. Kot drugo, pa v kolikor primer pride na sodišče, je potrebno sodišče in vse deležnike, ki na različne načine prihajajo v stik z otrokom v okviru civilnih sodnih postopkov in širše, izobraziti, usposobiti, in s tem opolnomočiti za delo z otroki. Preventivno delo s starši, otroki ter posredno družinami na naj CSD opravljajo za to primerno usposobljeni in opremljeni timi, ki lahko doprinesejo k reševanju medosebnih odnosov preden stvar pride na sodišče. Uporabnike lahko usmerjajo v programe pomoči in starševskih veščin, ki morajo biti kadrovsko in finančno, ter predvsem na dolgi rok, podprti s strani države. S tem bi bili strokovni delavci opolnomočeni za opravljanje preventivnega dela ter spremljali, preverjali in spodbujali družine ter posameznike k razrešitvi situacije brez visoko konfliktnih odnosov in dogodkov, predvsem pred sodišči. V kolikor je potrebna obravnavna primera na sodišču, je potrebno delavce v pravosodju med drugim opremiti z dobro izdelanimi mnenji CSD, kvalitetnimi poročili izvedencev na podlagi znane metodologije dela ter izjavo otroka pridobljeno s strani CSD ali zagovornika otrok. Obenem lahko sodišče starše prav tako usmeri na obvezne programe (npr. trening starševskih veščin), ki so uporabnikom geografsko, časovno in finančno dostopni, ali

koristi otroka ureja z začasnimi odredbami za npr. ureditev stikov, ki so redno nadzorovani s strani CSD.

V okviru preventivne dejavnosti in v luči zmanjševanja visoko konfliktnih razvez, ki so za otroka travmatične, velja izpostaviti še pobudo ene od udeleženk fokusne skupine, za ustanovitev "šole zdravega razvezovanja". V šoli bi starše opremili z vsemi potrebnimi informacijami predvsem glede vpliva razveze staršev na otroka - ne z namenom njene preprečitve vendar pomena zagotavljanja zdravega okolja za otroka ob starševski razvezi.

Z ozirom na študijo in metodologijo dela, bi bilo za področje raziskave koristno, če bi se raziskovalci v prihodnosti osredotočili tudi na izkušnje otrok samih, ter na podlagi intervjujev in fokusnih skupin z njimi oblikovali priporočila, ki bi izhajala iz izkušnje otrok samih. Omejitev te raziskave je torej dejstvo, da izhaja iz podatkov zbranih s strani odraslih oseb, ne pa iz pričevanj otrok samih. Čeprav je bil obseg te raziskave omejen na izbrano metodologijo dela, to odpira možnosti za dopolnitev metodologije v prihodnjih študijah o načinih zagotavljanja največje koristi otrok v sodnih postopkih v Sloveniji. Na splošno si na projektih in v sklopu izobraževanj odraslih lahko v večji meri prizadevamo za vključitev otrok samih v dejavnosti, ki zadevajo njih same, ali so to sami sodni postopki ali izobraževalne aktivnosti o njihovih potrebah in doživljanju situacij - ob varovanju njihovih največjih koristi in ob prisotnosti za to usposobljenih strokovnih delavcev, pedagogov.

V primeru priprave protokolov za delo z otroki velja v ozir vzeti dobro prakso iz tujine, in sicer t.i. "bench book", ali "priročnik", ki sodnikom in drugim delavcem v pravosodju služi kot pripomoček za naslavljanje potreb otrok in zagotavljanje njihove največje koristi v sodnih postopkih. Priročniki služijo kot izobraževalno gradivo in niso pravno obvezujoči. Na primer, [Children's Court Bench Book](#), ki je pripravljen in redno posodobljen s strani avstralske izobraževalne ustanove na področju pravosodja "Judicial College of Victoria", služi kot pripomoček sodišču za otroke ("Children's Court").³⁹ Prav tako je "Judicial College", izobraževalna ustanova na področju pravosodja v Veliki Britaniji, v isti smeri pripravila [Equal Treatment Bench Book](#), ki vsebuje izčrpno poglavje na temo dela z otroki in mladostniki v sodnih postopkih. Priročnik vsakodnevno uporabljajo sodniki v Angliji in Walesu, uporaben pa je tudi širše za stranke v sodnih postopkih in druge osebe, ki posredno ali neposredno obravnavajo ljudi, vključno otroke, v sodnih postopkih.⁴⁰ V preteklih mesecih je PIC pripravil osnutek [priročnika za zagotavljanje dostopnosti in enakih možnosti osebam z oviranostjo](#) po zgledu dobre prakse iz tujine (t.i. bench book). PIC vidi možnosti podobnih izboljšav tudi na področju otrok.

Obenem PIC močno priporoča, da naj pregled preteklih izobraževalnih aktivnosti ([Priloga 5](#)) služi kot podlaga za osnovanje nadaljnjih izobraževanj na področju in akcijskega načrta širše,

³⁹ Vsi avstralski priročniki za sodnike in pravosodno osebje (t.i. bench book) so zbrani na naslednji povezavi: <https://www.judicialcollege.vic.edu.au/bench-books> Naslednji priročniki med drugim prav tako relevantni za delo z otroki ali na družinskem področju: Civil Procedure Bench Book, Family Violence Bench Book, Disability Access Bench Book.

⁴⁰ Priročnik pripravljen v kontekstu pravosodja Velike Britanije vsebuje tudi različne druge teme kot so Physical disability, Mental disability, Mental (capacity), Sex, Modern slavery, Racism ...

tako izhajajoč iz vsebin preteklih predavanj kot predavateljev. Akcijski načrt in nadaljna izobraževanja naj temeljita na podlagi že izvedenih izobraževalnih aktivnosti v slovenskem prostoru.

V nadaljevanju predstavljamo zbrana priporočila:

Priporočilo #1: Starše v postopku naj se informira o samem postopku in o institutu zagotavljanja največje koristi otroka v postopku. Oblikujejo naj se smernice in priporočila za zagotavljanje največje koristi otrok v postopku s strani staršev, tako v postopkih pred sodišči kot na CSD. V smernice in priporočila naj se vključi praktične primere na podlagi katerih se starši lahko učijo in znanja prenesejo v svojo prakso.

Priporočilo #2: Opolnomoči naj se strokovne delavce CSD za delo s starši. Kader CSD naj se izobražuje glede na potrebe (npr. o nasilju v družini).

Priporočilo #3: Ustanovi naj se »šola zdravega razvezovanja«, ki starše celostno informira o načinih razveze, ki so otrokom prijazni (od točke »midva greva narazen« do točke »narazen, a kljub temu ok«). Pri tem naj se zagotavlja čim več podpore vsem, staršem in otrokom, ter poudarja, da sama razveza za otroke ni travmatična, medtem ko konflikti med staršema so.

Priporočilo #4: Podpre in nadgradi naj se programe, namenjene preventivi v okviru družine. Zagotovi naj se redno financiranje programov CSD in NVO na področju varovanja koristi otrok in družine (financiranje za kadrovske in izobraževalne namene).

Priporočilo #5: Pripravi naj se protokol za obravnavo otrok in družin na CSD s strani strokovnih delavcev.

Priporočilo #6: Pripravi naj se protokol za obravnavo otrok in družin na sodiščih s strani zaposlenih v sodstvu.

Priporočilo #7: Protokola naj vsebujeta smernice za (1) kvalitetno delo z družino v obdobju, preden zadeva pride na sodišče, (2) pripravo kvalitetnega mnenja CSD na podlagi večjega števila srečanj z otrokom, obiskov na domu, pridobivanje mnenja šol, vrtcev itd. (3) pridobitev mnenja otroka, ki naj bo aktualno, pridobljeno tekom več srečanj, lahko preko CSD ali zagovorništva, (4) učinkovitejšo odločanje sodišč, ki naj bo kvalitetno in znotraj ustreznih časovnih okvirov;

Priporočilo #8: Na sistemski ravni naj se psihologom / pedopsihiatrom, ki so poleg redne službe še izvedenci, omogoči ugodnosti (npr. ukinitve obveznega dela v popoldanskih izmenah, nočni službi, dežurstvih ...)

Priporočilo #9: Uredi naj se poseben status za izplačevanje in obdavčitev plačil za izvedenstvo (načeloma so trenutno sodni izvedenci uradno registrirani kot normirani s.p.-jevci, ob vladni politiki vedno večjega obdavčevanja s.p.-jev pa so stroški vedno večji)

Priporočilo #10: Vzpostavi naj se ustanova, ki se bo ukvarjala izključno z izvedenstvom.⁴¹

Priporočilo #11: Na nivoju ministrstva naj se postavi koordinator, ki bi vodil evidenco obremenjenosti izvedencev, zagotavljal možnost angažiranja *ad hoc* izvedencev ...⁴²

Priporočilo #12: Na sodiščih naj se zaposli strokovnjake, zlasti psihologe, ki bi sodelovali pri mediaciji v družinskih zadevah in zagotavljali strokovno pomoč sodnikom.⁴³

Priporočilo #13: Preveri naj se poznavanje instituta supervizijskih in intervizijskih srečanj ter potreba po njihovi organizaciji v ciljnih skupinah sodnikov, odvetnikov in strokovnih delavcev na CSD. Preveri naj se zanimanje za sistemsko organizacijo intervizijskih in supervizijskih srečanj za razbremenitev.

Priporočilo #14: Sodnike, odvetnike in strokovne delavce na CSD naj se v splošnem informira o pomenu intervizije in supervizije ter njihovih pozitivnih vidikov za njihovo delo.

Priporočilo #15: Izvede naj se izobraževanja o institutu zagotavljanja največje koristi otroka in temeljnem pomenu zagotavljanja instituta med celotnim postopkom (na CSD, pred sodiščem ...).

Priporočilo #16: Izobraževanja in usposabljanja naj se izvede v povezavi z vsemi postopki in z vsemi ciljnimi skupinami, ne glede na njihovo vlogo v postopku (s sodniki, odvetniki staršev, kolizijskimi skrbniki, strokovnimi delavci na CSD, starši otrok ...).

Priporočilo #17: Izvedejo naj se izobraževanja posebno za poklicno skupino odvetnikov, v sodelovanju z Odvetniško akademijo OZS.

Priporočilo #18: Izvedejo naj se izobraževanja posebno za poklicno skupino sodnikov in drugih zaposlenih na sodiščih, v sodelovanju s CIP in Slovenskim sodniškim društvom.

Priporočilo #19: Sodelujoče v civilnih sodnih postopkih naj se izobrazi o institutu skupnega varstva in vzgoje, posebno izvedence in starše otrok v postopku.⁴⁴

Priporočilo #20: Izvede naj se izobraževanja o pravicah otrok v sodnem postopku, njihovem položaju (ranljivosti) in uresničevanju njihovih pravic v praksi.

⁴¹ Frida Burkelc, Problematika izvedenstva v družinskih zadevah (2023), Revija Odvetnik. Dostopno na: <https://www.odv-zb.si/upload/revija/2023/ODVETNIK%20st-112.pdf> stran 12;

⁴² Frida Burkelc, Problematika izvedenstva v družinskih zadevah (2023), Revija Odvetnik. Dostopno na: <https://www.odv-zb.si/upload/revija/2023/ODVETNIK%20st-112.pdf> stran 12;

⁴³ Frida Burkelc, Problematika izvedenstva v družinskih zadevah (2023), Revija Odvetnik. Dostopno na: <https://www.odv-zb.si/upload/revija/2023/ODVETNIK%20st-112.pdf> stran 12;

⁴⁴ Frida Burkelc, Problematika izvedenstva v družinskih zadevah (2023), Revija Odvetnik. Dostopno na: <https://www.odv-zb.si/upload/revija/2023/ODVETNIK%20st-112.pdf> stran 12;

Priporočilo #21: Izvede naj se izobraževanja s področja psihologije, otrok kot takih, z različnih vidikov njihove rasti in razvoja.

Priporočilo #22: Izvede naj se izobraževanja s področja družinske dinamike in prepoznavanja vplivov strašev na otroka ter njegovo mnenje.

Priporočilo #23: Izvede naj se izobraževanja vseh deležnikov, tudi odvetnikov, ki so sami kolizijski skrbniki, o institutu kolizijskega skrbnika in možnostih vložitve predloga za dodelitev kolizijskega skrbnika otroku.

Priporočilo #24: Sodnike naj se informira o pomenu in dodatni vrednosti dodelitve kolizijskega skrbnika otroku za varovanje njegovih pravic v času postopka.

Priporočilo #25: Izvedejo naj se izobraževanja o vlogi zagovornika otrok (instituta pri VČP) za različne ciljne skupine – sodnike, druge zaposlene na sodiščih, odvetnike, strokovne delavce na CSD, starše ... Medtem ko sodelovanje s sodniki že obstaja (npr. udeležba zagovornikov na družinskopravnih šolah), prav tako sodelovanje s Socialno zbornico Slovenije, zagovorniki otrok in urad VČP sodelovanja z Odvetniško zbornico Slovenije še ni vzpostavil, zato tu obstajajo možnosti izboljšav.

Priporočilo #26: Strokovne delavce na CSD naj se informira o pomenu instituta zagovornika otrok in spodbudi k podaji predlogov za postavitvev zagovornika z njihove strani.⁴⁵

Priporočilo #27: Izvedejo naj se izobraževanja o zagovorništvu otrok po različnih regijah v Sloveniji. Z vzpostavitvijo že omenjenega protokola za obravnavo otrok na sodiščih in CSD bi se uporaba instituta zagovorništva lahko standardizirala.

Priporočilo #28: Izobraževanja o konceptu zagovorništva otrok naj se izvedejo na letni ravni, da se z njim seznanijo vsi novi deležniki, ki v področje dela šele vstopajo (npr. družinski sodniki). Drugi deležniki, ki so se izobraževanja že udeležili, pa s ponovnimi izvedbami izobraževanj znanja o zagovorništvu lahko obnavljajo.

Priporočilo #29: Izvedejo naj se izobraževanja o razliki med delom in vlogo kolizijskega skrbnika ter zagovornika otrok, vključno z informacijami o pozitivnih vidikih vključitve obeh institutov v civilne postopke.

Priporočilo #30: Izvedejo naj se izobraževanja o sistemu institucionalnega varstva otrok v smislu ukrepov za zaščito otrok, ki so na voljo.

Priporočilo #31: Izvedejo naj se izobraževanja o vlogi centrov za socialno delo, kjer se za deležnike opredeli njihova vloga.

⁴⁵ Udeleženka intervjuja je v tem primeru predlagala uporabo t. i. semaforja ogroženosti družine, kjer bi CSD z obravnavo družine že predhodno lahko napovedal zahtevnost civilnega postopka prek indikatorjev in ocenil, ali bosta starša v postopku sposobna upoštevati koristi otroka kot vodilno pri razreševanju situacije ali ne; v tem primeru bi v delo vključil zagovornika otroka.

Priporočilo #32: Izvedejo naj se izobraževanja sodnikov o njihovi pravici in dolžnosti, da v primerih neprimerne komunikacije odvetnikov in drugih z zagovorniki otrok ustrezno in nemudoma odreagirajo.

Priporočilo #33: Delavce v pravosodju, predvsem odvetnike, naj se informira o pomenu izvedenskega dela in zagotavljanju spoštljivosti do izvedencev tekom obravnave.

Priporočilo #34: Delavce v pravosodju, predvsem sodnike, naj se informira o razlikah med posameznimi področji izvedenstva, tj. o tem, mnenja izvedencev katerih strok so v določenih primerih ustrezna (npr. mnenja izvedencev s podpodročja socialnega dela, psihologije družine, klinične psihologije, otroške in mladostniške psihiatrije in psihiatrije).⁴⁶ Za informiranje o razlikah med področji izvedenstva se lahko uporablja dokument »Opisi podpodročij in seznam sodnih izvedencev v družinskih zadevah«, ki ga je leta 2023 pripravilo Ministrstvo za pravosodje.⁴⁷

Priporočilo #35: Delavce v pravosodju, predvsem sodnike, naj se informira o metodologijah dela, ki jih pri izvedenstvu uporabljajo izvedenci posameznih strok (poznavanje psiholoških testov in načinov interpretacije).⁴⁸

Priporočilo #36: Sodnike naj se informira kdaj je angažma izvedenca sploh potreben, saj v določenih primerih zadostuje že mnenje CSD, ki je kvalitetno (tj. nastalo na podlagi posveta z drugimi institucijami, ki so otroka ali družino že obravnavale, npr. šole, vrtci, pediatri, policija; glej spodaj).⁴⁹

Priporočilo #37: Izvede naj se izobraževanja in delavnice za ciljno skupino odvetnikov / kolizijskih skrbnikov na temo postavljanja lastnih meja pri delu z (ranljivimi) strankami. Izvede

⁴⁶ Strokovni področji socialno delo ali psihologija družine sta relativno novi, saj sta vzpostavljeni od leta 2018.

⁴⁷

<https://www.odv-zb.si/upload/novice/2024/11%20Opis%20podro%20C4%20Dij%20in%20seznam%20sodnih%20izvedencev.pdf>

⁴⁸ Frida Burkelc, Problematika izvedenstva v družinskih zadevah (2023), Revija Odvetnik. Dostopno na: <https://www.odv-zb.si/upload/revija/2023/ODVETNIK%20st-112.pdf> stran 12; "Za osnovno seznanitev s testi, ki so uporabljivi v Sloveniji, in boljše razumevanje njihove vsebine ter namena posameznega psihodiagnostičnega sredstva kot tudi zahtev glede usposobljenosti za njegovo uporabo je nekaj osnovnih informacij mogoče pridobiti tudi na spletni strani Centra za psihodiagnostična sredstva", tu: <https://www.center-pds.si/Katalogtestov/Seznamitestovinknjig/Pokategorijah.aspx>

⁴⁹ Iz raziskave maja 2023 izhaja, da je potrebno zavrniti "neprepričljive tendence po pridobivanju izvedenskih mnenj v primerih, ko to ni res potrebno za ugotovitev največje koristi otrok." Prav tako so sodniki "opozorili tudi na potrebo po premiku v sodni praksi (zlasti višjih sodišč), in sicer v smeri, da ni treba vedno angažirati izvedenca, čeprav med staršema obstaja spor." Frida Burkelc, Problematika izvedenstva v družinskih zadevah (2023), Revija Odvetnik. Dostopno na: <https://www.odv-zb.si/upload/revija/2023/ODVETNIK%20st-112.pdf> stran 12;

naj se uspodavljajna o veččinah potrebnih za vzpostavitev dobrega odnosa s strankami, ki bo hkrati zaupen in hkrati profesionalen.

Priporočilo #38: Izvede naj se izobraževanja drugih udeleženi v civilnih sodnih postopkih o delu in nalogah kolizijskega skrbnika.

Priporočilo #39: Izvede naj se izobraževanja o tem, kako vzpostaviti osebno mejo pri zastopanju starša ali skrbnika v postopku.

Priporočilo #40: Izvede naj se izobraževanja staršev in skrbnikov o pomembnosti varovanja največje koristi otroka tekom celotnega sodnega postopka, kot primat pred enostranskim uresničevanjem njihovih želja in želja nasprotne stranke.

Priporočilo #41: Izvede naj se izobraževanja vseh deležnikov (sodnikov, odvetnikov, CSD-jev, zagovornikov) za opravljanje razgovora z otrokom.

Priporočilo #42: Izdelajo naj se smernice za pripravo kvalitetnega mnenja s strani CSD, ki vsebuje seznam vseh relevantnih deležnikov, ki lahko strokovnega delavca CSD opolnomočijo za pisanje kvalitetnega mnenja.

Priporočilo #43: Izvedejo naj se izobraževanja strokovnih delavcev na CSD o smernicah in/ali pripravi kvalitetnih mnenj s področja socialnega dela.

Priporočilo #44: Izvedejo naj se izobraževanja o širšem kontekstu dela z otroki in na družinskem področju, ki se tičejo tematik kot so nasilje v družini, medvrstniško nasilje ...

Priporočilo #45: Organizirajo naj se izobraževanja z različnimi deležniki, sploh v naslednji zasedbi: zagovorniki otrok, sodniki, strokovni delavci CSD. Organizacija skupnih izobraževanj in delavnic za skupno učenje ter ne kot promocija zagovorništva.

Priporočilo #46: Organizirajo naj se izobraževanj na regionalni ravni, da se deležniki med seboj osebno spoznajo.⁵⁰

Priporočilo #47: Organizirajo naj se izobraževanja med regijami, da se deležniki v določeni regiji seznanijo s prakso v drugi regiji (dobro ali slabo). Na ta način se lahko izmenjajo mnenja in uvidi v stanje zagovorništva otrok po Sloveniji ter se razvije sodelovanje med institucijami v posameznih regijah. S tem so lahko identificirane možnosti izboljšav v določeni regiji.

Priporočilo #48: V postopke na CSD in pred sodišči naj se vključi strokovne delavce s področja šolstva v delo CSD. Po mnenju udeležencev bi imeli CSD daleč najboljše mnenje, če bi se pri pripravi mnenja povezali s svetovalno službo.

Priporočilo #49: Strokovnih delavce s področja šolstva naj se prav tako vključi v izobraževanja in usposabljanja, ki se tičejo zagotavljanja največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih.

⁵⁰ Urad VČP izobraževanja na regionalni ravni v sklopu zagovorništva otrok v neki meri že izvaja.

Priporočilo #50: V izobraževalne procese naj se vključi zaposlene v področnih nevladnih organizacijah. Prav tako naj se deležnike informira o delu NVO na področju zagotavljanja največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih. Deležniki morajo prepoznati, da imajo nevladne organizacije veliko znanj in izkušenj, ki so lahko relevantne tako za posamezni primer kot na ravni sistema.

Priporočilo #51: Z izobraževanju naj se nevladne organizacije opolnomoči za podajo izjave v sklopu sodnih postopkov.

Priporočilo #52: Raziščejo naj se možnosti sodelovanja med zagovornikom otroka in izvedencem. Na kakšne načine se njuni vlogi dopolnjujeta in ali bi bila dobrodošla skupna usposabljanja (zagovornikov otrok z izvedenci).

Priporočilo #53: Organizirajo naj se skupni posveti za izvedence, CSD in zagovornike otrok z namenom izmenjave izkušenj iz prakse, vzpostavitvijo odnosa in odkrivanja možnosti sodelovanja.

Priporočilo #54: Organizacija izobraževanj o zagotavljanju največje koristi otrok in delu z otroki na redni bazi.

Priporočilo #55: Organizirajo naj se izobraževanja s predavatelji različnih strok, ki so večasih spregledane, npr. z družinskimi terapevti, socialnimi pedagogi; tudi kliničnimi psihologi in mediatorji.⁵¹

Priporočilo #56: Organizirajo naj se izobraževanja “s svežimi obrazi”. Četudi je slovenski prostor majhen, bi bilo po navedbah udeležencev dobrodošlo imeti predavatelje z različnimi pogledi in pristopi ter izkušnjami dela na določenem področju. Potrebni so praktiki, nekdo z veliko relevantnimi in aktualnimi izkušnjami iz prakse.

Priporočilo #57: Opravi naj se razmislek o naboru izobraževanj, ki bi morala biti obvezna za deležnike v pravosodju, ki prihajajo v stik z otroki (npr. izobraževanja s področja nasilja v družini za sodnike).

Priporočilo #58: Organizira naj se učenje na podlagi primerov iz prakse – multidisciplinarno ali znotraj poklicnih skupin. Pri tem je nujna anonimizacija primerov iz prakse.

Priporočilo #59: Organizira naj se učenje na podlagi fiktivnih primerov.

Priporočilo #60: Omogočijo naj se načini za zbiranje povratnih informacij o izvedenih izobraževanjih (predlogi za izboljšave, teme za prihodnja izobraževanja).

Priporočilo #61: Ponudijo naj se izobraževanja prek spleta ali hibridno.

Priporočilo #62: Vzpostavijo naj se spletni moduli za izobraževanje o zagotavljanju največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih, ki vključujejo primere iz sodne prakse (npr.

⁵¹ Pri tem je bil specifično omenjen g. Rudi Tavčar, in sicer kot “izjemen” ko-mediator v mediacijskih postopkih.

adaptacija e-tečaja Sveta Evrope - HELP o otrokom prijaznem pravosodju v slovenščino ali nov spletni tečaj o zagotavljanju največjih koristi otrok v civilnih postopkih v Sloveniji).

Priporočilo #63: Pripravijo naj se izobraževalni moduli in izvedejo izobraževanja na temo zagotavljanja največje koristi otroka v času študijskih izobraževanj (npr. na pravnih fakultetah ali fakultetah za socialno delo, tj. fakultetah, kjer izobražujejo kader za delovna mesta, ki se tičejo civilnih postopkov, predvsem družinskih postopkov, in položaja otrok v njih).

PRILOGA 1 – Vabilo k izpolnitvi vprašalnika

PIC – Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja
Metelkova 6, 1000 Ljubljana

Zagotavljanje največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih v Sloveniji

PIC – Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja po naročilu Sveta Evrope izvaja projekt "[Zagotavljanje največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih v Sloveniji](#)". Projekt sofinancirata Evropska unija in Svet Evrope, izvaja pa ga Oddelek za pravice otrok Sveta Evrope v tesnem sodelovanju s slovenskim Ministrstvom za pravosodje RS.

Namen projekta je **izboljšati varstvo otrokovih pravic v civilnih sodnih postopkih, predvsem družinskih postopkih, ki se tičejo otrok**. Projekt bo prispeval k reformi na področju spoštovanja otrokovih pravic v sodnih postopkih v Sloveniji, in k temu, da Slovenija postane pionirska država, ki širi odličnost otrokom prijaznega pravosodja tudi v drugih državah članicah EU.

Otrokom prijazno pravosodje zagotavlja, da so otroci obravnavani v skladu s svojimi pravicami, starostjo in stopnjo zrelosti, ko pridejo v stik s pravosodnim sistemom. Vključuje ustvarjanje okolja, ki je občutljivo za potrebe in dobro počutje otrok ter jim zagotavlja potrebno podporo, zaščito in usmeritve v pravnih postopkih.

Projekt ima dva glavna rezultata:

1. **Vzpostavitev celovitega akcijskega načrta za reformo slovenskega pravnega okvira** na področju civilnih sodnih postopkov, v katere so vključeni otroci.
2. **Izvajanje akcijskega načrta in strategije** za sistemsko omogočanje otrokom prijaznega pravosodja ter hitrega reševanja primerov na nacionalni ravni.

Zelo vam bomo hvaležni, če boste z nami delili svoje izkušnje s področja izobraževanja in usposabljanja na področju obravnave otrok v civilnih sodnih postopkih ter s tem prispevali k celovitemu napredku Slovenije na tem področju.

Do vprašalnika lahko dostopate na naslednji povezavi:
<https://forms.gle/RcLEiWzonR5gMqpR9>

Vprašalnik je kratek in anonimen.

Rok za oddajo vprašalnika je 21. junij 2024.

Za dodatna vprašanja nam lahko pišete na pic@pic.si, s pripisom "Vprašalnik".

Vnaprej najlepša hvala!

PRILOGA 2 – Nabor odprtih vprašanj za izvedbo fokusne skupine z odvetniki

Kako usposobljeni se počutite za naslavljanje potreb otrok v postopkih, ki jih vodite/obravnavate?

Za katera usposabljanja (področja) menite, da bi vam koristila pri delu z otroki, udeleženi v sodnih postopkih, predvsem družinskih?

Ali vam OZS ponuja usposabljanja o teh temah in ali se jih udeležujete? Kako bi lahko izboljšali sistem izobraževanj na tem področju?

Če bi lahko izbrali govorce, povezane s področjem zagotavljanja največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih, predvsem družinskih postopkih, koga bi izbrali?

Kako usposobljeni menite, da so za to področje drugi zaposleni v pravosodju (npr. sodniki, strokovni delavci na sodiščih)? Katera izobraževanja menite, da bi bila koristna zanje glede na vašo izkušnjo dela?

Kakšna bi bila vaša priporočila v zvezi v usposabljanji vseh deležnikov v civilnih sodnih postopkih, ki vključujejo otroke?

Ali poznate projekt zagovornikov otrok pri VČP ter kakšno je vaše mnenje glede instituta zagovornika otrok? Ali se vaše delo prepleta z njihovim? Kakšne so možnosti izboljšav?

Ali delujete kot kolizijski skrbnik? Kako gledate na ta institut, kakšne so možnosti izboljšav?

Teme za usposabljanja in izobraževanja, ki so lahko koristne za različne deležnike v pravosodju:

- pravice otrok v civilnih sodnih postopkih;
- delo z otroki (praktični napotki o razgovorih, posebnih ukrepih, razumnih prilagoditvah,...);
- delo z otroki z oviranostjo (praktični napotki glede razgovorov, posebnih ukrepov,...);
- multidisciplinarno delo (načini sodelovanja s sodnimi izvedenci, socialnim delom,...);
- psihosocialno stanje in delovanje otrok (razvoj, stopnja zrelosti,...);
- ovire, s katerimi se srečujejo otroci v sodnih postopkih;
- podporne storitve za zaščito otrok.

PRILOGA 3 – Nabor odprtih vprašanj za izvedbo fokusne skupine z zagovorniki

Kako usposobljeni se počutite za naslavljanje potreb otrok v postopkih, ki jih vodite/obravnavate? Za katera usposabljanja (področja) menite, da bi vam dodatno koristila pri delu z otroki, udeleženi v civilnih sodnih postopkih, predvsem družinskih?

Na kakšen način poteka usposabljanje zagovornikov? Kako pogosto se usposabljanj udeležujete? Kdo jih organizira? O katerih tematikah? Ali so usposabljanja obvezna?

Ali menite, da vam je na voljo dovolj izobraževanj in usposabljanj na področju dela z otroki in širše? Katere teme bi lahko v sklopu vaših izobraževanj dodatno obravnavali?

Če bi lahko izbrali govorce, povezane s področjem zagotavljanja največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih, predvsem družinskih postopkih, koga bi izbrali?

Kako bi lahko izboljšali sistem usposabljanj in izobraževanj na tem področju?

Ali so usposabljanja in izobraževanja multidisciplinarna? Ali se na usposabljanjih srečujete z drugimi deležniki na področju (sodniki, strokovni delavci na sodiščih, odvetniki)? Ali spoznavate njihovo delo?

Kako usposobljeni menite, da so za to področje drugi zaposleni v pravosodju (npr. sodniki, strokovni delavci na sodiščih, odvetniki)? Katera izobraževanja menite, da bi bila koristna za njih glede na vaše izkušnje z delom?

Kakšna bi bila vaša priporočila v zvezi v usposabljanji vseh deležnikov v civilnih sodnih postopkih, ki vključujejo otroke?

Kakšne so možnosti izboljšav glede instituta zagovornika otrok pri VČP?

Teme za usposabljanja in izobraževanja, ki so lahko koristne za različne deležnike v pravosodju:

- pravice otrok v civilnih sodnih postopkih;
- delo z otroki (praktični napotki o razgovorih, posebnih ukrepih, razumnih prilagoditvah,...);
- delo z otroki z oviranostjo (praktični napotki glede razgovorov, posebnih ukrepov,...);
- multidisciplinarno delo (načini sodelovanja s sodnimi izvedenci, socialnim delom,...);
- psihosocialno stanje in delovanje otrok (razvoj, stopnja zrelosti,...);
- ovire, s katerimi se srečujejo otroci v sodnih postopkih;
- podporne storitve za zaščito otrok.

PRILOGA 4 – Pregled usposabljanj in izobraževanj na področju zagotavljanja največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih v Sloveniji

Pregled usposabljanj in izobraževanj na področju zagotavljanja največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih v Sloveniji

Spoštovani,

PIC – Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja po naročilu Sveta Evrope izvaja projekt ["Zagotavljanje največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih v Sloveniji"](#). Projekt sofinancirata Evropska unija in Svet Evrope, izvaja pa ga Oddelek za pravice otrok Sveta Evrope v tesnem sodelovanju s slovenskim Ministrstvom za pravosodje.

Namen projekta je **izboljšati varstvo otrokovih pravic v civilnih sodnih postopkih, predvsem družinskih postopkih, ki se tičejo otrok**. Projekt bo prispeval k reformi na področju spoštovanja otrokovih pravic v sodnih postopkih v Sloveniji, in k temu, da Slovenija postane pionirska država, ki širi odličnost otrokom prijaznega pravosodja tudi v drugih državah članicah EU.

Projekt ima dva glavna rezultata:

1. **Vzpostavitev celovitega akcijskega načrta za reformo slovenskega pravnega okvira** na področju civilnih sodnih postopkov, v katere so vključeni otroci.
2. **Izvajanje akcijskega načrta in strategije** za sistemsko omogočanje otrokom prijaznega pravosodja ter hitrega reševanja primerov na nacionalni ravni, vključno z izvedbo nadaljnjih usposabljanj in izobraževanj.

Za namen projekta zbiramo podatke o usposabljanjih in izobraževanjih, ki so potekala v Republiki Sloveniji na temo zagotavljanja največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih od leta 2018 dalje.

Zanima nas, katera usposabljanja in izobraževanja je vaša institucija izvedla na temo položaja otrok v civilnih sodnih postopkih, predvsem družinskih postopkih, od leta 2018 do današnjega dne. Zanimajo nas tako že izvedena usposabljanja in izobraževanja kot tudi ta, ki so v teku, in ta, ki jih načrtujete.

V nadaljevanju navajamo nekaj tem, ki se tičejo zagotavljanja največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih:

- institut največje koristi otroka
- pravice otrok v civilnih sodnih postopkih, predvsem družinskih postopkih
- delo z otroci v družinskih postopkih (praktični napotki glede razgovorov, posebnih ukrepov, razumnih prilagoditev...)
- multidisciplinarno delo v družinskih postopkih (načini sodelovanja s sodnimi izvedenci, socialnim delom...)
- psihosocialno stanje in delovanje otrok (razvoj, stopnja zrelosti...)
- ovire s katerimi se srečujejo otroci v sodnih postopkih
- podporne storitve za zaščito otrok
- sodelovanje z Zagovorniki (institut pri VČP)

O usposabljanjih in izobraževanjih, ki ste jih izvedli, jih trenutno izvajate ali jih načrtujete nas zanimajo naslednje informacije:

- naslov izobraževanja
- kraj in termin izvedbe

- ciljna skupina
 - poklic udeležencev (npr. odvetniki, socialni delavci)
 - geografska omejenost (npr. izobraževanje je bilo namenjeno strokovnim delavcem Okrožnega sodišča v Ljubljani, izobraževanje je bilo namenjeno širši strokovni javnosti)
- program dogodka, vključno s seznamom govorcev
- podatki o udeležbi, v kolikor ti obstajajo (število in profili udeležencev)
- informacijo o tem, ali se je izobraževanje v tej obliki že ponovilo

Informacije o usposabljanjih in izobraževanjih želimo prejeti do 5. julija 2024.

Zelo vam bomo hvaležni, če boste z nami delili seznam usposabljanj in izobraževanj, ki ste jih v okviru svojega dela ponudili zaposlenim v pravosodju in širše. Informacije o že izvedenih izobraževalnih procesih so ključne za pripravo strategije o nadaljnjih, multidisciplinarnih in rednih izobraževanjih na temo zagotavljanja največje koristi otroka v civilnih sodnih postopkih v Republiki Sloveniji.

Za dodatna vprašanja glede projekta smo vam na voljo.

Vnaprej najlepša hvala za informacije!

PRILOGA 5 – Izobraževalne aktivnosti povezane z zagotavljanjem največje koristi otroka v sodnih postopkih

Izobraževalne aktivnosti Centra za izobraževanje v pravosodju

Tabela izobraževalnih aktivnosti, ki jih je izvedel CIP med letoma 2018 in 2024 (junij):

<p>17. strokovni posvet Družinski odnosi v medosebni odvisnosti</p>	<p>Kongresni center Brdo pri Kranju, 9. in 10. april 2018</p>	<p>sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih, državni tožilci, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih, odvetniki in predstavniki policije</p>	<p>Moderatorke posveta: Barbara Jenkole, <i>višja državna tožilka</i> Neža Miklič, <i>višja policijska inšpektorica</i></p> <p>Sodniški pogled na družinski zakonik Matej Čujovič, <i>višji sodnik, Višje sodišče v Ljubljani</i></p> <p>Empatija in čuječnost Tina Bregant, <i>dr.med.spec.pediatrice, spec. FRM, MAES terapevt</i></p> <p>Kako zaščititi lastno integriteto Tina Bregant, <i>dr.med.spec.pediatrice, spec. FRM, MAES terapevt</i></p> <p>Nedelja je in ura je 19.08 minut. Komu trenutno že pripadam? Robert Tekavec, <i>kriminalistični inšpektor –specialist, Policijska uprava Ljubljana</i></p> <p>Nasilje v družini Gordana Jekić Bradajić, <i>namestnica javnega tožilca na Pritožbenem javnem tožilstvu v Beogradu</i></p> <p>Prožnost – pomemben varovalni dejavnik, ko se soočamo s kriznimi (travmatskimi) dogodki mag. Mateja Štirn, <i>univ.dipl. psihologinja, ISA Inštitut</i></p> <p>Vpliv odvisnosti na družinsko dinamiko in nasilje v družini Dr. Sanja Rozman, <i>dr. med., spec., CSAT, CMAT, TAP</i></p> <p>Disfunkcionalna partnerska zveza kot generator delikventnih ravnanj Ivo Šume, <i>višji državni tožilec, Okrožno državno tožilstvo v Slovenj Gradcu</i></p> <p>Brezmejna ljubezen preživi samo zaradi jasnih in dogovorjenih mej dr. Karel Gržan, <i>pater</i></p>
---	---	--	--

			<p>Stockholmski sindrom Gordana Jekić Bradajić, <i>namestnica javnega tožilca na Pritožbenem javnem tožilstvu v Beogradu</i></p>
<p>Seminar razgovor z otrokom v sodnem postopku (forenzični intervju)</p>	<p>Ljubljana, 9.–11. januar 2018 20.–22. februar 2018 13.–15. marec 2018 10.–12. april 2018 22.–24. maj 2018 12.–14. junij 2018</p>	<p>sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih, državni tožilci, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih, (višji) državni odvetniki in kandidati za državne odvetnike;</p>	<p>Vodji seminarja: prof. dr. sc. Gordana Buljan Flander, <i>klinična psihologinja in psihoterapevka, ravnateljica Poliklinike za zaščito otrok in mladih mesta Zagreb</i> dr. sc. Lana Petö Kujundzić, <i>predsednica oddelka za mladoletnike, Županijsko sodišče v Zagrebu</i></p> <p>Izpoved o zlorabi – priložnost ali travma</p> <p>Osnove postopka za zaščito otroka, ki je žrtev ali priča kaznivega dejanja</p> <p>Vloga strokovnjakov v postopku, ko je otrok žrtev ali priča kaznivega dejanja</p> <p>Mednarodni standardi in protokoli</p> <p>Priprava otroka, ki je bil žrtev ali priča kaznivega dejanja, za pričanje na sodišču</p> <p>Kje, kako, s kom in koliko krat opravljati razgovor z otrokom – idealne in resnične okoliščine razgovora z otrokom</p> <p>Dejanske možnosti razgovora z otrokom</p> <p>Strukturiran intervju</p> <p>Forenzični intervju z otrokom, ki je preživel izkušnjo spolne zlorabe</p> <p>Dokazi o spolnem nadlegovanju</p> <p>Razlika med resničnimi in lažnimi obtožbami</p> <p>Pristop k otroku skladno z njegovo razvojno fazo: kognitivni, družbeno-čustveni in moralni razvoj</p> <p>Travma in okrevanje</p>

			<p>Vloga strokovnjakov (sodniki, državni tožilci, državni pravobranilci) in njihova odgovornost</p> <p>Okrepitev vloge sodnikov, državnih tožilcev in državnih pravobranilcev</p> <p>Pismo žrtve in koraki v prihodnosti</p>
Civilnopravna sodniška šola 2018	Hotel Bernardin, Portorož, 28. 5. – 30. 5. 2018 in 11. 6. – 13. 6. 2018;	sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih, (višji) državni odvetniki, kandidati za državne odvetnike, državni tožilci, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih;	<p>Ukrepi za varstvo koristi otrok Mag. Matej Čujovič, <i>višji sodnik, Višje sodišče v Ljubljani</i></p> <p>Odvzem otroka - teoretični in praktični vidiki Frida Burkelc, <i>višja sodnica, Okrožno sodišče v Celju</i></p> <p>Vzdrževanje reda na glavni obravnavi Mag. Nina Betetto, <i>vrhovna sodnica, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i> Vanja Tinta Tavčar, <i>okrajna sodnica, Okrajno sodišče v Ljubljani, začasno dodeljena na Višje sodišče v Ljubljani</i></p>
Podpora žrtvam kaznivih dejanj – od teorije k praksi	CIP, Glinška 12, Ljubljana, 29. in 30. 8. 2018;	sodniki, državni tožilci;	<p>Vodji delavnice: Natalija Vrhunc, <i>profesionalna moderatorka in coach</i> Katarina Vučko, <i>pravna svetovalka in raziskovalka na področju človekovih pravic, Mirovni inštitut</i></p> <p>Prevladujoče razmišljanje: iskanje predpostavk in prepričanj, ki obvladujejo naše trenutno razmišljanje o naslavljanju potreb in pravic žrtev</p> <p>Pravice žrtev iz Direktive 2012/29/EU v prakso — Kaj so ključna sporočila Direktive? Kaj od tega naš sistem že zagotavlja in je možno dokaj enostavno takoj izvajati? Kaj je treba spremeniti?</p> <p>Mehanizmi za naslavljanje potreb in uresničevanje pravic žrtev: predstavitev z gosti s področja podpornih storitev za žrtve kaznivih dejanj</p>
Strokovni posvet o predlogu Zakona o nepravdnem postopku	Grand hotel Union, Ljubljana, 11. 9. 2018	sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih	<p>Nova splošna pravila nepravdnega postopka v razmerju do posebnih pravil v postopkih za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij Zasl. prof. dr. Dragica Wedam Lukić, <i>Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani</i></p> <p>Predlagane spremembe glede pristojnosti sodišč in vrste postopkov v zadevah, ki jih ureja nov Družinski zakonik Sara Regancin, vodja Sektorja za civilno zakonodajo, <i>Direktorat za civilno pravo, Ministrstvo za pravosodje</i></p>

			<p>Udeleženci in njihovo zastopanje ter vloga Centrov za socialno delo v postopkih Miha Verčko, <i>generalni direktor Direktorata za civilno pravo, Ministrstvo za pravosodje</i></p> <p>Postopki za varstvo koristi otroka in vloga otroka v teh postopkih Dr. Mateja Končina Peternel, <i>vrhovna sodnica, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p>Predlogi za izboljšanje nepravdnih postopkov iz III. razdelka ZNP Nadja Podobnik Oblak, <i>okrožna sodnica, vodja Nepravdnega in zapuščinskega oddelka, Okrožno sodišče v Ljubljani</i></p>
Mladoletniški kriminal	Mhotel, Ljubljana, 17. 12. 2018	sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih, državni tožilci, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih;	<p>Vodja seminarja: Mirjam Kline, <i>višja državna tožilka, Okrožno državno tožilstvo v Ljubljani</i></p> <p>Izzivi pri delu z romsko skupnostjo ter njene posebnosti Manuel Vesel, <i>višji policijski inšpektor, Generalna policijska uprava, Policijska akademija, Center za raziskovanje in socialne veščine</i></p> <p>Begi mladoletnic v škodljiva okolja – med zlorabo in kulturo Dubravka Hrovatič, <i>univ.dipl.soc.del., koordinatorica za preprečevanje nasilja, Center za socialno delo Dolenjske in Bele Krajine</i></p> <p>Romska realnost med teorijo in prakso Nataša Brajdič Žagar, <i>rezervna policistka in strokovna sodelavka na Centru šolskih in obšolskih dejavnosti</i></p> <p>Razvoj možganov in posebnosti pri mladoletnikih doc. dr. Tina Bregant, <i>specialistka pediatrije, specialistka fizikalne in rehabilitacijske medicine, Zavod CIRIUS Kamnik</i></p> <p>Delavnica – študija primerov Mirjam Kline, <i>višja državna tožilka, Okrožno državno tožilstvo v Ljubljani</i></p>
Civilnopravna sodniška šola 2019	Hotel Vivat, Moravske Toplice, 6. 3. –	sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih, (višji) državni	<p>Vodja šole: dr. Ana Božič Penko, <i>vrhovna sodnica, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p>

	8. 3. 2019 in 20. 3. – 22. 3. 2019;	odvetniki, kandidati za državne odvetnike	Bistvene novosti Družinskega zakonika na področju razmerij med starši in otroki Prof. dr. Barbara Novak, <i>Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani</i>
Strokovni posvet Otrok v primežu preteklosti in sedanjosti	Kongresni center Brdo pri Kranju, 1. 4. in 2. 4. 2019;	sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih, državni tožilci, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih, odvetniki, predstavniki policije;	<p>Vodji izobraževanja: Barbara Jenkole Žigante, <i>višja državna tožilka, vodja mladoletniške sekcije pri DDTS, Okrožno državno tožilstvo v Krškem</i> Neža Miklič, <i>višja policijska inšpektorica, Generalna policijska uprava, Policijska akademija, Višja policijska šola</i></p> <p>Pravice in potrebe otrok staršev v navzkrižju z zakonom (Prava i potrebe djece čiji su roditelji u sukobu sa zakonom)* Mag. Maja Gabelica Šupljika, <i>prof. psihologije, namestnica varuhinje otrokovih pravic v Republiki Hrvaški, članica mreže Children of Prisoners</i></p> <p>Gremo k mami na obisk. Ali pa ne ... Viktorija Erpič, <i>vodja Oddelka za vzgojo, Zavod za prestajanje kazni zapora Ig</i></p> <p>Biti oče za rešetkami – izziv Lidija Pezdir Ristič, <i>vodja Sektorja za tretma, Zavod za prestajanje kazni zapora Dob pri Mirni</i> Vanja Jakopin, <i>Zavod za prestajanje kazni zapora Dob pri Mirni</i></p> <p>Zaporska stigma in doživljanje materinske vloge Prof. dr. Milica Antič Gaber, <i>Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani</i></p> <p>Nenadna izguba starša: proces žalovanja in možnosti krepitev duševnega zdravja pri mladostnikih Doc. dr. Vita Poštuvan, <i>Slovenski center za raziskovanje samomora, Inštitut Andrej Marušič, Univerza na Primorskem</i></p> <p>Predstavitev primera: Od žrtve do storilke in kaj bo z otrokom? Matej Rebec, <i>kriminalistični inšpektor specialist SKP I, Sektor kriminalistične policije, Policijska uprava Koper</i></p> <p>Otroci migranti skozi prakso evropskega sodišča Helenca Pirnat Dragičević, <i>varuhinja otrokovih pravic v Republiki Hrvaški</i></p> <p>Prisilne poroke romskih deklic</p>

			<p>Lea Lebar, Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo Predstavitev primera: Pobeg od doma – ljubezen ali prisila? Nina Slak, višja pravosodna svetovalka, Okrožno državno tožilstvo v Krškem</p> <p>Nosečnost in načrtovanje družine pri Romkinjah Simona Čopi, dr. med. specialist ginekologije in porodništva, Specialistična ambulanta za ginekologijo, perinatologijo in UZ diagnostiko Gemini</p> <p>Radosti in pasti nove tehnologije Miha Kramli, terapevt, vodja Centra za zdravljenje zasvojenosti, Zdravstveni dom Nova Gorica</p> <p>Ali otroke resnica danes sploh zanima? Iskanje resnice v svetu lažnih novic Dr. Sonja Merljak Zdovc, urednica in novinarka spletnega časopisa Časoris Stres in učinkovito soočanje s stresom Prof. dr. Matej Tušak, Fakulteta za šport Univerze v Ljubljani</p>
Izvršilna šola 2020	Hotel Bernardin, Portorož, 27. 1 – 29. 1. 2020, 10. 2. – 12. 2. 2020	sodniki, sodniški pomočniki, strokovni sodelavci na sodiščih, (višji) državni odvetniki, kandidati za državne odvetnike;	<p>Vodji šole Vladimir Horvat, <i>vrhovni sodnik, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i> Tatjana Kamenšek Krajnc, <i>višja sodnica, Višje sodišče v Celju</i></p> <p>Izvedba praktičnih delavnic na namišljenih primerih.</p> <p><u>Sekcija za sodnike in strokovne sodelavce</u> Izvršba v zadevah glede varstva in vzgoje otrok ter glede osebnih stikov z otroki – poudarek na zadevah odvzema otroka</p> <p>Vodja sekcije: dr. Damjan Orož, <i>višji sodnik, Višje sodišče v Ljubljani</i></p> <p>Izterjava osebnih stikov z denarno kaznijo Dr. Damjan Orož, <i>višji sodnik, Višje sodišče v Ljubljani</i></p> <p>Vloga sodnika pri izvršbi v družinskih zadevah Kristina Petrič, <i>okrajna sodnica, Okrajno sodišče v Domžalah</i></p> <p>Vloga izvršitelja pri izvršbi v družinskih zadevah</p>

			<p>Peter Ivkovič, <i>izvršitelj</i></p> <p>Institut "zagovorništva otrok" kot dobra praksa uresničevanja 12. člena Konvencije o otrokovih pravicah Mag. Lea Javornik, <i>svetnica Varuha, Varuh človekovih pravic</i></p> <p>Vloga centrov za socialno delo pri izvršbi v družinskih zadevah Anita Bregar, <i>višja svetovalka, pomočnica direktorice CSD Gorenjska enota Jesenice</i></p>
Civilnopravna sodniška šola 2020	Hotel Vivat, Moravske Toplice, 4. 3. – 6. 3. 2020 in 25. 3. – 27. 3. 2020;	sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih, (višji) državni odvetniki, kandidati za državne odvetnike;	<p>Vodji šole Karmen Igljič Stroligo, <i>vrhovna sodnica, Vrhovno sodišče Republike Slovenije (prva izvedba)</i> Dr. Mateja Končina Peternel, <i>vrhovna sodnica, Vrhovno sodišče Republike Slovenije (druga izvedba)</i></p> <p>Institut "zagovorništva otrok" – predstavitev primerov dobre prakse in izzivov pri sodelovanju s sodišči Mag. Lea Javornik, <i>svetnica Varuha, Varuh človekovih pravic (prva izvedba)</i> Jasna Vunduk, <i>višja svetnica Varuha, Varuh človekovih pravic (druga izvedba)</i></p> <p>1. DRUŽINSKO PRAVO Vodja sekcije: dr. Mateja Končina Peternel, <i>vrhovna sodnica, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p>Otrok kot udeleženec postopka (15-minutna razprava na koncu) Dr. Mateja Končina Peternel, <i>vrhovna sodnica, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p>Položaj centrov za socialno delo v postopkih odločanja o začasni odredbi (15-minutna razprava na koncu) Katarina Parazajda, <i>višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani</i></p> <p>Rejništvo in skrbništvo (15-minutna razprava na koncu) Mag. Matej Čujovič, <i>višji sodnik, Višje sodišče v Ljubljani</i></p>
Izvršilna šola 2021	izvedba na daljavo, 1. 2. – 3. 2. 2021;	sodniki, sodniški pomočniki, strokovni sodelavci na sodiščih, (višji) državni odvetniki, kandidati	<p>Vodje šole Vladimir Horvat, <i>vrhovni sodnik, Vrhovno sodišče Republike Slovenije (prvi dan)</i> Tatjana Kamenšek Krajnc, <i>višja sodnica, Višje sodišče v Celju (drugi dan)</i> Dr. Damjan Orož, <i>višji sodnik, Višje sodišče v Ljubljani (tretji dan)</i></p>

		za državne odvetnike	<p>Predstavitel Protokola priporočenega ravnanja v primeru izvršitve odločbe o odvzemu otroka z neposredno izročitvijo Dr. Damjan Orož, <i>višji sodnik, Višje sodišče v Ljubljani</i></p>
Civilnoppravna sodniška šola 2021	izvedba na daljavo, 10. 3. – 12. 3. 2021 in 24. 3. – 26. 3. 2021	sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih, (višji) državni odvetniki, kandidati za državne odvetnike;	<p>Vodja šole Dr. Mateja Končina Peternel, <i>vrhovna sodnica, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p>SEKCIJA: DRUŽINSKO PRAVO Vodja sekcije: mag. Matej Čujovič, <i>vrhovni sodnik, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p>Rejništvo in skrbništvo (zadnjih 15 minut za vprašanja) Mag. Matej Čujovič, <i>vrhovni sodnik, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p>Institut "zagovornišva otrok" – predstavitev primerov dobre prakse in izzivov pri sodelovanju s sodišči (zadnjih 15 minut za vprašanja) Jasna Vunduk, <i>višja svetnica Varuha, Varuh človekovih pravic</i></p> <p>Otrok kot udeleženec postopka (zadnjih 15 minut za vprašanja) Dr. Mateja Končina Peternel, <i>vrhovna sodnica, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p>Položaj centrov za socialno delo v postopkih odločanja o začasni odredbi (zadnjih 15 minut za vprašanja) Mag. Barbara Petrič, <i>okrožna sodnica, Okrožno sodišče v Ljubljani</i></p>
19. strokovni posvet Obravnava posebej ranljivih otrok	izvedba na daljavo, 8. 4. in 9. 4. 2021;	državni tožilci, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih, sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih, odvetniki, predstavniki policije	<p>Vodji izobraževanja Barbara Jenkole Žigante, <i>vrhovna državna tožilka, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije, vodja mladotniške sekcije pri Društvu državnih tožilcev Slovenije (prvi dan)</i> Robert Tekavec, <i>vodja Oddelka za mladotniško kriminaliteto, Generalna policijska uprava (drugi dan)</i></p> <p>Značilnosti mišljenja, govora in socialnega razumevanja različno starih otrok: Kaj pravi razvojna psihologija Prof. dr. Ljubica Marjanovič Umek, <i>Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani</i></p> <p>Obravnava oseb z avtizmom v kontekstu kaznivih dejanj Mag. Janja Kranjc, <i>univ. dipl. psih.</i></p>

			<p>Zahtevnost kriminalističnega zbiranja osebnih dokazov o slabotnih osebah Neža Miklič, <i>višja policijska inšpektorica, Generalna policijska uprava</i></p> <p>Obravnavna spolne kriminalitete v Sloveniji: pogled v preteklost za prihodnost Lora Briški, <i>Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani</i></p> <p>Materialni dokazi z aspekta kaznivega dejanja zoper slabotno osebo Prof. dr. Katja Drobnič, <i>Nacionalni forenzični laboratorij, Fakulteta za varnostne vede, Univerza v Mariboru</i></p> <p>Otrok kot subjekt in ne objekt postopka Petruša Jager, <i>okrožna sodnica, Okrožno sodišče v Ljubljani</i></p> <p>Razmerja med starši, otroki in zdravniki pri zdravstveni oskrbi otrok Mag. Urban Brulc, <i>samostojni svetovalec Informacijskega pooblaščenca Republike Slovenije</i></p> <p>Med zahtevami in zahtevnostjo: komunikacija kot ključ kakovostnega stika in odnosa, tudi v skrbi zase Julija Pelc, <i>spec. psih. svet., geštalt psihoterapevtka</i></p>
<p>Dnevi duševnega zdravja 2021 Obravnavna otrok in mladoletnikov po Zakonu o duševnem zdravju ter obravnavna v času epidemije</p>	<p>izvedba na daljavo, 16. 9. in 17. 9. 2021;</p>	<p>sodniki, sodniški pomočniki, strokovni sodelavci na sodiščih, državni tožilci, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih, (višji) državni odvetniki, kandidati za državne odvetnike, strokovni delavci centrov za socialno delo;</p>	<p>Vodja konference Peter Svetina, <i>Varuh človekovih pravic</i></p> <p>Pogled Varuha človekovih pravic na institucionalno varstvo otrok in mladostnikov s težavami v duševnem zdravju in razvoju Ana Polutnik, <i>univ. dipl. prav., svetovalka Varuha, Varuh človekovih pravic Republike Slovenije</i></p> <p>Kaj prinaša novela Zakona o duševnem zdravju na področju otrok in mladostnikov s težavami v duševnem zdravju in za katere izzive bomo v bližnji prihodnosti morali najti rešitve Polona Marjetič Zemljič, <i>višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani</i></p> <p>Obravnavna otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami ter motnjami v vzgoji in izobraževanju Mag. Polona Šoln Vrbinc, <i>Direktorat za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije</i> Biserka Lep, <i>Predmetna skupina za šolsko svetovalno delo v vrtcih, šolah</i></p>

		<p><i>in dijaških domovih ZRSŠ</i> Borut Marolt, <i>ravnatelj Zavoda za vzgojo in izobraževanje Logatec</i></p> <p>Zgodnja obravnava ter duševno zdravje otrok in mladostnikov Predstavitev centrov za zgodnjo obravnavo <i>Andreja Kovač, dr. med., Zdravstveni dom Kranj</i></p> <p>Predstavitev centrov za duševno zdravje otrok in mladostnikov <i>Katja Kobilšek Guna, dr. med., spec. otroške in mladostniške psihiatrije, Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov Trbovlje</i></p> <p>Otroška in mladostniška psihiatrija Predstavitev hospitalne bolnišnične dejavnosti – Oddelek za otroško psihiatrijo Pediatrične klinike Ljubljana <i>Dr. Marija Anderluh, dr. med., vodja Službe za otroško psihiatrijo na Pediatrični kliniki Ljubljana</i></p> <p>Predstavitev enote za intenzivno otroško in adolescentno psihiatrijo <i>Izr. prof. dr. Maja Drobnič Radobuljac, dr.med., predstojnica Enote za intenzivno otroško in mladostniško psihiatrijo Univerzitetne psihiatrične klinike Ljubljana</i></p> <p>Predstavitev področja obravnave otrok in mladostnikov na centrih za socialo delo in predstavitev kriznih centrov za otroke in mladostnike, <i>Simona Mikec, specialni pedagog, CSD Ljubljana, enota Ljubljana Bežigrad</i></p> <p>Predstavitev zavodov za usposabljanje (CUDV) in predstavitev pilotnega projekta varovane obravnave <i>Ivanka Limonšek, v.d. direktorice, Zavod za usposabljanje, delo in varstvo dr. Marijana Borštnarja, Dornava</i></p> <p>Duševno zdravje otrok in mladostnikov v času epidemije <i>Bojan Belec, dr. med, spec. pedopsihiatrije, Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Ljubljana</i></p> <p>Prepoznavanje najpogostejših duševnih boleznih in motenj pri otrocih in mladostnikih <i>Dr. Tristan Rigler, univ. dipl. psih, spec. klin. psih.</i></p> <p>Delo z nemotiviranimi uporabniki <i>Prof. dr. Mojca Zvezdana Dernovšek, dr. med., spec. psihiatrije</i></p> <p>Konkretna predstavitev reševanja težav na terenu <i>Jure Leva, svetovalni delavec, Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec</i> <i>Simona Neuvirt Bokan, univ. dipl. soc. del., Krizni center za mlade Murska Sobota, CSD Pomurje</i></p>
--	--	--

			<p>Duševno zdravje študentov v času epidemije Dr. Špela Selak, <i>mag. psih., univ. dipl. kom., Nacionalni inštitut za javno zdravje</i></p> <p>Predstavitev nevladnih organizacij s področja duševnega zdravja o delovanju v času epidemije Mag. Bogdan Dobnik, <i>dipl. soc. del., predsednik združenja Ozara Slovenija</i></p> <p>Predstavitev izvajalcev socialnovarstvenih programov za otroke in mladostnike v času epidemije Telefonsko svetovanje za otroke in mladostnike Tjaša Bertonec, <i>univ. dipl. soc. del., vodja programa Nacionalna mreža TOM (telefon za otroke in mladostnike)</i></p> <p>Dnevni center za otroke in mladostnike Marjetka Čermelj, <i>univ. dipl. soc. del., višja svetovalka, CSD Ljubljana, enota Moste-Polje</i></p> <p>Izvajanje socialnovarstvenega programa na področju duševnega zdravja, namenjenega odraslim osebam s težavami v duševnem zdravju Amalija Klopčič, <i>univ. dipl. soc. del, Društvo Altra</i></p> <p>Predstavitev obravnave oseb v skupnosti s težavami v duševnem zdravju v času epidemije Tatjana Romih, <i>univ. dipl. soc. del, CSD Osrednja Slovenija zahod</i></p> <p>Poslovanje sodišč prek videokonferenc in nov način komunikacije pri osebah z motnjami na področju duševnega zdravja Nadja Podobnik Oblak, <i>okrajna sodnica, vodja Nepravdnega in zapuščinskega oddelka Okrajnega sodišča v Ljubljani</i></p> <p>Zakon o duševnem zdravju – kje smo, kakšno je stanje in kakšne so načrtovane aktivnosti v prihodnje Bogdan Tušar, <i>v.d. generalnega direktorja Direktorata za razvoj zdravstvenega sistema, Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije</i></p>
Izpopolnjevalni seminar za izvršitelje 1. sklop Aktualna vprašanja izvajanja izvršbe – ukrep odvzema	na daljavo, 13. 10. 2021;	izobraževanje je bilo namenjeno izvršiteljem iz celotne Republike Slovenije;	<p>Vodi: dr. Damjan Orož, <i>višji sodnik, Višje sodišče v Ljubljani</i></p> <p>Predstavitev tematike in protokola Dr. Damjan Orož, <i>Višje sodišče v Ljubljani</i></p> <p>Vloga družinskega sodnika pri odvzemu otroka</p>

otroka			<p>Frida Burkelc, <i>Okrožno sodišče v Celju</i></p> <p>Vloga izvršitelja pri izvajanju odvzema otroka – izkušnje izvršitelja Zoran Kuret Marolt, <i>izvršitelj</i></p> <p>Komuniciranje z javnostmi Romana Ciko Hočevar, <i>Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p>
Izpopolnjevalni seminar za izvršitelje 2. sklop Izbrana vprašanja izvršilnega prava – ukrep odvzema otroka v praksi	na daljavo, 14. 10. 2021;	izobraževanje je bilo namenjeno izvršiteljem iz celotne Republike Slovenije;	<p>Vodi: dr. Damjan Orož, <i>višji sodnik, Višje sodišče v Ljubljani</i></p> <p>Policijska asistenca pri izvajanju ukrepa odvzema otroka Franc Marolt, <i>Policija</i></p> <p>Vloga strokovne osebe pri odvzemu otroka – neposredna izkušnja Anita Bregar, <i>pomočnica direktorice, CSD Gorenjska</i></p> <p>Študija primera: izvedba ukrepa odvzema otroka v praksi Mag. Ksenija Kejžar, <i>Okrožno sodišče v Kranju</i> Vito Krevsel, <i>izvršitelj</i></p>
Novooblikovana sodna praksa s področja družinskega prava	izvedba na daljavo, 4. 11. in 5. 11. 2021;	sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih, strokovni delavci centrov za socialno delo, (višji) državni odvetniki, kandidati za državne odvetnike;	<p>Vodja izobraževanja Dr. Mateja Končina Peternel, <i>vrhovna sodnica, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p>Nemška sodna praksa na področju skupnega skrbništva (German court practice in relation to joint legal custody) Jörn Müller, <i>okrožni sodnik, Okrožno sodišče, Worms, Nemčija</i></p> <p>Skupno starševstvo Dr. Bernarda Dobnik Renko, <i>Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Ljubljana, sodna izvedenka za klinično psihologijo otrok in mladostnikov ter starševstvo in skrbništvo</i></p> <p>Otrokovo neutemeljeno zavračanje stikov z enim od staršev Doc. dr. Jana Kodrič, <i>klinična psihologinja, Pediatrična klinika Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana, in sodna izvedenka za klinično psihologijo ter nevropsihologijo otrok in mladostnikov</i></p> <p>Stiki pod nadzorom CSD in družinska terapija med postopkom</p>

			<p>Mag. Nadja Marolt, <i>okrožna sodnica, Okrožno sodišče v Ljubljani</i></p> <p>Psihološki vidiki stikov pod nadzorom in otrokova korist Mag. Metoda Maj, <i>sodna izvedenka za psihologijo</i></p> <p>Vodja izobraževanja Zvone Strajnar, <i>višji sodnik, Višje sodišče v Ljubljani</i></p> <p>Začasne odredbe v postopkih za varstvo koristi otrok – pogoj(i) za izdajo Zvone Strajnar, <i>višji sodnik, Višje sodišče v Ljubljani</i></p> <p>Omejitev starševske skrbi in skrbništvo za otroke Dr. Mateja Končina Peternel, <i>vrhovna sodnica, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p>Zakon o preprečevanju nasilja v družini (ZPND) – sodna praksa Tatjana Kamenshek Krajnc, <i>višja sodnica, Višje sodišče v Celju</i></p> <p>Razprava o odprtih vprašanjih iz sodne prakse s področja družinskega prava Dr. Mateja Končina Peternel, <i>vrhovna sodnica, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i> Katarina Parazajda, <i>višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani</i> Špela Prodan, <i>višja sodnica, Višje sodišče v Kopru</i> Vesna Rezar, <i>višja sodnica, Višje sodišče v Mariboru</i></p>
Obravnavanje nasilja v družini in žrtev nasilja v družini 2021	na daljavo, 2. 9. 2021, 7. 10. 2021, 10. 11. 2021, 9. 12. 2021;	sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih, državni tožilci, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih;	<p>Vodja Mirjam Kline, <i>vrhovna državna tožilka, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije</i> [prva in druga izvedba] Mag. Nadja Marolt, <i>vodja Oddelka za družinsko sodstvo, Okrožno sodišče v Ljubljani</i> [tretja izvedba] Deja Kozjek, <i>višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani</i> [četrt izvedba]</p> <p>Pravni in sociološki vidik nasilja v družini Izr. prof. dr. Katja Filipčič, <i>Pravna fakulteta, Univerza v Ljubljani</i></p> <p>Predstavitev vloge centra za socialno delo pri pojavu nasilja v družini in obravnavi žrtev nasilja v družini Saša Car, <i>koordinatorica za preprečevanje nasilja, Center za socialno delo Pomurje</i></p> <p>Predstavitev vloge policije pri pojavu nasilja v družini in obravnavi žrtev nasilja v družini</p>

			<p>Bojana Kračan, <i>mag., višja kriminalistična inšpektorica specialistka, Oddelek za mladoletniško kriminaliteto, Sektor za splošno kriminaliteto, Uprava kriminalistične policije, Generalna policijska uprava</i></p> <p>Predstavitel vlog državne tožilstva pri pojavu nasilja v družini in obravnavi žrtev nasilja v družini Barbara Jenkole Žigante, <i>vrhovna državna tožilka, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije</i></p> <p>Predstavitel vlog sodišča (področje kazenskega prava) pri pojavu nasilja v družini in obravnavi žrtev nasilja v družini Klavdija Bercieri, <i>okrožna sodnica, Okrožno sodišče v Ljubljani</i></p> <p>Predstavitel vlog sodišča (področje družinskega prava) pri pojavu nasilja v družini in obravnavi žrtev nasilja v družini Martina Kaše, <i>okrožna sodnica, Okrožno sodišče v Mariboru</i> [prva izvedba] Mojca Gosar Kegel, <i>okrožna sodnica, Okrožno sodišče v Ljubljani</i> [druga in tretja izvedba] Petruša Jager, <i>okrožna sodnica, Okrožno sodišče v Ljubljani</i> [četrti izvedba]</p> <p>Predstavitel mreže socialnovarstvenih programov Mag. Mojca Kambič, <i>Direktorat za družino, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti</i> [prva in tretja izvedba] Teja Podgorelec, <i>Direktorat za socialne zadeve, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti</i> [druga in četrti izvedba]</p> <p>Psihološki vidik nasilja v družini Mag. Metoda Maj, <i>sodna izvedenka za psihologijo</i></p>
Osnovno usposabljanje za sodnike, državne tožilce in poravnalce v kazenskih zadevah, ki sodelujejo v postopku proti mladoletniku	na daljavo 17. 1. in 18. 1. 2022 ter 24. 1. in 25. 1. 2022 (prva izvedba), 10. 2. in 11. 2. ter 17. 2. in 18. 2. 2022 (druga izvedba), 17. 3. in 18. 3. 2022 ter 24. 3.	sodniki, državni tožilci, poravnalci v kazenskih zadevah, strokovni sodelavci na sodiščih, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih, predstavniki policije, predstavniki centrov za socialno delo;	<p>Vodji: Mirjam Kline, <i>vrhovna državna tožilka, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije</i> Deja Kozjek, <i>višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani</i></p> <p><u>Posebnosti obravnavanja mladoletnih storilcev kaznivih dejanj in mladoletniško prestopništvo</u></p> <p>Policijska obravnava mladoletnika kot osumljenca kaznivega dejanja Robert Tekavec, <i>vodja Oddelka za mladoletniško kriminaliteto, Generalna policijska uprava</i></p> <p>Varstvo pravic mladoletnikov v kazenskem postopku Zoran Stankić Rupnik, <i>odvetnik v Ljubljani</i></p>

	<p>in 25. 3. 2022 (tretja izvedba), 15. 9. in 16. 9. 2022 ter 22. 9. in 23. 9. 2022 (četrti izvedba), 3. 10. in 4. 10. 2022 ter 10. 10. in 11. 10. 2022 (peta izvedba);</p>		<p>Vloga centra za socialno delo pri obravnavi otrok in mladostnikov Irena Velić, <i>univ. dipl. soc. del., CSD Ljubljana, enota Ljubljana Šiška</i> Simona Mikec, <i>specialni pedagog, CSD Ljubljana, enota Ljubljana Bežigrad</i></p> <p>Vloga državnega tožilca v postopku proti mladoletnikom Tamara Gregorčič, <i>višja državna tožilka, Okrožno državno tožilstvo v Ljubljani</i></p> <p>Postopek proti mladoletnikom na sodišču Deja Kozjek, <i>višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani</i></p> <p>Delavnica: Obravnava konkretnega primera od storitve kaznivega dejanja do zaključnih besed strank v postopku Mirjam Kline, <i>vrhovna državna tožilka, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije</i> Deja Kozjek, <i>višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani</i> Tamara Gregorčič, <i>višja državna tožilka, Okrožno državno tožilstvo v Ljubljani</i> Robert Tekavec, <i>vodja Oddelka za mladoletniško kriminaliteto, Generalna policijska uprava</i> Irena Velić, <i>univ. dipl. soc. del., CSD Ljubljana, enota Ljubljana Šiška</i> Simona Mikec, <i>specialni pedagog, CSD Ljubljana, enota Ljubljana Bežigrad</i> Zoran Stankić Rupnik, <i>odvetnik v Ljubljani</i></p> <p><u>Izvrševanje kazenskih sankcij za mladoletnike</u></p> <p>Vpogled v kazenske sankcije zoper mladoletnike Mirjam Kline, <i>vrhovna državna tožilka, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije</i> Deja Kozjek, <i>višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani</i></p> <p>Prispevek centrov za socialno delo pri izreku sankcije Irena Velić, <i>univ. dipl. soc. del., CSD Ljubljana, enota Ljubljana Šiška</i> Simona Mikec, <i>specialni pedagog, CSD Ljubljana, enota Ljubljana Bežigrad</i></p> <p>Predstavitev vzgojnih zavodov Borut Marolt, <i>ravnatelj Zavoda za vzgojo in izobraževanje Logatec</i></p> <p>Predstavitev prevzgojnega doma Jerica Lipec, <i>direktorica Prevzgojnega doma Radeče</i></p> <p>Mladoletniški pripor in mladoletniški zapor</p>
--	---	--	--

		<p>Tomaž Bračko, <i>direktor Zavoda za prestajanje mladoletniškega zapora in kazni zapora Celje</i></p> <p>Probacija in mladoletniki? Dr. Danijela Mrhar Prelič, <i>direktorica Uprave Republike Slovenije za probacijo</i></p> <p>Nadgradnja konkretnega primera od zaključnih besed strank v postopku do izreka sankcije Mirjam Kline, <i>vrhovna državna tožilka, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije</i> Deja Kozjek, <i>višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani</i> Zoran Stankić Rupnik, <i>odvetnik v Ljubljani</i> Irena Velič, <i>univ. dipl. soc. del., CSD Ljubljana, enota Ljubljana Šiška</i> Simona Mikec, <i>specialni pedagog, CSD Ljubljana, enota Ljubljana Bežigrad</i> Borut Marolt, <i>ravnatelj Zavoda za vzgojo in izobraževanje Logatec</i> Jerica Lipec, <i>direktorica Prevezgojnega doma Radeče</i> Tomaž Bračko, <i>direktor Zavoda za prestajanje mladoletniškega zapora in kazni zapora Celje</i> Dr. Danijela Mrhar Prelič, <i>direktorica Uprave Republike Slovenije za probacijo</i></p> <p><u>Razumevanje razvoja mladoletnika</u> Poglavja iz razvojne psihologije – značilnosti obdobja adolescence Dr. Tristan Rigler, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih.</i></p> <p>Spomin mladostnika in njegov vpliv na izpoved Dr. Bernarda Dobnik Renko, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih.</i></p> <p>Psihopatologija in odkloni v vedenju Dr. Tristan Rigler, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih.</i></p> <p>Razvojne spremembe in tveganje za delinkventnost Dr. Mateja Hudoklin, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih.</i></p> <p>Psihosocialna situacija mladostnika Dr. Bernarda Dobnik Renko, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih.</i></p> <p>Mladostnik kot storilec / žrtev / priča Dr. Mateja Hudoklin, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih.</i></p> <p><u>Tehnike razgovora oziroma zaslišanje mladoletnika</u></p> <p>Pravno-formalni okvir zaslišanja mladoletnika</p>
--	--	---

			<p>Neža Miklič, <i>višja policijska inšpektorica, Generalna policijska uprava</i></p> <p>Priprava za izvedbo zaslišanja mladoletnika Neža Miklič, <i>višja policijska inšpektorica, Generalna policijska uprava</i> Dr. Mateja Hudoklin, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih.</i></p> <p>Delavnica: Izvedba zaslišanja – oblike in vrste tehnik zaslišanja ter postavljanje vprašanj Neža Miklič, <i>višja policijska inšpektorica, Generalna policijska uprava</i></p> <p>Posebnosti zaslišanja, ko je osumljenec tudi žrtev kaznivega dejanja Neža Miklič, <i>višja policijska inšpektorica, Generalna policijska uprava</i> Dr. Mateja Hudoklin, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih.</i></p>
20. strokovni posvet Ali so otroci, ki storijo protipravno ravnanje, žrtve ali storilci?	Hotel Kompas, Kranjska Gora, 7. 4. in 8. 4. 2022;	državni tožilci, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih, sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih, odvetniki, predstavniki policije;	<p>Vodji izobraževanja Barbara Jenkole Žigante, <i>vrhovna državna tožilka, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije</i> Robert Tekavec, <i>vodja Oddelka za mladoletniško kriminaliteto, Generalna policijska uprava</i></p> <p>Vzroki in tveganja agresivnega vedenja otrok Dr. Marija Anderluh, <i>dr. med., specialistka otroške in mladostniške psihiatrije, vodja Službe za otroško psihiatrijo Pediatrične klinike, Univerzitetni klinični center Ljubljana</i></p> <p>Otroci, ločitev staršev in dejavniki tveganja za razvoj težav Dr. Anja Andrejč, <i>univ. dipl. psih., Center za socialno delo Pomurje – enota Ljutomer</i></p> <p>Obravnava otrok in njihovih družin na centru za socialno delo – strokovni delavec med dolžnostmi, možnostmi in priložnostmi Anita Bregar, <i>pomočnica direktorice Centra za socialno delo Gorenjska – enota Jesenice</i></p> <p>Kako iz primeža zasvojenosti (ter vloga pravosodja in represivnih služb)? Dr. Bogdan Polajner, <i>univ. dipl. psih., soustanovitelj društva Projekt Človek</i></p> <p>Mladoletni osumljenec – primer iz prakse Primož Podbelšek, <i>višji kriminalist specialist, SKP, Policijska uprava Ljubljana</i></p> <p>Dejavniki tveganja v razvoju mladostnika Dr. Bernarda Dobnik Renko, <i>spec. klin. psih., Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Ljubljana</i></p>

			<p>»Vzgojiteljica je tepla otroke« – problem dokazovanja in pravne kvalifikacije kaznivega dejanja po 192. členu KZ-1 Nataša Valentič Kuštra, <i>višja državna tožilka, Okrožno državno tožilstvo v Kopru</i></p> <p>Kako vzpostaviti dober odnos z mladostniki? Sašo Kronegger, <i>socialni pedagog</i></p> <p>Spirala odgovornosti mladoletnikov na prestajanju vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom Jerica Lipec, <i>vodja Sektorja za tretma, Zavod za prestajanje mladoletniškega zapora in kazni zapora Celje</i></p> <p>Kako sta sodobna socializacija in vzgoja otrok povezani s protipravnim ravnanjem otrok in mladostnikov? Izr. prof. dr. Vesna Vuk Godina, <i>Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru</i></p>
Zakon o zaščiti otrok v kazenskem postopku in njihovi celostni obravnavi v Hiši za otroke	Javni zavod Hiša za otroke, Ljubljana 9. 5. 2022, 30. 5. 2022, 14. 11. 2022, 28. 11. 2022;	sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih, državni tožilci, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih;	<p>Vodji izobraževanja Barbara Jenkole Žigante, <i>vrhovna državna tožilka, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije</i> dr. Primož Gorkič, <i>vrhovni sodnik, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p>Uvodno predavanje: Hiša za otroke danes Simona Mikec, <i>univ. dipl. pedagog, direktorica Hiše za otroke</i></p> <p>Predstavitve zasnov Zakona o zaščiti otrok v kazenskem postopku in njihovi celostni obravnavi v Hiši za otroke dr. Mateja Končina Peternel, <i>vrhovna sodnica, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p>Predstavitve Javnega zavoda Hiša za otroke dr. Simona Drenik Bavdek, <i>svetnica varuha, pomočnica vodje Centra za človekove pravice, Varuh človekovih pravic Republike Slovenije</i></p> <p>Procesna ureditev zaslišanja mladoletnika po Zakonu o zaščiti otrok v kazenskem postopku in njihovi celostni obravnavi v Hiši za otroke dr. Primož Gorkič, <i>vrhovni sodnik, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p>Odmor z ogledom Javnega zavoda Hiša za otroke</p>

			<p>Zaslišanje s pomočjo strokovnjaka Dr. Mateja Hudoklin, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih., Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Ljubljana</i> Neža Miklič, <i>višja policijska inšpektorica, Generalna policijska uprava</i> Slavko Gazvoda, <i>višji sodnik, Okrožno sodišče v Mariboru</i></p>
<p>Obravnavanje nasilja v družini in žrtev nasilja v družini 2022</p>	<p>Portorož, 20. 6. in 21. 6. 2022;</p>	<p>sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih, državni tožilci, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih;</p>	<p>Vodji Marjeta Švab Širok, <i>vrhovna sodnica, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i> Mag. Matej Čujovič, <i>vrhovni sodnik, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p>Predstavitel primer: kulturne različnosti in neenakopravna obravnava Barbara Jenkole Žigante, <i>vrhovna državna tožilka, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije</i></p> <p>Kulturna različnost, migranti_ke in etnične manjšine v kontekstu nasilja v družini Dr. Sanja Cukut Krilić, <i>znanstvena sodelavka, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti</i></p> <p>Žrtve nasilja v družini, pripadnice ranljivih skupin med tradicijo in kaznivim dejanjem Dubravka Hrovatič, <i>vodja programov, Društvo SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja</i></p> <p>Predstavitel Hiše za otroke Simona Mikec, <i>direktorica, Hiša za otroke</i></p> <p>Predstavitel Zakona o zaščiti otrok v kazenskem postopku in njihovi celostni obravnavi v Hiši za otroke Mag. Matej Čujovič, <i>vrhovni sodnik, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p>Oris značilnosti zaslišanja otroka po Zakonu o zaščiti otrok v kazenskem postopku in njihovi celostni obravnavi v Hiši za otroke Dr. Primož Gorkič, <i>vrhovni sodnik, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p>Nasilje v družini in vloga zagovornika otroka Doc. dr. Jože Ruparčič, <i>namestnik varuha, Varuh človekovih pravic Republike Slovenije</i></p> <p>Predstavitel zaslišanja otroka s pomočjo strokovnjaka Dr. Mateja Hudoklin, <i>direktorica, Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Ljubljana</i></p>

<p>Osnovno usposabljanje za sodnike, državne tožilce in poravnalce v kazenskih zadevah, ki sodelujejo v postopku proti mladoletniku</p>	<p>Ljubljana, 20. 2. in 21. 2. ter 27. 2. in 28. 2. 2023 (prva izvedba), 11. 5. in 12. 5. 2023 ter 18. 5. in 19. 5. 2023 (druga izvedba), 11. 9. in 12. 9. 2023 ter 18. 9. in 19. 9. 2023 (tretja izvedba), 5. 10. in 6. 10. 2023 ter 12. 10. in 13. 10. 2023 (četrti izvedba);</p>	<p>sodniki, državni tožilci, poravnalci v kazenskih zadevah, strokovni sodelavci na sodiščih, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih, predstavniki policije, predstavniki centrov za socialno delo, odvetniki;</p>	<p>Vodja Mirjam Kline, vrhovna državna tožilka, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije</p> <p><u>Posebnosti obravnavanja mladoletnih storilcev kaznivih dejanj in mladoletniško prestopništvo</u></p> <p>Policijska obravnava mladoletnika kot osumljenca kaznivega dejanja Robert Tekavec, vodja Oddelka za mladoletniško kriminaliteto, Generalna policijska uprava</p> <p>Varstvo pravic mladoletnikov v kazenskem postopku Zoran Stankić Rupnik, odvetnik v Ljubljani</p> <p>Vloga centra za socialno delo pri obravnavi otrok in mladostnikov Irena Velič, univ. dipl. soc. del., CSD Ljubljana, enota Ljubljana Šiška</p> <p>Vloga državnega tožilca v postopku proti mladoletnikom Tamara Gregorčič, vrhovna državna tožilka, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije</p> <p>Postopek proti mladoletnikom na sodišču Deja Kozjek, višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani [prva, druga in tretja izvedba]</p> <p>Delavnica: Obravnava konkretnega primera od storitve kaznivega dejanja do zaključnih besed strank v postopku Mirjam Kline, vrhovna državna tožilka, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije Deja Kozjek, višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani Tamara Gregorčič, vrhovna državna tožilka, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije Robert Tekavec, vodja Oddelka za mladoletniško kriminaliteto, Generalna policijska uprava Irena Velič, univ. dipl. soc. del., CSD Ljubljana, enota Ljubljana Šiška Zoran Stankić Rupnik, odvetnik v Ljubljani</p> <p><u>Izvrševanje kazenskih sankcij za mladoletnike</u></p> <p>Postopek proti mladoletnikom na sodišču Deja Kozjek, višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani [četrti izvedba]</p> <p>Uvod: Vpogled v kazenske sankcije zoper mladoletnike Mirjam Kline, vrhovna državna tožilka, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije [prva, druga in tretja izvedba] Deja Kozjek, višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani [četrti izvedba]</p>
---	---	--	---

			<p>Prispevek centrov za socialno delo pri izreku sankcije Simona Mikec, <i>univ. dipl. ped., direktorica Hiše za otroke</i></p> <p>Predstavitev vzgojnih zavodov Borut Marolt, <i>ravnatelj Zavoda za vzgojo in izobraževanje Logatec</i></p> <p>Predstavitev prevzgojnega doma Radeče Viktorija Erpič, <i>direktorica Prevzgojnega doma Radeče</i></p> <p>Mladoletniški pripor in mladoletniški zapor Tatjana Kavšek, <i>pedagoginja, Zavod za prestajanje mladoletniškega zapora in kazni zapora Celje</i> Martin Ravenščak, <i>psiholog, Zavod za prestajanje mladoletniškega zapora in kazni zapora Celje</i></p> <p>Probacija in mladoletniki? Dr. Danijela Mrhar Prelič, <i>direktorica Uprave Republike Slovenije za probacijo</i></p> <p>Delavnica: Nadgradnja konkretnega primera od zaključnih besed strank v postopku do izreka sankcije Mirjam Kline, <i>vrhovna državna tožilka, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije</i> Zoran Stankić Rupnik, <i>odvetnik v Ljubljani</i> Simona Mikec, <i>univ. dipl. ped., direktorica Hiše za otroke</i> Borut Marolt, <i>ravnatelj Zavoda za vzgojo in izobraževanje Logatec</i> Viktorija Erpič, <i>direktorica Prevzgojnega doma Radeče</i> Tatjana Kavšek, <i>pedagoginja, Zavod za prestajanje mladoletniškega zapora in kazni zapora Celje</i> Martin Ravenščak, <i>psiholog, Zavod za prestajanje mladoletniškega zapora in kazni zapora Celje</i> Dr. Danijela Mrhar Prelič, <i>direktorica Uprave Republike Slovenije za probacijo</i></p> <p><u>Razumevanje razvoja mladoletnika</u></p> <p>Poglavja iz razvojne psihologije – značilnosti obdobja adolescence Dr. Tristan Rigler, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih.</i></p> <p>Psihopatologija in odkloni v vedenju Dr. Tristan Rigler, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih.</i></p> <p>Psihopatologija in odkloni v vedenju (nadaljevanje predavanja) Dr. Tristan Rigler, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih.</i></p>
--	--	--	---

			<p>Spomin mladostnika in njegov vpliv na izpoved Dr. Bernarda Dobnik Renko, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih.</i></p> <p>Razvojne spremembe in tveganje za delinkventnost Dr. Mateja Hudoklin, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih.</i></p> <p>Psihosocialna situacija mladostnika Dr. Bernarda Dobnik Renko, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih.</i></p> <p>Mladostnik kot storilec / žrtev / priča Dr. Mateja Hudoklin, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih.</i></p> <p>Priprava za izvedbo zaslišanja mladoletnika Neža Miklič, <i>višja policijska inšpektorica, Policijska akademija</i> Dr. Mateja Hudoklin, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih.</i></p> <p>Vrste zaslišanj, protokol izvedbe zaslišanja, posamezne faze zaslišanja Neža Miklič, <i>višja policijska inšpektorica, Policijska akademija</i></p> <p>Izvedba zaslišanja- izpraševanje, vrste vprašanj, psihološki elementi Neža Miklič, <i>višja policijska inšpektorica, Policijska akademija</i> Dr. Mateja Hudoklin, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih.</i></p> <p>Delavnica: Izvedba zaslišanja Neža Miklič, <i>višja policijska inšpektorica, Policijska akademija</i> Dr. Mateja Hudoklin, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih.</i></p>
21. strokovni posvet Otrok – dokazno sredstvo?!	Grand Hotel Eurostars, Ljubljana, 13. 4. in 14. 4. 2023;	državni tožilci, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih, sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih, odvetniki, predstavniki policije;	<p>Vodji seminarja mag. Jride Mršnik Poljšak, <i>okrožna državna tožilka, Okrožno državno tožilstvo v Ljubljani</i> Robert Tekavec, <i>vodja Oddelka za mladoletniško kriminaliteto, Generalna policijska uprava</i></p> <p>Obrazložitev otroka v policijskem postopku Primož Podbelšek, <i>kriminalistični inšpektor specialist SKP III, Sektor kriminalistične policije PU Ljubljana</i></p> <p>Otrokom prijazna streha</p>

			<p>Simona Mikec, <i>univ. dipl. ped., Direktorica Hiše za otroke</i></p> <p>Povej mi kaj se je zgodilo (ustrezno postavljanje vprašanj otrokom – žrtvam) Vesna Babnik, <i>univ. dipl. soc. del., Hiša za otroke</i></p> <p>Zaslišanje otroka v Hiši za otroke – predstavitev na primeru Marjetica Žibert, <i>okrožna sodnica svetnica, Okrožno sodišče v Novem mestu Delo z otroki, žrtvami kaznivih dejanj</i> Mag. Valerija Ilešič Toš, <i>univ. dipl. soc. del., Center za socialno delo Spodnje Podravje, enota Ptuj</i></p> <p>Pravna zloraba otrok: se ji lahko izognemo? Dr. Tristan Rigler, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih., Univerzitetna psihiatrična klinika Ljubljana</i></p> <p>Pogovor z otrokom, ki je gluha ali naglušna Mag. Barbara Lenart Bregar, <i>univ. dipl. psih., v.d. ravnateljice srednje šole in doma, Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana</i> Bojan Mord, <i>tolmač slovenskega znakovnega jezika, Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana</i></p> <p>Ginekološki pregled otroka prof. dr. Ksenija Geršak, <i>dr. med., Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani in Ginekološka klinika UKC Ljubljana</i></p> <p>Protokol urgentne pediatrične ambulante ob sumu storitve kaznivega dejanja nad otrokom in mladostnikom Asist. dr. Veronika Velenšek, <i>dr. med., Pediatrična klinika</i> Nina Milenković Kikelj, <i>dr. med., Pediatrična klinika</i></p> <p>Kako v postopkih delovati podporno v odnosu z otrokom žrtvijo kaznivega dejanja Mag. Mateja Štirn, <i>univ. dipl. psih., ISA institut</i></p> <p>Tobogan vplivanja in interesi otroka Branko Gruban, <i>akreditiran poslovni komunikator</i></p>
<p>Konferenca sodnikov Evropskega sodišča za človekove pravice</p>	<p>Grand Hotel Bernardin, Portorož, 5. 5. 2023;</p>	<p>sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih, odvetniki, (višji) državni odvetniki;</p>	<p>Vodji konference Mag. Matej Čujovič, <i>vrhovni sodnik, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i> Ana Vilfan Vospernik, <i>koordinatorka v oddelku Juriskonzulta, Evropsko sodišče za človekove pravice</i></p> <p>Evropska konvencija o človekovih pravicah in Listina Evropske unije o temeljnih pravicah – otrokove pravice</p>

			<p>Dr. Marko Bošnjak, <i>Slovenija, predsednik Prve sekcije in podpredsednik sodišča, sodnik, Evropsko sodišče za človekove pravice</i></p> <p>Razmerje med starši in otroki, predvsem v zvezi s postopki posvojitve Dr. Pere Pastor Vilanova, <i>Andora, predsednik Tretje sekcije, sodnik, Evropsko sodišče za človekove pravice</i></p> <p>Nastanek pravnega razmerja med starši in otrokom, ki ga je rodila nadomestna mati Dr. Ivana Jelić, <i>Črna Gora, sodnica, Evropsko sodišče za človekove pravice</i></p> <p>Razvoj sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice o nasilju v družini, vključno z oblikami spletnega nasilja Dr. Saadet Yüksel, <i>Turčija, sodnica, Evropsko sodišče za človekove pravice</i></p> <p>Kaj subsidiarnost in prosta presoja domačih sodišč pomenita v praksi? Frédéric Krenc, <i>Belgija, sodnik, Evropsko sodišče za človekove pravice</i></p> <p>Predstavitve spletne strani Evropskega sodišča o človekovih pravicah o izmenjavi znanj (»External Knowledge Sharing«) – družinsko pravo Ana Vilfan Vospernik, <i>koordinatorka v oddelku Juriskonzulta, Evropsko sodišče za človekove pravice</i></p>
<p>Izobraževalni dnevi Vrhovnega državnega tožilstva Republike Slovenije in društva državnih tožilcev Slovenije</p>	<p>Terme Vivat, Moravske Toplice, 8. 6. in 9. 6. 2023;</p>	<p>državni tožilci, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih;</p>	<p>Vodja Mirjam Kline, <i>vrhovna državna tožilka, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije</i></p> <p>Zgodilo se je ... kako naprej? Simona Mikec, <i>direktorica Javnega zavoda Hiša za otroke</i></p> <p>Se pripravim, te aktivno poslušam, nato ustrezno intervjuvam in tako pridobim verodostojne podatke o dejanju Neža Miklič, <i>višja policijska inšpektorica, Višja policijska šola, Generalna policijska uprava, mednarodno certificirana strokovnjakinja za izvedbo forenzičnega intervjuja</i></p> <p>Uporabnost usposabljanja za izvajanje psihosocialne pomoči in terapij v Hiši za otroke Sandra Smiljanić, <i>strokovna delavka v Javnem zavodu Hiša za otroke</i></p>

<p>Delavnice »Sodno izvedenstvo v družinskih zadevah«</p>	<p>Ljubljana, 1. izvedba: 2. 10. 2023, 2. izvedba: 3. 10. 2023 in 3. izvedba: 6. 10. 2023;</p>	<p>izobraževanje je bilo namenjeno sodnikom prve stopnje in njihovim strokovnim sodelavcem, sodnim izvedencem, ki delujejo na družinskopravnem področju, in predstavnikom centrov za socialno delo, ki v zadevah s področja družinskega sodstva podajajo mnenja, in sicer navedenim ciljnim skupinam z območja celotne Republike Slovenije;</p>	<p>Vodita: Katarina Parazajda, <i>višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani</i> Aleksander Šmid, <i>višji sodnik, Višje sodišče v Celju</i></p> <p>Kaj naj vsebuje mnenje centra za socialno delo v postopkih za varstvo otrok Katarina Parazajda, <i>višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani</i> Aleksander Šmid, <i>višji sodnik, Višje sodišče v Celju</i></p> <p>Kako sodni izvedenec kliničnopsihološke stroke oblikuje izvedensko mnenje Dr. Bernarda Dobnik Renko, <i>sodna izvedenka kliničnopsihološke stroke</i> Doc. dr. Jana Kodrič, <i>sodna izvedenka kliničnopsihološke stroke</i></p> <p>Kako sodni izvedenec psihiater oblikuje izvedensko mnenje Branko Brinšek, <i>sodni izvedenec s področja psihiatrije</i></p> <p>Obravnava praktičnega primera – delo v skupinah z vodji skupin</p> <p>Predstavitev ugotovitev posameznih skupin in odprtih problemov z razpravo</p>
<p>Simpozij »Sodno izvedenstvo v družinskih zadevah«</p>	<p>Ljubljana, 12. 12. 2023;</p>	<p>izobraževanje je bilo namenjeno širši strokovni javnosti, ki se pri svojem delu srečuje s področjem izvedenstva v postopkih družinskega sodstva (sodniki, strokovni sodelavci, državni tožilci, državni odvetniki, sodni izvedenci, predstavniki centrov za socialno delo, predstavniki Varuha</p>	<p>Vodi: mag. Matej Čujovič, <i>vrhovni sodnik, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p>Predstavitev aktivnosti medresorske skupine na Ministrstvu za pravosodje v zvezi z izvedenstvom v družinskih postopkih mag. Valerija Jelen Kosi, <i>državna sekretarka, Ministrstvo za pravosodje</i></p> <p>Predstavitev rezultatov in ugotovitev izvedenih delavnic na temo Sodno izvedenstvo v družinskih zadevah v oktobru 2023 Katarina Parazajda, <i>višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani</i> Aleksander Šmid, <i>višji sodnik, Višje sodišče v Celju</i></p> <p>Srečanje z duševno boleznijo v postopkih s področja družinskega sodstva Branko Brinšek, <i>sodni izvedenec za strokovno področje medicina, podpodročje psihiatrija</i></p> <p>Pogovor izvedenca z otrokom</p>

		<p>človekovih pravic, predstavniki Socialne inšpekcije, predstavniki Hiše za otroke, predstavniki Ministrstva za pravosodje), in sicer navedenim ciljnim skupinam z območja celotne Republike Slovenije;</p>	<p>dr. Bernarda Dobnik Renko, <i>sodna izvedenka za strokovno področje psihologija, podpodročje klinična psihologija</i></p> <p>Smernice za izvedensko delo v družinskih zadevah doc. dr. Jana Kodrič, <i>sodna izvedenka za strokovno področje psihologija, podpodročje klinična psihologija</i></p> <p>Razgovor sodnika z otrokom Maike Barnard, <i>sodnica, vodja družinskega oddelka na Okrajnem sodišču v Hamburgu, Nemčija</i></p> <p>Okrogla miza o odprtih vprašanjih sodnega izvedenstva v družinskih zadevah</p> <p>Moderator okrogle mize: mag. Matej Čujovič, <i>vrhovni sodnik, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p>Udeleženci okrogle mize: Aleksander Šmid, <i>višji sodnik, Višje sodišče v Celju</i> doc. dr. Jana Kodrič, <i>sodna izvedenka za strokovno področje psihologija, podpodročje klinična psihologija</i> Branko Brinšek, <i>sodni izvedenec za strokovno področje medicina, podpodročje psihiatrija</i> Tatjana Milavec, <i>sekretarka Skupnosti centrov za socialno delo Slovenije</i> dr. Jerneja Maček, <i>sodna izvedenka za strokovno področje medicina, podpodročje otroška in mladostniška psihiatrija</i> Irena Toš Koren, <i>sodna izvedenka za strokovno področje psihologija, podpodročje psihologija družine</i> Dina Vanja Dobovičnik, <i>sodna izvedenka strokovno področje socialno delo, podpodročje socialno delo</i></p>
<p>Zakon o zaščiti otrok v kazenskem postopku in njihovi celostni obravnavi v Hiši za otroke</p>	<p>Javni Zavod Hiša za otroke, Ljubljana, 28. 3. 2024 (prva izvedba), 15. 4. 2024 (druga izvedba);</p>	<p>sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih, državni tožilci, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih;</p>	<p>Vodja izobraževanja Barbara Jenkole Žigante, <i>vrhovna državna tožilka, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije</i></p> <p>Uvodno predavanje: Celostna obravnava otroka Urša Kovač, <i>univ. dipl. prav., Hiša za otroke</i> [prva izvedba] Simona Mikec, <i>univ. dipl. pedagog, direktorica Hiše za otroke</i> [druga izvedba]</p> <p>Procesna ureditev zaslišanja mladoletnika po Zakonu o zaščiti otrok v kazenskem postopku in njihovi celostni obravnavi v Hiši za otroke Urša Kovač, <i>univ. dipl. prav., Hiša za otroke</i></p>

			<p>Predstavitev primera zaslišanja otroka v Hiši za otroke Selma Hasanović, <i>pravosodna svetnica, Okrožno sodišče v Kopru</i></p> <p>Odmor z ogledom Javnega zavoda Hiša za otroke</p> <p>Zaslišanje s pomočjo strokovnjaka – psihološki vidik Dr. Mateja Hudoklin, <i>univ. dipl. psih., spec. klin. psih., Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Ljubljana</i></p> <p>Zaslišanje s pomočjo strokovnjaka – pogled strokovnjaka Nina Mezinec, <i>kriminalistična inšpektorica specialistka, Generalna policijska uprava, Uprava kriminalistične policije</i></p>
22. strokovni posvet Otrok – zrcalo družbe!	Hotel Slon, Ljubljana, 18. 4. in 19. 4. 2024;	državni tožilci, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih, sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih, odvetniki, predstavniki policije;	<p>Vodji seminarja mag. Jride Mršnik Poljšak, <i>okrožna državna tožilka, Okrožno državno tožilstvo v Ljubljani</i> Robert Tekavec, <i>vodja Oddelka za mladoletniško kriminaliteto, Generalna policijska uprava</i></p> <p>Grobost – odraz današnje družbe? Prof. dr. Dragan Petrovec, <i>Inštitut za kriminologijo, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani</i></p> <p>AMOK – vpliv psihičnih motenj na pojav agresivnega vedenja Prof. dr. Peter Pregelj, <i>dr. med., sodni izvedence za področje psihiatrije</i></p> <p>Ukrepanje ob AMOK dogodkih Vlado Ilič, <i>višji samostojni policijski inšpektor, Generalna policijska uprava, Služba generalnega direktorja policije</i></p> <p>Otrok v kazenskem pravu – onkraj meja kazenske odgovornosti Izr. prof. dr. Miha Šepec, <i>Pravna fakulteta Univerze v Mariboru</i></p> <p>Podporni odnosi kot ključni pogoj za učinkovito spoprijemanje z medvrstniškim nasiljem Izr. prof. dr. Katja Košir, <i>Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru</i></p> <p>Motivacija v odnosih – optimizem? Opažanja zdravnice o vplivu psihološkega zdravja na zdravje celotnega telesa Sanela Peresciutti, <i>dr. med., Univerzitetni klinični center Ljubljana</i></p>

			<p>Nasilje na internetu Nina Mezinec, <i>kriminalistična inšpektorica specialistka, Generalna policijska uprava, Uprava kriminalistične policije</i></p> <p>Mladoletniška kriminaliteta s poudarkom na medvrstniškem nasilju Prof. dr. Katja Filipčič, <i>Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani</i></p> <p>Obravnavanje otrok in mladostnikov v primerih medvrstniškega nasilja na centrih za socialno delo Rebeka Kovačec, <i>mag. psih., Center za socialno delo Ljubljana Šiška</i></p> <p>Strokovni centri in medvrstniško nasilje Borut Marolt, <i>ravnatelj Strokovnega centra Logatec</i></p> <p>Preprečevanje in ustavljanje vrstniškega nasilja – izkušnje pri delu z otroki in mladimi Katja Zabukovec Kerin, <i>Društvo za nenasilno komunikacijo</i></p> <p>Vpliv spletnih omrežij na nasilje Izr. prof. dr. Dan Podjed, <i>antr., Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU in Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani</i></p>
Družinskopravna šola 2024	Riki Balance Hotel, Bled, 16. 5. in 17. 5. 2024;	sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih, (višji) državni odvetniki, kandidati za državne odvetnike, odvetniki;	<p>Vodja šole Mag. Matej Čujovič, <i>vrhovni sodnik, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p><u>Prvi dan, 16. maj – NASILJE V DRUŽINI</u></p> <p>Razveza zakonske zveze v primeru nasilja v družini Prof. dr. Barbara Novak, <i>Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani</i></p> <p>Družinskopravni spori: med vsebino in postopkom Mag. Nina Betetto, <i>vrhovna sodnica, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p>Izzivi in potrebe na področju obravnave nasilja v družini Doc. dr. Jasna Podreka, <i>Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani in Društvo SOS telefon</i></p> <p>Nasilje in postopki na sodišču Tanja Hrovat Svetičič, <i>strokovna vodja namestitvenih programov, Društvo za nenasilno komunikacijo</i></p> <p>Obnavljanje nasilja v družini v družinskih postopkih</p>

		<p>Vanja Tinta Tavčar, <i>okrožna sodnica, Okrožno sodišče v Ljubljani</i></p> <p>Okrogla miza na temo Zakona o preprečevanju nasilja v družini (ZPND) Moderator: Mag. Matej Čujovič, <i>vrhovni sodnik, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i> Sodelujoči: Katarina Parazajda, <i>višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani</i> Frida Burkelc, <i>višja sodnica, Okrožno sodišče v Celju</i> Andrej Razdrih, <i>odvetnik, Odvetniška pisarna Razdrih</i> Sabina Krancelbinder Krapež, <i>univ. dipl. prav., Center za socialno delo Pomurje, Enota Lendava</i> Doc. dr. Jasna Podreka, <i>Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani in Društvo SOS telefon</i> Tanja Hrovat Svetičič, <i>strokovna vodja namestitvenih programov, Društvo za nenasilno komunikacijo</i></p> <p><u>Drugi dan, 17. maj – POLOŽAJ OTROKA V POSTOPKU</u></p> <p>Položaj otroka v sodnem postopku Dr. Mateja Končina Peternel, <i>vrhovna sodnica, Vrhovno sodišče Republike Slovenije</i></p> <p>Kolizijsko skrbništvo v praksi Tajka Golob Obrenovič, <i>odvetnica, Gross & Golob</i></p> <p>Razumevanje odnosa med sprtima staršema Branko Brinšek, <i>dr. med. spec. psih., sodni izvedenec za strokovno področje medicine in podpodročje psihiatrije</i></p> <p>Zagovorništvo otrok Maša Gril, <i>območna koordinatorica zagovorništva otrok, Varuh človekovih pravic Republike Slovenije</i></p> <p>Pridobitev otrokovega mnenja Dr. Anja Andrejč Balažic, <i>univ. dipl. psih., Center za socialno delo Pomurje, Enota Ljutomer</i></p>
--	--	--

Vsako leto v okviru Izobraževalnih dnevov Društva državnih tožilcev Slovenije CIP organizira strokovno ekskurzijo z obiskom različnih zavodov in centrom:

Center za usposabljanje, delo in varstvo Črne na Koroškem	2018
---	------

Terapevtska komuna v okviru Skupnosti srečanje (Zavod Pelikan, Karitas), Kostanjevica pri Novi Gorici;	2019	
Vzgojni zavod: odpovedano zaradi epidemiološke situacije;	2020	
Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec	Radeče, 10. 9. 2021;	državni tožilci, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih, sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih;
Vzgojno – izobraževalni zavod Višnja Gora	Višnja Gora, 1. 4. 2022;	državni tožilci, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih, sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih;
Prevzgojni dom Radeče	2023	državni tožilci, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih, sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih;
Center za usposabljanje, delo in varstvo Črne na Koroškem	2024	državni tožilci, strokovni sodelavci na državnih tožilstvih, sodniki, strokovni sodelavci na sodiščih;

Po navedbah CIP so programi izobraževanj, ki jih organizirajo v drugem polletju, so trenutno še v pripravi. Posamezna predavanja na temo spolnega nasilja in obravnavo žrtev spolnega nasilja na sodiščih bodo morda vključena Kazenskopravno šoli in v Izobraževalne tožilske dneve. Obe izobraževanji sta sicer namenjeni točno določeni ciljni skupini (kazenski sodniki in državni tožilci)

Izobraževalne aktivnosti Odvetniške zbornice Slovenije (Odvetniška Akademija):

Tabela izobraževalnih aktivnosti, ki jih je izvedel SCSD med letoma 2018 in 2024 (junij):

<p>Odvetniška šola 2018</p>	<p>Kongresni center Bernardin, Portorož petek, 13. april 2018</p>	<p>Sekcija G – Družinska sekcija-družinski zakonik</p> <p>Moderira: dr. Nana Weber</p> <p>Premoženjski režim med zakonci prof. dr. Barbara Novak, <i>PF Ljubljana</i></p> <p>Novosti razmerij med starši in otroki dr. Nana Weber, <i>odvetnica v Ljubljani</i></p> <p>Vloga odvetnika v družinskih sporih Petruša Jager, <i>odvetnica v Ljubljani</i></p> <p>Ukrepi za varstvo otroka mag. Nadja Marolt, <i>okrožna sodnica, vodja Oddelka za družinsko sodstvo na Okrožnem sodišču v Ljubljani</i></p>
<p>Odvetniška šola 2019</p>	<p>Kongresni center Bernardin, Portorož petek, 22. marec 2019</p>	<p>Sekcija H – Civil 2 in družinska 1 (Dvorana Europa)</p> <p>Moderira: odvetnica Petruša Jager</p> <p>Nepravdni postopek-novosti, ki jih prinaša ZNP-1 mag. Matej Čujovič, <i>višji sodnik, Višje sodišče v Ljubljani</i></p> <p>Ukrepi za zaščito otrokove koristi mag. Matej Čujovič, <i>višji sodnik, Višje sodišče v Ljubljani</i></p> <p>Sekcija I – Družinska 2 (Dvorana Europa)</p> <p>Moderira: odvetnica Petruša Jager</p> <p>Kdo je ogrožen otrok? Simona Mikec, <i>Center za socialno delo Ljubljana, enota Vič Rudnik</i></p>

		<p>Odvzem otroka Frida Burkelc, <i>višja sodnica, Okrožno sodišče v Celju</i></p> <p>Začasne odredbe po novem Družinskem zakoniku mag. Nadja Marolt, <i>okrožna sodnica, vodja družinskega oddelka Okrožnega sodišča v Ljubljani</i></p> <p>Družinski odvetniki po novem Petruša Jager, <i>odvetnica</i></p>
ODVETNIŠKA ŠOLA 2020	18. SEPTEMBER 2020, CANKARJEV DOM, LINHARTOVA DVORANA	/
Odvetniška šola 2021	Četrtek 21. oktober 2021, Kongresni center Bernardin v Portorožu	/
Odvetniška šola 2022	Petek, 1. april 2022 Kongresni center Bernardin v Portorožu	<p>Sekcija H – Civilna sekcija 3</p> <p>Največja korist otroka in ogroženost Petruša Jager, <i>okrožna sodnica, Družinski oddelek Okrožnega sodišča v Ljubljani</i></p> <p>Udeležba v nepravdnih postopkih s poudarkom na družinskih zadevah mag. Matej Čujovič, <i>vrhovni sodnik, Vrhovno sodišče RS</i></p> <p>Udeležba v nepravdnih postopkih s poudarkom na družinskih zadevah mag. Matej Čujovič, <i>vrhovni sodnik, Vrhovno sodišče RS</i></p>
Odvetniška šola 2023	Petek, 24. marec 2023 Kongresni center Bernardin v Portorožu	<p>Sekcija B – Civilna sekcija</p> <p>Zaupanje v varstvo in vzgojo skozi prizmo otrokove koristi Petruša Jager, <i>sodnica na Družinskem oddelku Okrožnega sodišča v Ljubljani</i></p> <p>Sekcija I – Redno usposabljanje za zagovornike, ki sodelujejo v postopku proti mladoletniku Zoran Stankić Rupnik, <i>odvetnik,</i> Neža Miklič, <i>višja policijska inšpektorica,</i></p>

		<p>mag. Iride Mršnik Poljšak, <i>okrožna državna tožilka in Timon Hren, odvetnik</i></p> <p>(skupaj 6 šolskih ur)</p>
ODVETNIŠKA ŠOLA 2024	KONGRESNI CENTER BERNARDIN V PORTOROŽU, 5. april 2024	<p>Sekcija E – DRUŽINSKO PRAVO: SKUPNO STARŠEVSTVO, KOLIZIJSKI SKRBNIK, PREŽIVNINE, IZVRŠLJIVOST SODB IN SODNIH PORAVNAV«</p> <p>«MNENJE CSD IN RAZMERJE DO IZVEDENKEGA MNENJA« Aleksander Šmid, <i>višji sodnik, Višje sodišče v Celju</i></p> <p>»SKUPNO STARŠEVSTVO PO RAZPADU ŽIVLJENJSKE SKUPNOSTI« Katarina Parazajda, <i>višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani</i></p> <p>»PREŽIVNINA PRI SKUPNEM STARŠEVSTVU« Matej Papler, <i>višji sodnik, Višje sodišče v Kopru</i></p> <p>»KOLIZIJSKI SKRBNIK OTROKA V DRUŽINSKIH POSTOPKIH – POGLED SODNIKA« Vanja Tinta Tavčar, <i>okrožna sodnica, Okrožno sodišče v Ljubljani</i></p> <p>»OTROKOVA KORIST ALI KORIST STRANKE« mag. Matej Čujovič, <i>vrhovni sodnik, Vrhovno sodišče RS</i></p> <p>RAZPRAVA</p> <p>Sekcija F – REDNO USPOSABLJANJE ZA ZAGOVORNIKE, KI SO DELUJEJO V POSTOPKU PROTI MLADOLETNIKU</p> <p>skupaj 6 šolskih ur</p> <p>TRAJANJE REDNEGA USPOSABLJANJA Program rednega usposabljanja:</p> <p>Predstavitev uveljavitve 2. odstavka 1. člena ZZOKPOHO Zoran Stankić Rupnik Mladoletniška kriminaliteta in kazensko pravni odzivi nanje; pregled stanja in sodobnih izzivov v Sloveniji Dr. Mojca M. Plesničar in Dr. Jasmina Arnež</p>

		<p>Predstavitve primerov in razprava Jride Mršnik Poljšak in Zoran Stankić Rupnik</p>
--	--	---

Izobraževalne aktivnosti Skupnosti centrov za socialno delo (SCSD):

Tabela izobraževalnih aktivnosti, ki jih je izvedel SCSD med letoma 2018 in 2024 (junij):

Vloga strokovnega delavca CSD v družinskih postopkih na sodišču	13. -14. junij 2024, Žalec	<p>Predavatelji Sandra Babič, direktorica CSD Pomurje Zoran Stankić Rupnik, odvetnik in kolizijski skrbnik Frida Burkelc, družinska sodnica, Okrožno sodišče Celje</p> <p>Priprava predloga za ukrep trajnejšega značaja in začasno odredbo, vpogled v vlogo strokovnega delavca - priča v postopku ali/in predlagatelj, krepitev strokovne samozavesti, vpogled v vlogo sodnika, odvetnika in kolizijskega skrbnika v postopku na sodišču.</p> <p>Priprava predloga I. Priprava predloga II. Vloga odvetnika, vloga kolizijskega skrbnika Vloga sodnika Simulacija primera na sodišču, analiza, diskusija</p> <p>V obliki predavanj, simulacije postopka na sodišču z vsemi deležniki, analize in diskusije.</p>
Stiki pod nadzorom	23. april 2024, Ljubljana	<p>Mojca Ojstrež Kogovšek, strok. del CSD Sendi Murgel, socialna inšpektorica</p> <p>V uvodnem predavanju bomo pregledali pravne podlage za izvajanje stikov pod nadzorom ter opredelili namen stikov pod nadzorom. Pregledali bomo celoten proces od začetka odredbe do začetka stikov, priprave in izvedbe stikov ter priprave poročila za sodišče. Nadaljevali bomo z vajami - igro vlog ter delom v manjših skupinah. V zadnjem delu bodo predstavljene ugotovitve socialne inšpekcije iz opravljenih nadzorov. Udeleženci so vabljeni, da skozi izobraževanje izpostavijo vprašanja in morebitne dileme v zvezi s stiki pod nadzorom.</p>

<p>VARSTVO OTROKOVIH KORISTI V POSTOPKIH NA CENTRU ZA SOCIALNO DELO</p>	<p>11. april, 7. maj, 4. junij, 20. junij, Ljubljana</p>	<p>Sklop 1: Koristi otroka – zagovornik otroka, sodelovanje s sodišči, mandat CSD Predavatelji: predstavnik Varuha človekovih pravic, predstavnik Okrožnega sodišča, Mišo Pavlovič, strok. del CSD</p> <p>Zagovorništvo otrok Dr. Jože Ruparčič, namestnik varuha človekovih pravic Mag. Lea Javornik, strokovna služba Varuha človekovih pravic</p> <p>Sodelovanje s sodišči Tadeja Oštir, okrožna sodnica, Okrožno sodišče v Ljubljani</p> <p>Varstvo koristi otroka na CSD v postopkih po družinskem zakoniku Mišo Pavlovič, strokovni delavec centra za socialno delo</p> <p>Sklop 2: Razvojne potrebe otrok in mladostnikov Predavatelji: dr. Bernarda Dobnik Renko</p> <p>Senzibilizacija staršev o potrebah otrok Potrebe otrok po razvojnih obdobjih Podpora staršema za komunikacijo v postopku ločitve Odtujevanje – prepoznavanje, svetovanje Priprava mnenja za sodišče (ocena starševskih kompetenc, predlog stikov) Delavnica</p> <p>Sklop 3: Pogovor z otrokom in mladostnikom Predavatelji: mag. Metoda Maj</p> <p>Uvodna komunikacija z otrokom in mladostnikom Psihološki pomen ustreznega informiranja in etika Otrokovo počutje, čustva, mišljenje in želje v sodnem postopku Pogovor o družinskih razmerah - metode in tehnike Strokovni pogled na otrokovo mnenje Celostna obravnava družine in presoja otrokove koristi</p> <p>Sklop 4: Mnenje za sodišče – ugotovitve SI, analiza primera mnenja CSD za sodišče Predavatelji: Sendi Murgel, Peter Stefanoski, dr. Anja Andrejč Balazic, Nina Cigut</p> <p>Ugotovitve Socialne inšpekcija in priporočila</p>
---	--	---

		<p>Sendi Murgel in Peter Stefanoski</p> <p>Mnenje za sodišče na CSD – analiza primera Anja Andrejč Balažic in Nina Cugut, strokovni delavki CSD Pomurje</p> <p>Diskusija: vprašanja in predlogi</p>
	9. maj 2023	<p>PRIPRAVA PREDLOGA ZA SODIŠČE V POSTOPKIH ZA VARSTVO KORISTI OTROKA SAŠA CAR IN SANDRA BABIČ</p>
	25. maj 2023	<p>SPREMEMBA PRIHKA OTROKU MAG. METODA MAJ</p>
	16. maj 2023	<p>VZGAJATI LOČENO – PSIHOEDUKACIJA STARŠEV TAJA BORŠTNAR</p>
	28. februar in 9. marec 2023	<p>OTROK V SREDIŠČU RAZVEZE STARŠEV, dvodnevni ZOOM in v živo DR. ANJA ANDREJČ BALAZIČ</p>
		<p>USPOSABLJANJE ZA DRUŽINSKEGA MEDIATORJA Usposabljanje poteka v obliki 4 vsebinskih modulov, v skupnem obsegu 161 ur in je uvrščeno na seznam potrjenih programov usposabljanja za mediatorje na MDDSZ.</p>
	12. in 19.9.2023 28.9.2023	<p>DRUGA NADALJEVALNA USPOSABLJANJA ZA MEDIATORJE: RAZDELITEV PREMOŽENJA IN OBLIKOVANJE PREDLOGA ZA SODIŠČE, SIMONA FRUMEN</p> <p>TEHNIKE POGAJANJ V MEDIACIJI, RUDI TAVČAR</p>
	29. marec in 5. april 2022	<p>PRIPRAVA POROČILA IN MNENJA ZA SODIŠČE, VANJA DINA DOBOVIČNIK 2 izvedbi</p>
	8. november 2022 13. december 2022	<p>CSD MED PREDLOGOM UKREPOV IN POMOČJO DRUŽINI ANITA BREGAR 2 izvedbi</p>

10. maj 2022	MULTIDISCIPLINARNI PRISTOP K OBRAVNAVI NASILJA V DRUŽINI SAŠA CAR, MANUELA MORŠIČ, BORIS RAKUŠA Udeleženci strokovni delavci in policisti.
24. november 2022	PREDHODNO SVETOVANJE IN MEDIACIJA NA CSD MARKO VERDEV, SENDI MURGEL
10. november 2022	VZGAJATI LOČENO – PSIHOEDUKACIJA STARŠEV TAJA BORŠTNA
10. marec 2022 Spletna izvedba	OTROK V SREDIŠČU RAZVEZE STARŠEV, DR. ANJA ANDREJČ
18. marec 2022	SVETOVALNO DELO IN MNENJE OB LOČITVI DRUŽINE, DR. ANJA ANDREJČ
25. januar 2022 Spletna izvedba	DELO Z MATIČNO DRUŽINO OTROKA V REJNIŠTVU IN PRIPRAVA PREDLOGA ZA SODIŠČE, PETER STEFANOSKI, SENDI MURGEL
2021	DELO S PSIHOLOŠKO TRAVMO UPORABNIKA SOCIALNEGA VARSTVA Mag. Miran Možina
2021	VAROVALNI IN RIZIČNI DEJAVNIKI RAZVOJA IN UČENJA OTROK Dr. Ljubica Marjanovič Umek
2021	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA MLADOSTNIKA Dr.Ljubica Marjanovič Umek
2021	POGOVOR Z OTROKOM V KRIZNIH SITUACIJAH Neža Miklič
2021	STROKOVNO DELO Z MLADOSTNIKI S TEŽAVAMI V ODRAŠČANJU IN NJIHOVIMI STARŠI Marjeta Dečman

2021	ODVZEM OTROKA Z NEPOSREDNO IZROČITVIJO Anita Bregar (CSD) Frida Burkelc (sodnica) Peter Ivkovič (izvršitelj)
2021	SKUPNO VARSTVO IN VZGOJA OTROKA - razvezni postopek Mag. Metoda Maj, Rebeka Kovačec in Frida Burkelc
2021	STILI NAVEZANOSTI IN ODTUJITEV OTROKA OD STARŠA Dr. Anja Andrejč
2021	DELO S POVZROČITELJI NASILJA Katja Zabukovec Kerin, DNK
2021	USPOSABLJANJE ZA DRUŽINSKEGA MEDIATORJA Usposabljanje poteka v obliki 4 vsebinskih modulov, v skupnem obsegu 161 ur in je uvrščeno na seznam potrjenih programov usposabljanja za mediatorje na MDDSZ.
2020	RAZVEZA STARŠEV – OTROKOVA ČUSTVA, ŽELJE IN MNENJE , mag. Metoda Maj
2020	PREDHODNO SVETOVANJE IN MEDIACIJA NA CSD , 3 ponovitve, Sendi Murgel in Simona Frumen
2020	DELO S POVZROČITELJI NASILJA Katja Zabukovec Kerin, DNK
2020	USPOSABLJANJE ZA DRUŽINSKEGA MEDIATORJA Usposabljanje poteka v obliki 4 vsebinskih modulov, v skupnem obsegu 161 ur in je uvrščeno na seznam potrjenih programov usposabljanja za mediatorje na MDDSZ.
2019	SODELOVANJE MED SODIŠČI IN CSD ZA ZAGOTAVLJANJE VARSTVA KORISTI OTROK PO DRUŽINSKEM ZAKONIKU 3 ponovitve, Anita Bregar in Frida Burkelc
2019	SKRBNIŠTVO PO DRUŽINSKEM ZAKONIKU 2 ponovitvi, dr. Barbara Novak
	PREPOZNAVANJE SPOLNE ZLORABE OTROK , Ljubljana, Maribor, Koper

	2019	prof. dr. sc. Gordana Buljan Flander
	2019	OBRAVNAVA NASILJA NA CSD – UKREPI IN STORITVE , Sendi Murgel in Peter Stefanoski
	2019	POGOVOR Z OTROKOM V KRIZNIH SITUACIJAH , Neža Miklič
	2019	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA OTROKA , dr. Ljubica Marjanovič Umek
	2019	USPOSABLJANJE ZA DRUŽINSKEGA MEDIATORJA Usposabljanje poteka v obliki 4 vsebinskih modulov, v skupnem obsegu 161 ur in je uvrščeno na seznam potrjenih programov usposabljanja za mediatorje na MDDSZ.
DELO Z OTROKI IN DRUŽINO: obravnava zlorabljenih in ogroženih otrok, stiske otrok ob visoko konfliktnih razvezah ter forenzični intervju z otrokom, dvodnevni	30. januar 2018, 31. januar 2018, LJUBLJANA (SCSD); 7. marec 2018, 8. marec 2018, MARIBOR (CSD Maribor); 4. april 2018, 5. april 2018, CELJE (CSD Celje); 9. maj 2018, 10. maj 2018, KOPER (CSD Koper); junij 2018, junij 2018, LJUBLJANA (M hotel)	Usposabljanje strokovnih delavcev/delavk CSD ob uvajanju Družinskega zakonika DELO Z OTROKI IN DRUŽINO: obravnava zlorabljenih in ogroženih otrok, stiske otrok ob visoko konfliktnih razvezah ter forenzični intervju z otrokom, dvodnevni (priprava otroka na sodišče, uvod v forenzični intervju, pogovor z otrokom v skladu z njegovo starostjo, ločitev staršev, potrebe otrok in manipulacija otrok v konfliktnem odnosu, analiza primerov intervencije, supervizija) Predavateljica: Prof. dr. sc. Gordana Buljan Flander

--	--	--

Izobraževalne aktivnosti s področja zagovorništva otrok (Varuh človekovih pravic)

Tabela izobraževalnih aktivnosti, ki jih je izvedel SCSD med letoma 2018 in 2024 (junij):

<p>STROKOVNI POSVET UDELEŽENCEV ZAGOVORNIŠTVA OTROK "Zagovornik na sodišču"</p>	<p>11. - 12. oktober 2019, Hotel Histriion, Portorož</p>	<p>Zagovornik na sodišču: mnenje in izkušnje sodnice mag. Ksenija Kejžar</p> <p>Izkušnje Varuha in zagovornikov s sodišči: primeri iz zagovorniške prakse</p> <p>Zagovorništvo v sodnih postopkih: predstavitev zakonskih podlag in sodnih postopkov iz izkušenj odvetnice in zagovornice Božena Vučajnk</p> <p>Družabni večer: ogled filma <i>Ko izgubiš vse (Jusqu'a la garde)</i> - zgodba o bitki za skrbništvo</p> <p>Kako premagati strah pred nastopanjem (na sodišču) Klemen Belhar</p> <p>Izmenjava mnenj in izkušenj udeležencev posveta s sodišči: delo po skupinah moderator: Peter Steničnik</p> <p>Poročanje skupin in oblikovanje zaključkov posveta moderator: Peter Steničnik</p>
<p>STROKOVNI POSVET UDELEŽENCEV ZAGOVORNIŠTVA OTROK »Otrok med dvema ognjema in vzpostavitev varnega prostora«</p>	<p>17. - 18. september 2021, Rimske Toplice</p>	<p>Otrok in visok konflikt med ločenima staršema (predavanje z diskusijo) dr. Anja Andrejč, univ. dipl. psihologinja</p> <p>Mladostniki v procesu zagovorništva (predstavitev zagovorniških primerov z diskusijo) Slavica Suhovršnik</p> <p>Otrok zavrača stike z enim od staršev in s starimi starši (predstavitev zagovorniškega primera z diskusijo) Lidija Bolčina</p>

		<p>Zagotavljanje varnega/varnejšega prostora v procesu zagovorništva otrok (interaktivna delavnica) Maja Drobne</p> <p>Nastajanje izjave otroka v procesu zagovorništva (predstavitve zagovorniškega primera z diskusijo) Matejka Šavli in Natalija Majcen</p>
<p>STROKOVNI POSVET UDELEŽENCEV ZAGOVORNIŠTVA OTROK »Soočanje z različnimi oblikami nasilja v zagovorništvu«</p>	<p>7. - 8. oktober 2022, Brdo pri Kranju</p>	<p>Obravnavanje nasilja nad otrokom (predavanje z diskusijo) Dubravka Hrovatič</p> <p>Kako se odzvati na otrokovo izpoved nasilja (interaktivna delavnica) Dubravka Hrovatič</p> <p>Predstavitve čuječnosti, njenega nastanka in razvoja (uvod v sobotno delavnico) dr. Simona Mlinar</p> <p>Na čuječnosti utemeljeno zmanjševanje stresa (izkustvena delavnica – 1. skupina) dr. Simona Mlinar</p> <p>Na čuječnosti utemeljeno zmanjševanje stresa (izkustvena delavnica – 2. skupina) dr. Simona Mlinar</p> <p>Predstavitve izkušenj zagovornice in koordinatorja s primeri z elementi nasilja Predstavitve zagovorniškega primera – izvajalec še ni dokončno izbran Predstavitve protokolov ravnanj ob zaznanem nasilju v času zagovorništva Nataša Zidar in Peter Steničnik</p> <p>Predstavitve Hiše za otroke – Barnahus Slovenija Sandra Smiljanić in Ana Šutar</p>
<p>STROKOVNI POSVET UDELEŽENCEV ZAGOVORNIŠTVA OTROK »Zagovorništvo kot podporno okolje za varovanje in krepitev duševnega zdravja otrok in mladostnikov«</p>	<p>6. - 7. oktober 2023, Terme Čatež</p>	<p>Otroci, mladostniki in duševno zdravje: stanje in izzivi, asist. Matej Vinko, <i>dr. med. spec. javnega zdravja, predstojnik Centra za duševno zdravje, NIJZ</i></p> <p>Predstavitve Nacionalnega programa duševnega zdravja - MIRA, Nastja Salmič Tisovec, <i>univ. dipl. psih, nacionalni promotor zdravja, NIJZ, OE Novo mesto</i></p> <p>Kaj so o duševnem zdravju povedali otroci? Izsledki Otroškega parlamenta in Tom telefona,</p>

		<p>Petra Zega in Uroš Brezovšek, <i>strokovna sodelavca, Zveza prijateljev mladine Slovenije</i></p> <p>Uporaba programa EPG (Elektronsko potrjevanje gradiv), Mojca Šraj, <i>Varuh človekovih pravic</i></p> <p>Na poti k dobremu duševnemu zdravju, izkustvena delavnica, Domen Kralj, <i>mag. psih., regijski koordinator za duševno zdravje, NIJZ, OE Celje</i></p> <p>Predstavitel program za duševno zdravje mladih To sem jaz, prim. Nuša Konec Juričič, <i>vodja enote za nenalezljive bolezni, NIJZ, OE Celje</i></p> <p>Pomen krepitev duševnega zdravja v zagovorništvu, Vanja Dina Dobovičnik, <i>univ. dipl. soc. del., supervizorka v zagovorništvu</i></p> <p>Predstavitel zagovorniškega primera</p>
--	--	---

Primer programa za izobraževanje zagovornikov otrok (2021):

IZOBRAŽEVANJE ZAGOVORNIKOV OTROK ZA LETO 2021	<p>1. - 2. oktober, 15. - 16. oktober, 22. - 23. oktober, 5. - 6. november, 12. - 13. november</p>	<p>Koncept zagovorništva otrok mag. Martina Jenkole</p> <p>Pravice otrok, pravice staršev dr. Zoran Pavlovič</p> <p>Zagovorništvo v sodnih postopkih: predstavitev zakonskih podlag Božena Vučajnk</p> <p>Diskusija z udeleženci o delu zagovornika Jasna Vunduk, Lidija Hvastja Rupnik, mag. Lea Javornik</p> <p>Vzpostavitev delovnega odnosa in oseben stik v zagovorništvu dr. Katarina Kompan Erzar</p> <p>Otrok pred sodiščem mag. Ksenija Kejžar</p>
---	--	---

		<p>Socializacija, vzgojni stili (+ delavnica) Tjaša Steiner</p> <p>Čustvene, vedenjske in socialne motnje dr. Tomaž Vec</p> <p>Razumevanje in strategije za delo v konfliktnih situacijah (+ delavnice) Sandi Kofol</p> <p>Pogovor z otrokom (+ delavnica) mag. Metoda Maj</p> <p>Metode in tehnike dela z otroki (+ delavnica) mag. Metoda Maj</p> <p>Zagovorništvo v praksi (faze zagovorniškega procesa, izjava otroka) Mojca Kersnik</p> <p>Etične dileme in zagovorniška drža Tatjana Mušič</p> <p>Otroci ločenih staršev, ki sta v konfliktu dr. Anja Andrejč</p> <p>Zagovorništvo v praksi skozi oči koordinatorja (sodelovanje s starši, institucijami, priprava poročil) Maša Gril</p> <p>Otroci žrtve nasilja (+ delavnica) Andreja Sušnik</p> <p>Otrok v institucionalnih postopkih (razvezni postopek, rejništvo, posvojitve, zavodsko varstvo) Irena Velič</p> <p>Okrogla miza o protokolih in zaključek predavanj Jasna Vunduk, Lidija Hvastja Rupnik, mag. Lea Javornik</p>
--	--	--